

národní
úložiště
šedé
literatury

Zpráva o činnosti Národního archivu za rok 2007

Národní archiv
2008

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-375199>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 22.07.2018

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní [nusl.cz](http://www.nusl.cz) .

Zpráva o činnosti Národního archivu za rok 2007

PhDr. Eva Drašarová, CSc.
ředitelka Národního archivu

V Praze dne 15. 2. 2008

OBSAH

	str.
.....	.....
ÚVOD	4
I. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY ARCHIVU	6
II. CELKOVÉ MNOŽSTVÍ ULOŽENÝCH ARCHIVÁLIÍ	8
III. VÝBĚR, ZPRACOVÁNÍ A VYUŽÍVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ.....	9
Výběr archiválií	9
Zpracování archiválií.....	14
<i>anotace nových archivních pomůcek</i>	20
Využívání archiválií	29
<i>Badatelný</i>	29
<i>Správní činnosti - opisy, výpisy a kopie pro občany</i>	31
<i>Rešerše pro domácí a zahraniční žadatele</i>	32
<i>Výstavy</i>	32
<i>Spolupráce s médii</i>	34
<i>Exkurze</i>	35
<i>Přednášková činnost</i>	35
<i>Webové stránky</i>	36
<i>Knihovna</i>	36
<i>Vědecký výzkum</i>	40
<i>Ediční a publikační činnost</i>	45
<i>Pedagogická činnost</i>	47
<i>Zahraniční styky</i>	48
IV. STAV ARCHIVÁLIÍ	52
Preventivní péče o archiválie a průzkumy jejich fyzického stavu	53

Konzervování a restaurování archiválií.....	54
Bezpečnostní snímkování a reprografie	56
Digitalizační práce.....	58
TABULKY.....	58
ZPRÁVA NÁRODNÍHO ARCHIVU O PLNĚNÍ ÚKOLŮ PROJEKTU „DOKUMENTACE OSUDŮ AKTIVNÍCH ODPŮRCŮ NACISMU“ V ROCE 2007.....	95
PUBLIKAČNÍ ČINNOST NÁRODNÍHO ARCHIVU A JEHO PRACOVNÍKŮ ZA ROK 2007	99

Úvod

V době doznívání rozjímavého adventu, vánočního sentimentu i optimistického vtančení do Nového roku 2008 za zvuků Straussových valčíků v interpretaci vídeňských filharmoniků je třeba dát počet ze svých činů. Rok 2007 se s odstupem několika týdnů jeví tak mnohotvárný, protikladný a současně jakoby „přestupný“, plný příslibů i hrozeb, marností, počátků vizí i jejich realizací. Byl smutný i nadšený. Především se však vyznačoval neuvěřitelnou pílí. „Uklízelo se“, připravovalo se, pokračovalo se v dlouhodobém mravenčím úsilí, „startovalo se“, bránili jsme se s úspěchem a měli jsme stále naději a zanícení v srdcích. Rozum také nezůstal stranou, proto také triáda chytrost – rozum – moudrost našla uplatnění v činnostech všech platných členů našeho týmu, mladých i zralých.

Je to dar, pracovat s kolegyněmi a kolegy, pro něž je práce naplňujícím posláním. Většinou se nebojí nových věcí, nechovají se jako pasivní, brzdící či dokonce sabotující kolečko nesmyslné mašinerie bez špetky smyslu pro rozvoj, natož pro podstatu řízeného, nepřezívají vláčení vnějšími podněty. Výsledky práce každého jednotlivce jsou důležité, neboť nás není mnoho a povinností a nových výzev stále přibývá. Lidé jsou krví těla instituce, která žije i z těch, co bohužel už s námi nejsou. A teprve v celku, z jednotlivých prvků postavené výsledky, jsou nejzajímavější. Pojdme se na ně podívat, abychom získali bázi pro další logický proces plánování, přestože mnohé radosti vyplývají z nepředvídatelných efektů...

Archivní zákon účinný od roku 2005 potvrdil dosavadní povinnosti a dále je rozšířil ve všech základních oblastech. Kompetence vůči veřejné sféře (ústředním orgánům a jimi přímo řízeným organizacím, právníkům osobám zřízeným ze zákona s celostátní působností ve vrcholné úrovni) se prohloubily o kontrolu spisové služby a vůbec o institut státní kontroly a výrazně se zbyrokratizovaly v dobrém slova smyslu. Povinnosti vůči soukromoprávní sféře se objevily zcela nově, ze zákona, díky bouřlivému celospolečenskému rozvoji v této sféře. Národní archiv plní své konzultační povinnosti a vybírá archiválie u vrcholných orgánů politických stran, hnutí, odborů, organizací zaměstnavatelů, církví a náboženských společností, významných osobností atd. Dobrovolným úkolem se stalo zachování významných dokumentů zahraničních Čechů (spolupráce na místě, přejímání osobních i spolkových archivů ze zahraničí).

V Národním archivu existují 2 unikátní pracoviště v rámci celé České republiky – ústřední vědeckovýzkumné pracoviště na úseku preventivní péče, konzervace a restaurování archiválií (služba veřejnosti, krizové plánování, výzkum, stanoviska a metodika, školení včetně stáží z celého světa, mezinárodní dimenze - mise v Iráku, v Peru, spolupráce v rámci EU) a ústřední vědeckovýzkumné pracoviště pro uchování a zpřístupnění především elektronických dokumentů (Národní digitální archiv pro e-government a digitalizované archiválie).

Veškeré archivní činnosti jsou vzájemně podmíněné a silné potlačení některého segmentu se nevyplácí. **Dozor na spisovou službu, státní kontrola v této oblasti, výběr archiválií včetně elektronických, evidence – to vše je základem fungování veřejné správy v období masivního rozvoje e-governmentu.** Klade se důraz na systémovost a poskytování všech druhů informací. Bohužel, již teď se toto jeví jako personálně poddimenzované, přičemž jde o prioritu ze všech největší. Navíc se rozšíří předarchivní úsek o povinnosti vůči ministerstvu

vnitru (dosud vykonával Archiv ministerstva vnitra, reorganizovaný na Archiv bezpečnostních složek, jež byl od těchto činností osvobozen, neboť jeho poslání je nyní úplně jiné.). Totéž je možno konstatovat vůči soukromoprávní sféře (pomoc při organizování spisové služby či evidencí dokumentů a výběr archiválií doma i v zahraničí). Směrem do zahraničí je tato práce zcela personálně nezajištěna.

Co se týče **zpracování archiválií** (tvorba vyhledávacích nástrojů a inventářů státního majetku), dávno víme, že **na kvalitě a úplnosti „předarchivní“ činnosti závisí kvalita všech navazujících prací, tedy i této**. Navíc je nutné urychlení především v souvislosti s ohromným rozvojem výzkumu soudobých dějin, se zájmem veřejnosti, publicistiky a médií vůbec o vyrovnání se s totalitní minulostí. Nelze však zastavit zpřístupnění pramenů z ostatních období. V případě Národního archivu jde vždy o klíčové informace, komplexní a zásadní. Protože je žádána informace pohotová a komfortní, je nutné urychlit konverzi starých inventářů do digitální podoby a zpřístupnit je na webových stránkách Národního archivu. Současně je třeba urychlit digitalizaci přímo archiválií a zpřístupnit je stejným způsobem (i jako ochranu před zničením archiválií nadměrným využíváním). Personálně jsme již za hranou zákona i v oblasti správy fondů, ostatní je pokryto jen na úkor předešlého. Současné digitalizační projekty – listiny v mezinárodním projektu Monasterium, stará evidence obyvatelstva, katastrální a jiné mapy, fotografie, legionářské noviny, letáky z třicetileté války, katalogy – jsou personálně i finančně kryty na úkor ostatních nezbytností. Takto se připravuje i oborová bibliografie a pracuje se na automatizaci knihovny, která by měla vrcholit vystavením katalogů on-line, což je nemožné díky liknavému více než ročnímu (ne)předávání sítě ze správy ministerstva do péče archivu.

Archiválie využívají prezenčně i absenčně občané, média, celá veřejná správa včetně justice. Ve vytěžování informací spočívá podstata archivu, na kvalitě a úplnosti předarchivní i zpracovatelské činnosti závisí úplnost a kvalita tohoto. Již několik let sledujeme enormní nárůst. I když se situace v oblasti odpovědí v písemné podobě částečně stabilizovala, přešla jen do jiné podoby okamžitých e-mailových informací, podkladů pro média, filmaře, politiky, publicisty, do podoby nezbytné spolupráce na významných projektech historiků i jiných vědeckých disciplín (vládní projekt Dokumentace osudů aktivních odpůrců nacismu německé národnosti pocházejících z ČSR..., veškeré podoby výzkumu a poznávání dějin po roce 1945 jsou jen špičkou ledovce). Denně vykonáme cca 120 kontaktů přímých i zprostředkovaných. Obrovské požadavky jsou na vyhledávání v evidencích členů KSČ. Další značné povinnosti pramení (opět jen pro Národní archiv) ze zákona o zřízení Ústavu paměti národa. Logicky z toho plyne, že využívání neprobíhá jen ve studovnách a že v žádném případě jej nelze utlumit. Jde o smysl existence archivu. Opět vše řešíme kumulováním povinností správců fondů.

Zodpovědnost vůči potomkům i za státní majetek vévodí péči o fyzický stav archiválií (viz výše celostátní i mezinárodní dimenze). Projevuje se i formou přípravy na krizové situace – krizové plánování není pro archiv jen povinností dle zákona. Restaurační, konzervování, bezpečnostní snímkování má svůj plán. Na křest ohněm čeká kurs doškolování restaurátorů pro ostatní archivy. Plánuje se další rozvoj – hromadné odkyselení archiválií. Jako služba veřejnosti i ochrana se chápe digitalizace archiválií.

K mimořádným úkolům pro celou společnost či obor náleží dokončení povinností vůči institucím a budoucím archiváliím Národního archivu v souvislosti s **povodněmi** v roce 2002. Dezinfekce i pro jiné resorty bude probíhat do roku 2009. Realizuje se i restaurování fondu Statistický úřad, opravily se spisy z 1. pozemkové reformy ministerstva zemědělství. Státní soud z 50. let 20. století utopený v Praze–Tróji resortem spravedlnosti včetně následných rehabilitačních spisů bohužel čeká na uvědomění si zodpovědnosti za škody.

I. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY ARCHIVU

P.Č.	Druh pracovní činnosti	Systemizovaný stav	Skutečný stav
1	Řízení (ředitel, vedoucí oddělení, auditor)	12	11
2	Ekonomika, administrativa (ekonom, účetní, hospodářky, podatelna, <i>právník, personalista</i>)	12,8	14,3
3	Správa budov, autoprovoz (správci budov, manipulanti, řidič)	5	5
4	Informatika	6	6,5
5	Konzervace a restaurování , preventivní péče o archiválie včetně vědy a výzkumu	13,75	13,75
6	Reprografie	5	5
7	Badatelské služby (včetně knihovny)	18	18
8	Vydavatelská a propagační činnost (redaktor, tiskař)	2	2
9	Předarchivní péče, kontrolní činnost (též péče o archiválie)	20	20,50
10	Archivní evidence a metodika	1	1
11	Péče o archiválie, zpracování archiválií, správa archivních souborů (též archivní inspektoři)	47,45	44,95
12	Zahraniční styky (zároveň podatelna)	1	1
	CELKEM	144	143

ad 1 přechodně nebyl auditor - od 15.1.2008 opět nastupuje do trvalého PP

ad 2 po dobu nemoci pokladní byla přijata výpomoc na částečný úvazek

ad 5 po dobu zapracování nového správce sítě byla přijata výpomoc na částečný úvazek

ad 7 bad.sl. vč. knihovny

ad 9 0,5 SM "půjčeno" z 11 .oddělení

V Národním archivu bylo k 31. 12. 2007 systemizováno 144 pracovních míst, z toho 80 míst archivářských (50 vysokoškolských, 30 středoškolských). Z tohoto počtu se 7 osob zabývalo předarchivní péčí v rámci oddělení k tomu určeného a to včetně archiválií elektronických (projekt Národního digitálního archivu – 2 archiváři), dále 1 osoba zajišťovala výkon předarchivní péče a získávání archiválií u nestátních původců, archivními inspektory však bylo jmenováno více archivářů, kteří běžně jsou určeni pro správu fondů, a jeden pracovník oddělení péče o fyzický stav archiválií. Celkem 12 osob je zaměstnáno ve dvou studovnách (včetně reprografických služeb). Službami veřejnosti se zabývá i knihovna archivu (9 osob včetně vedoucí). Referent zahraničních styků současně pracoval v podatelně archivu. Pouze ředitelka se zabývá výlučně řídicí činností. Všichni vedoucí oddělení (11 osob, od května 10 osob) současně vykonávají další pracovní úkoly (správa fondů, využívání archiválií, výzkum apod.). Pro práci s fondy je určeno 60 archivářů (38 VŠ a 22 SŠ), z toho správci fondů dle tarifního zařazení je oprávněno být 55 archivářů (39 VŠ a 16 SŠ). Tento počet je včetně vedoucích oddělení. V případě striktního dodržení díkce archivního zákona pak na 1 správce archivních fondů připadalo 2 155 bm archiválií. Počet pracovníků pro obsluhu badatelný je v případě archiválií vzniklých z období po roce 1945 daleko vyšší. Stejně tak se zvyšuje počet zaměstnanců zabývajících se předarchivní péčí a evidencí archiválií. Výsledný počet archivářů určených převážně pro správu fondů je tak ve skutečnosti cca o 10 nižší. Pod pojmem informatik jsou zahrnuti pracovníci určení pro správu počítačové sítě i 2 kolegové z oblasti vědy a výzkumu zabývajících se elektronickými archiváliemi. Obdobně v položce restaurování se skrývají i chemici a další výzkumní pracovníci, naopak osoba koordinující činnosti spjaté s dezinfekcí archiválií po rozmražení současně pracuje i v oblasti správy budov a je takto i v tabulce vedena. K 1. 1. 2008 se počet systemizovaných míst však o 1 snížil na základě rozhodnutí ministra vnitra o snížení počtu pracovních míst v resortu (archivář). Z téhož podnětu bylo jedno místo přeměněno na „digitalizátora“.

OD D.	ŘÍZENÍ	EKONOMIKA	SPRÁVA BUDOV ...	INFORMATIKA	KONZERVACE	REPROGRAFIE	BADATELSKÉ ŽBY	VYDAVATELSKÁ A PROPAGAČNÍ ČINNOST	PŘEDARCHIVNÍ PÉČE KONTROLNÍ ČINNOST - INSPEKTOR	ARCHIVNÍ EVIDENCE A METODIKA	PÉČE O ARCHIVÁLI E, ZPRACOVÁNÍ ARCH.	ZAHRAJNÍ STYKY	CELKEM	SM
1	1						3		5		4		13	13
2	1								1		6,45		8,45	8,45
3	1								3		7		11	11
4	1								2		12		15	15
5	1			4					5	1	2		13	13
6	1								2		9		12	12
8	1	2				5	7	2	1		7	1	26	26
9	1						8						9	9
10	1				12,75				1				14,75	14,75
11	1	7,8	5	2	1								16,8	16,8
12	2	3											5	5
SUMA	12	12,8	5	6	13,75	5	18	2	20	1	47,45	1	144	144

Na pražské filozofické fakultě realizovala své postgraduální studium jedna pracovnice. Kolegyně pokračuje ve zpracovávání tématu Arizace v potravinářském průmyslu a obchodu. Dva kolegové pokračovali v doktorském studiu (Ph.D.) na Ústavu českých dějin FF UK a Ústavu pro archeologii a ranou dobu dějinnou. Také další pracovník zahájil externí doktorské studium na Ústavu hospodářských dějin FF UK. Další spolupracovník oddělení předarchivní péče pokračoval ve studiu informatiky na České zemědělské univerzitě v Praze. V roce 2007 bylo zakončeno bakalářské studium na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze dvou restaurátorů. Bakalářské práce probíhaly pod vedením zkušených kolegů z výzkumného úseku oddělení a témata bakalářských prací byly součástí výzkumných aktivit oddělení. Někteří pracovníci se i v minulém roce účastnili kurzů výpočetní techniky v Institutu pro místní správu v Benešově a navštěvovali kurs angličtiny organizovaný v prostorách archivu. V archivu zahájil ing. Miroslav Kunt školení programu JanusArchiv, který absolvovalo 37 účastníků v kurzu pro začátečníky (z toho dva hosté z Kanceláře prezidenta republiky) a 18 zaměstnanců v části pro pokročilé.

II. CELKOVÉ MNOŽSTVÍ ULOŽENÝCH ARCHIVÁLIÍ

Přehled viz tabulky II/1 a 2 v závěru zprávy.

K 31. 12. 2007 spravoval Národní archiv ve své základní evidenci celkem **1691 archivních souborů v rozsahu 118514,61 bm (oproti stavu k 31. 12. 2006 se jedná o nárůst o 52 archivních souborů a 2258,24 bm)**. V roce 2007 bylo provedeno celkem 904 aktualizací evidenčních listů NAD, které se týkaly 513 archivních souborů. 368 aktualizací bylo provedeno prostřednictvím vnějších a vnitřních změn, 536 aktualizací pak přímou editací evidenčních listů. Do evidence archivních pomůcek bylo v roce 2007 zapsáno celkem 19 nových archivních pomůcek (z toho bylo 15 pomůcek vyhotovených v Národním archivu a 4 pomůcky předané spolu s delimitovanými archiváliemi z jiných archivů), zrušeno bylo celkem 8 pomůcek.

Do evidence vnějších přírůstků a úbytků bylo zapsáno celkem 179 vnějších změn uskutečněných v roce 2007 (tj. o 11 méně než v roce 2006). Celkem bylo evidováno **174 přírůstků (159 přírůstků výběrem a 15 přírůstků delimitací) a 5 úbytků**. Nejčastějším druhem přírůstku uskutečněného výběrem byl přírůstek ve skartačním řízení - 93x, dále následovaly přírůstek mimo skartační řízení - 37x, dar - 19x, koupě - 7x a depozitum jiného subjektu - 3x. Celkem bylo v roce 2007 převzato 1498,95 bm archiválií a 34485 evidenčních jednotek (tj. o 451,68 bm a 23900 evidenčních jednotek více než v roce 2006). Do jiných archivů bylo delimitováno 140 evidenčních jednotek v rozsahu 16 bm, 1 archivní soubor byl vydán vlastníkovi (4,7 bm, 53 evidenčních jednotek). Jako vnější úbytky byly zapsány také dokumenty Konpo, s.r.o. a České finanční, s.r.o. v rozsahu 323 bm (2726 EJ), které byly předány České konsolidační agentuře, neboť u těchto dokumentů dosud neuplynuly skartační lhůty.

Ve srovnání s rokem 2006 je počet přírůstků, které zajistili archiváři oddělení předarchivní péče (veřejnoprávní původci) a počet předávajících institucí téměř stejný: z celkového počtu 174 přírůstků evidovaných pro celý Národní archiv to bylo 109 přírůstků od 56 předávajících institucí (v roce 2006 bylo 119 přírůstků od 51 institucí). Přitom však archiváři převzali téměř dvakrát větší množství archiválií - celkem 1339,99 bm v 29840 evidenčních jednotkách (v roce 2006 to bylo pouze 743,52 bm v 6487 evidenčních jednotkách), což představuje téměř 90% všech převzatých archiválií Národního archivu v roce 2007.

Do druhotné evidence NAD předalo v roce 2007 údaje ze své základní evidence celkem 15 archivů a 4 kulturně vědecké instituce. Celkem 6 archivů předalo v roce 2007 Národnímu archivu 80 stejnopisů svých archivních pomůcek v listinné podobě.

Stejně jako v minulých letech oddělení předarchivní péče vedlo podle podkladů z ostatních odborných oddělení také lokaci archiválií uložených v archivním areálu na Chodovci a evidenci archiválií a dokumentů dezinfikovaných ethylenoxidem. **Celkem bylo v roce 2007 vydezinfikováno 995,6 bm archiválií Národního archivu, 178,101 bm archiválií z jiných archivů a institucí (z toho 80 bm povodňových archiválií) a 200,7947 m³ vysušených dokumentů, které byly předány k dezinfekci na základě vládního usnesení č. 216 ze dne 3. 3. 2003.**

Referent NAD se zúčastnil prověrky fyzického stavu archivních kulturních památek uložených v Národním archivu, která se uskutečnila ve dnech 19. a 20. 11. 2007. K 31. 12. 2007 měl Národní archiv ve své péči celkem 1 národní kulturní památku a 25 archivních kulturních památek.

Z vůle majitele archiválií byla provedena delimitace dokumentů Řádu františkánů ze státních oblastních archivů (dále SOA) Litoměřice, Třeboň, Zámorsk, Státního okresního archivu v Berouně a Archivu města Plzně a dále delimitace map a plánů Řádu benediktinů Břevnov z Národní knihovny a následně byly aktualizovány depozitní smlouvy. V rámci revize depozitních smluv byla podepsána depozitní smlouva s Židovským muzeem a připravena depozitní smlouva s Jednotou bratrskou v Herrnhutu (čeká se na podpis představitele Jednoty). Jednání s řádem dominikánů o uzavření depozitní smlouvy byla též zakončena podpisem smlouvy.

V uplynulém roce bylo předáno do Státního oblastního archivu v Praze celkem 309 kartonů duplikátů katolických matrik 5.234 far z 5 vikariátů (Rakovnicko, Sedlčany, Slaný (1/2), Vlašim, Votice (1/2)). Z hygienických důvodů (aktivní plísně) byly veškeré kartony s duplikáty katolických matrik převezeny na Chodovec, kde procházejí dezinfekcí a jsou po etapách naváženy na 1. oddělení, kde jsou zpracovávány předávací seznamy a duplikáty připravovány k delimitaci. Vzhledem k této skutečnosti nelze delimitační práce urychlit.

Proběhla též delimitace fondu Normální škola spolu s opravenými pomůckami do Archivu hlavního města Prahy.

III. VÝBĚR, ZPRACOVÁNÍ A VYUŽÍVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ

Výběr archiválií

Přehled viz tabulky č. III/1, 2, 3 v závěru zprávy.

K tabulce III/2a) Výběr archiválií ve skartačním řízení

Vzestup množství převzatých archiválií při téměř stejném počtu předávajících institucí jako v roce 2006 souvisí s rozsáhlými přejímkami od institucí rušených v roce 2007 a v předchozích letech – největší přejímky od České konsolidační agentury, Kanceláře pro oběti nacismu ČNFB. Ostatní velké přejímky byly vyvolány také technickými změnami ve spisovných ústředních úřadů - např. Ministerstvo práce a sociálních věcí, Český statistický úřad, České dráhy a.s. – Ústřední technická knihovna dopravy. Mimořádně vysoký počet evidenčních jednotek převzatých v roce 2007 byl způsoben především nárůstem počtu převzatých digitálních dokumentů (v roce 2007 převzalo 5. oddělení celkem 14933 ks digitálních dokumentů zatímco v roce 2006 pouze 1 ks).

Pokračoval v již minulém roce nastoupený pozitivní trend, kdy instituce dříve z různých provozních a tradičních důvodů odmítající předávat své archiválie se uvolily poprvé nebo podruhé předávat do Národního archivu – takto byl získán např. mimořádně hodnotný soubor archiválií z České filharmonie, CENIA – Česká informační agentura životního prostředí nebo Všeobecná fakultní nemocnice. V případě posledně jmenovaného původce převzal archiv jako vzorek po konzultacích s řadou odborníků z oblasti dějin lékařství mimořádně hodnotný a v archivech málokdy dochovaný ucelený soubor chorobopisů z let 1919 – 1966. Z Úřadu pro civilní letectví byly převzaty vyšetřovací spisy leteckých nehod od roku 1946.

Ve spolupráci s bývalým pracovníkem BBC byly z Londýna převzaty záznamy a průvodní databáze k nim české redakce BBC z let 1940-2006 v rozsahu 1600 CD-R (cca 900 GB dat). Na jejich využití byla zajištěna licenční smlouva, takže bude možné záznamy půjčovat v badatelně Národního archivu. Dosud však nebylo dokončeno jejich uložení do datového skladu.

Koncem roku 2007 byl podruhé aktualizován na internetové stránce Národního archivu seznam veřejnoprávních původců v předarchivní péči 5. oddělení. Na poradě v Českých Budějovicích předložil Národní archiv zpracovávaný přehled 28 původců, u nichž ústředí má v předarchivní péči Národní archiv. Pobočky, detašovaná a regionální pracoviště byla předána do péče příslušných SOA. Tento přehled původců obsahuje základní údaje o stavu jejich spisových norem a bude počátkem roku 2008 po vyhodnocení odpovědí z jednotlivých SOA sloužit jako podklad pro výměnu informací o spisových normách u tohoto typu původců.

Ke konci roku 2007 je evidováno v seznamu veřejnoprávních původců v předarchivní péči NA 339 původců. Je to o jednoho původce více než v roce 2006 - došlo ke změnám u některých původců – cca 16 jich bylo vyřazeno z důvodu jejich zrušení v roce 2007 nebo v předchozích letech (např. Ministerstvo informatiky, Česká konsolidační agentura, Česká energetická agentura, Design centrum ČR, Fond národního majetku). Naopak přibýlo 17 nových institucí - kromě dříve omylem neevidované Grantové agentury ČR a Národního

archivu 15 původců z oblasti Ministerstva vnitra včetně vlastního ministerstva a Policejního prezidia.

U 147 původců (převážně příspěvkových organizací z oblasti kultury, školství a zdravotnictví, rozmístěných většinou mimo Prahu) byla předarchivní péče z technických důvodů postoupena příslušnému oblastnímu (zemskému) archivu.

5. oddělení vede tak jako v minulých letech centrální evidenci všech protokolů o skartačních i mimo skartačních řízeních prováděných pracovníky všech oddělení Národního archivu. V druhém pololetí byla uvedena do provozu k tomu účelu nově vytvořená databáze, která bude součástí nově koncipovaného informačního systému NA. Po přestávce několika roků byl opět sestaven analytický přehled skartačních a mimo skartačních řízení prováděných Národním archivem pro rok 2006. Pro rok 2007 bude obměněný výstup vytvořen již z výše uvedené nové databáze.

Archiváři oddělení předarchivní péče provedli v roce 2007 výběr ve skartačním řízení a mimo skartační řízení u 49 (oproti r. 2006 pokles o 8 původců) veřejnoprávních institucí a sepsali při tom celkem 204 skartačních protokolů, z toho 5 skartačních protokolů ve spolupráci se 4. a 6. oddělením, z toho u 14 z nich bylo provedeno skartační řízení poprvé (tento ukazatel je oproti r. 2006 o 5 původců navýšen, což lze hodnotit jako velmi pozitivní výsledek předchozího preventivního působení u těchto původců!). Z tohoto počtu skartačních řízení bylo při 95 skartačních řízeních vybráno k trvalému uložení celkem 1089,5 bm archiválií, což činí 14,5 % procent z celkového množství 7 489,5 bm dokumentů předložených k výběru. Ve srovnání s rokem 2006 došlo tedy při mírném snížení počtu skartujících institucí k enormnímu nárůstu provedených výběrů ve skartačním řízení a mimo skartační řízení - celkem 204 skartačních protokolů oproti 116 v roce 2006(!) a současně k více než trojnásobnému množství vybraných archiválií. Zdvojnásobené procento v roce 2007 lze vysvětlit jako pozitivní jev, kdy v tomto roce často poprvé navrhovali původci, kteří doposud nechtěli předávat vůbec nebo velmi omezeně své archiválie k uložení do Národního archivu (např. Česká filharmonie) a také ti významní původci, u nichž došlo ke zrušení (např. Ministerstvo informatiky).

Při výběru a přejímání archiválií veřejnoprávních původců, převážně u dokumentů vzniklých před rokem 1993, pokračovala prospěšná spolupráce 4., 5., 6. a 8. oddělení. I v roce 2007 pokračoval výběr archiválií poškozených povodní na Ministerstvu průmyslu a obchodu a Ministerstvu zemědělství.

Jako v minulém roce probíhaly konzultace při tvorbě a úpravách spisových norem a u řady původců se archiv podílel na úspěšném vypracování nových vyhovujících směrnic. Nutno však přiznat, že v některých případech se nepodařilo i přes velké úsilí přimět původce k vydání nových nebo úpravě nevyhovujících norem. Jak již bylo výše uvedeno, soustředil se archiv v roce 2007 na posouzení a evidenci norem u původců, jejichž regionální a detašovaná pracoviště jsou v předarchivní péči státních oblastních archivů. Celkově lze však hodnotit tuto činnost z hlediska preventivní předarchivní péče velmi pozitivně.

Státní kontroly plánované na rok 2007 nebyly u žádného původce provedeny, a to nejen z důvodů časové náročnosti, ale především proto, že se jednoznačně prokázala větší účinnost

a efektivita rychlých průzkumů spisové služby hlavně u těch původců, kde nebyl dlouhodobě udržován kontakt s Národním archivem (např. v resortu životního prostředí, nově v resortu zemědělství a práce a sociálních věcí). V roce 2008 však již bude nezbytné u některých původců státní kontroly provádět, v případě Ministerstva pro místní rozvoj rozhodně v opakované formě.

Za účelem zvýšení efektivity předarchivní péče přistoupilo 5. oddělení k metodicky náročné kategorizaci veřejnoprávních původců z hlediska různé intenzity předarchivní péče.

K tab. III. 2b) **Výběr archiválií mimo skartační řízení**

Oproti roku 2006 poklesl počet výběrů mimo skartační řízení na polovinu – při výběru v tomto režimu sepsali archiváři 5. oddělení 12 skartačních protokolů a to pouze u 8 původců. Ve dvou případech se však nejedná o fondy náležející do péče 5. oddělení (Ústřední technická knihovna dopravy, převzatá od Českých drah a.s. a Kancelář pro oběti nacismu ČNFB). Všechny přejímky elektronických dokumentů a foto dokumentů byly vybírány právě mimo skartační řízení. Výběr mimo skartační řízení se také využívá u nevidovaných dokumentů.

V rámci tohoto úkolu probíhaly podle potřeby konzultace s církevními řády. Byla navázána spolupráce i s novým arcibiskupským archivářem, připravuje se generální prohlídka paláce na jaře 2008 tak, aby došlo k definitivnímu ukončení předávání dokumentů. Byla provedena archivní dohlídka v archivu kapituly Všech svatých na Pražském hradu. V minulém roce proběhlo též 5 konzultací s diakonií Českobratrské církve evangelické a dojednálo se předání ohrožených dokumentů do 1. oddělení Národního archivu plánované na r. 2008.

Stejně jako v uplynulých letech jsme operativně pomáhali při zpracování spisových, resp. skartačních a archivních norem u svěřených nestátních původců (zejména Národní divadlo, Družstevní asociace, Česká obec sokolská, Česko-ruská společnost). Dalším subjektům jsme poskytovali konzultace k problémům souvisejícím se správou dokumentů a archiválií, s evidencí NAD, ke skartacím a výběru archiválií i k úředním a badatelským potřebám archivářů **soukromoprávních původců**, jež jsme ze zákona povinni bezplatně poskytovat. Sérii konzultací k předarchivní péči, přebírání archiválií a zpracování osobních a spolkových archivů jsme např. poskytli pracovníkům Židovského muzea v Praze, některé dílčí otázky jsme diskutovali se zaměstnanci Pedagogického muzea J. A. Komenského a oddělení tělovýchovy a sportu Národního muzea a jiných institucí. Zajistili jsme dezinfekci fondů uložených v archivu České strany sociálnědemokratické, přičemž bylo rozhodnuto, že budou dočasně ponechány na Chodovci (po dobu trvání vládního projektu Dokumentace osudů aktivních odpůrců nacismu německé národnosti pocházejících z ČSR). Mimořádné úkoly se objevily v souvislosti s ohlášeným ukončením činnosti Společnosti pro soudobou dokumentaci, kdy bylo nutno zajistit převzetí rozsáhlého archivu společnosti a součinnost s jejími představiteli, ale i započít vypořádání se subjekty, které ukládaly v archivu společnosti své dokumenty jako depozita (Agentura Gaia, Zelený kruh, Unijazz).

Ke kýženému výsledku vedlo podání žádosti o **udělení akreditace** Všeodborovému archivu ČMKOS a archivu České strany sociálnědemokratické. Naopak žádný efekt bohužel

nepřineslo oslovení předsedů **parlamentních politických stran** v dubnu 2007 s nabídkou spolupráce při aplikaci zákona o archivnictví v oblasti předarchivní péče a výběru archiválií, zčásti pro nezájem ze strany oslovených, zčásti proto, že pověřená pracovnice byla v pracovní neschopnosti. Navázání či obnovení kontaktu s představiteli politických stran bylo přitom (spolu s pátráním po archivech bývalých společenských organizací a mezinárodních organizací) označeno za jednu z priorit 6. oddělení.

Do budoucna se lze dohadovat, zda soukromoprávní původci budou využívat skartační řízení - v návrhu novely archivního zákona figuruje varianta, podle níž by byli orientováni na provádění výběrů mimo skartační řízení. Mechanismus skartačního řízení, který jsme se pokoušeli zachovat alespoň u těch subjektů, kde dosud fungoval, umožňoval minimální pravidelný kontakt s původci a poskytoval přehled o tom, co se u původce děje.

Časově poměrně náročné bylo jednání o převzetí archiválií bývalých činovníků skautského hnutí, jež bylo korunováno v závěru roku dohodou o znění smluv s jednotlivými předávajícími (úkolem pověřil Národní archiv ředitel OASSS Václav Babička). Přehled přírůstků oddělení fondů nestátní provenience za rok 2007 je zkreslen tím, že ne všechny přírůstky se podařilo do konce roku evidenčně podchytit - dosud se zpracovávají např. vzájemně propojené přírůstky z archivů někdejších osobních tajemníků ministra zahraničních věcí Jana Masaryka, Lumíra Soukupa a Antonína Suma obsahující i archiválie rodiny Masarykovy a Revilliodovy (je nutno na tomto místě ocenit, že dopravu archivu Lumíra Soukupa zajistilo spolehlivě velvyslanectví v Paříži), cenný přírůstek k fondu Švermovi a Kopoldovi, dokumenty z archivu Františka Janoucha st., podchycen není pro nedodání základních údajů ani rozsáhlý archiv Společnosti pro soudobou dokumentaci ani mimořádně cenný archiv Svazu vysokoškolského studentstva z let 1968-1969, který nám koncem roku 2007 nabídl bývalý člen vedení svazu Miroslav Prokeš. Z evidovaných přírůstků je nutno zmínit dodatky k fondu historika Karla Bartoška, politika a politologa Zdeňka Mlynáře a jeho choti, socioložky Ireny Dubské, politika a publicisty Pavla Tigrida, dodatky k fondu Strany za životní jistoty, které nám poskytl režisér Otakar Skalski, archiv bývalého předsedy poslaneckého klubu KSČ Oldřicha Mand'áka (převzali jsme jej na doporučení Josefa Tomeše z Masarykova ústavu AV ČR), divadelního umělce Vladislava Pietrase, první část archivu novináře Vladimíra Bystrova, předsedy Výboru „Oni byli první“ či dodatky k fondu Informační středisko mírových skupin. Potěšitelné je, že jsme upozorňováni na archiválie osobní provenience příznivci Českého svazu bojovníků za svobodu i některými historiky (např. Alena Hájková, Stanislav Kokoška).

Stejně jako v uplynulých letech registrujeme některé ztráty, které vyplývají především z nedostatečného personálního zajištění. Zvláště ohrožené jsou trvale osobní archivy, kde by bylo záhodno vést jednání plynule. Díky nedostatku času se nám například nepodařilo dotáhnout do konce jednání o osobním archivu bývalého premiéra Ladislava Adamce. V roce 2007 se podařilo navázat kontakty s dalšími zajímavými původci či držiteli jejich archivů (např. bývalý tajemník ÚV KSČ Jan Fojtík, rodina bývalého ministra zahraničních věcí Bohuslava Chňoupka, předseda správní rady Nadace Charty 77 František Janouch, politik a legislativní expert Zdeněk Jičínský, bývalý tiskový mluvčí generálního tajemníka ÚV KSČ Jaroslav Kafka, člen vedení národněsocialistické strany Karel Löbl, bývalý předseda Socialistické akademie Milan Matouš, člen legislativní rady vlády Jaroslav Oehm, bývalý

místopředseda KDU-ČSL a ministr vnitra Richard Sacher, bývalý předseda vlády Lubomír Štrougal, představitel hnutí kurdských studentů- nakladatel a podnikatel Yekta Uzunoglu, bývalý ministr školství Petr Vopěnka, jednali jsem rovněž o převzetí archiválií Společnosti občanské sebeobrany, která napomáhá současným i bývalým občanům ČR při jejich restitučních nárocích (archiv je momentálně umístěn v Německu v bytě Dagmar Karschové). Úspěšně se rozvinula jednání o převzetí cenného archivu Mezinárodního svazu studentstva (část archivu díky nečinnosti NA na počátku 90. let převzal Ústav sociální historie v Haagu).

Zpracování archiválií

Přehled viz tabulka č. III/4 v závěru zprávy.

Pokračovala reinventarizace a rejstříkování fondu **Židovské kontrolní matriky** (665 sv.) včetně zpracování delimitovaných svazků. Byl vypracován a schválen dodatek Katalog tištěných dokumentů k fondu Archiv země České.

V rámci pomocných prací bylo nově adjustováno 1000 kartonů fondu Řád premonstrátů a genealogická sbírka Král z Dobré Vody. Pokračoval též přepis jmenného rejstříku fondu Stará manipulace do počítače.

Metodická komise rozhodla o definitivní formě pomůcky k **Prezidiu ministerské rady Vídeň**. Podrobný inventář k tomuto významnému fondu byl dokončen v závěru roku 2007 a předložen ke schválení. Plynule probíhala inventarizace dalších částí fondu Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků Praha (ŘSRF/P), v roce 2007 byl dokončen inventář **Administrace toskánských statků - společné** a probíhá třídění a inventarizace listin. Bylo dokončeno registrování spisů signatury I/1 a I/2 pro prohloubený inventář **Starého montana**. Na počátku roku 2008 se předpokládá ukončení dílčího inventáře. V roce 2007 byl schválen inventář k fondu **Zemský školní úřad Praha** a byly dokončeny inventáře k drobným fondům **Teoretická zkušební komise státních zkoušek Praha, Zemská úřadovna pro ovoce a zeleninu Praha** a **Intendance českého zemského divadla Praha**, které byly předloženy ke schválení.

V roce 2007 byl vytvořen a schválen jako pomůcka **Soupis dokumentů týkajících se povyšování obcí na městečka a města z fondů Národního archivu**, dále byl započat dílčí inventář k fondu **České místodržitelství – všeobecné, sign. 13 – obecní záležitosti**, a také **soupis vystěhovalců ze sign. 20** téhož fondu. Noví pracovníci oddělení započali s pořádáním a inventarizací montánních fondů: **Horní úřad Mladá Vožice -Tábor** a **Horní soud Příbram**.

Již v roce 2006 byly zpracovány oba fondy týkající se Huberta Ripky, které na základě rozhodnutí metodické komise získaly společný název **Archiv Huberta Ripky**. V minulém

roce se k nim připravovaly rejstříky a v současné době se ukládají údaje do programu Janus. Výsledkem bude jednotný „virtuální“ inventář. Nový fond bude mít rozsah 308 kartonů. Další významnou pomůckou bude do léta roku 2008 prohloubený inventář k fondu **Úřad říšského protektora – státní tajemník K. H. Frank** (dřívější fond SÚ MV ČSR 109). V současné době je zpracováno všech 184 kartonů a v příštích týdnech budou připraveny rejstříky a napsán úvod.

Dle dohodnuté metodiky se začaly zpracovávat dodatky k hospodářským fondům 20. století a v průběhu roku 2007 byl předložen k posouzení inventář **Poradní sbor pro otázky hospodářské**. V polovině roku byl schválen i inventář k nově adjustovanému fondu **Sčítání obyvatelstva 1939, opatřenému úvodem**.

Dlouhodobý projekt katalogizace protokolů schůzí vlád z fondu Prezidium ministerské rady pokračoval v minulém roce dokončením prací na Katalogu a rejstřících k protokolům schůzí 13. československé vlády (tj. únor 1934 – červen 1935). PhDr. H. Nováčková a Mgr. A. Skipalová zpracovaly protokoly jednotlivých schůzí uložených v 9 kartonech a v průběhu roku celý katalog zredigovaly. PhDr. H. Nováčková vypracovala úvod a publikace byla předána k tisku.

Značné množství času si opět vyžádalo **adjustování fondu Policejní ředitelství Praha II. – všeobecná registratura (1941-1950)**, jež bylo úspěšně dokončeno a v současné době je dopisován úvod k inventáři. V průběhu roku se prováděla revize badatelsky velmi využívaného celku Policejní prezidium Praha 1920-1950. Podařilo se zrevidovat a v některých případech nově adjustovat dalších 100 kartonů. V průběhu roku byly dokončeny na základě dohod o činnosti i adjustační práce na fondu Ministerstvo sociální péče – repatriace a Nejvyšší správní soud.

S jednoduššími pracemi, zejména s adjustací dílčích částí fondu Policejní ředitelství Praha, již tradičně vypomáhali důchodci a studenti v rámci dohod o provedení práce.

V roce 2007 jsme pokračovali v třídění, pořádání a inventarizaci fondu **Ministerstvo zdravotnictví 1945 - 1968**. Bylo zpřístupněno 41 kartonů včetně inventarizace. Celkem je uspořádáno a inventarizováno 347 kartonů. Pokračovali jsme ve sjednocování dvou celků tj. původně fondu Studijního ústavu MV č. 15 A. Procházka s kabinetem ministra. Byla dokončena **inventarizace korespondence kabinetu ministra** včetně uložení do počítače. Bylo uloženo 1035 záznamů z let 1945 – 1948. Zpřístupňování celého fondu bude pokračovat v roce 2008.

Pokračovalo třídění a pořádání fondu **ÚV KSČ - Kancelář generálního tajemníka Husáka**. Bylo uspořádáno 65 kartonů, zatím bez inventarizace. Práce budou pokračovat v roce 2008 a v tomto roce počítáme s inventarizací téměř celého fondu.

Bylo dokončeno třídění a pořádání fondu **ÚV KSČ - Kancelář tajemníka Oldřicha Švestky** (27 kartonů). V roce 2008 bude provedena inventarizace včetně dokončení archivní pomůcky.

Pro naléhavé účely nahlédací a badatelské agendy jsme třídili, pořádali a adjustovali části následujících fondů:

Národní památkový ústav - jednotlivé lokality, které kompletují již stávající fond, který je hojně badatelsky využíván. Abecedně bylo utříděno 95 kartonů.

Ústřední národní pojišťovna - rozsáhlý celek personálních spisů pojištěnců byl dosud uložen v kartonech abecedně pouze podle prvního písmene. Badatelské požadavky jsme plnili s velkou časovou ztrátou a fyzickou námahou, proto jsme v roce 2007 pokračovali v podrobném zpřístupnění až na třetí písmeno. Takto bylo zpracováno a překrabicováno 524 kartonů. Celá část personálních spisů ÚNP zahrnuje 1630 kartonů.

Státní ústav památkové péče a ochrany přírody - třídění a pořádání dokumentů. K takto uspořádanému celku byl pořízen abecední soupis, který bude v roce 2008 uložen do počítače.

Národní sčítání lidu 1950 - krabicování a dokládání sčítacích operátů z dodatků, které zůstaly při přebírání fondu mimo souvislou řadu. Celkem bylo takto uloženo 694 kartonů.

Ministerstvo kultury - celek registrace časopisů z let 1945 – 1992 byl uspořádán abecedně podle názvů periodik a uložen do databáze. K jednotlivým titulům je uložen svazek dokumentů týkající se jejich vzniku, nákladu a personálního obsazení redakcí. Práce zahájené v roce 2006 byly dokončeny v roce 2007. Bylo ještě uspořádáno 7 kartonů a celkem je tato část registratury uložena v 98 kartonech.

Úřad předsednictva vlády - bylo zahájeno třídění a pořádání usnesení vlád. Jako zkušební rok jsme zvolili rok 1960 a soustředili jsme všechna usnesení a podklady z jednotlivých resortů k těmto usnesením. Dokumenty byly uloženy podle schůzí vlád a uvnitř podle jednotlivých bodů jednání. Rok 1960 je uložen v 35 kartonech. Práce bude pokračovat v roce 2008. Postupně chceme takto uložit všechna usnesení z let 1945 – 1968. Dosavadní uspořádání nevyhovuje vzhledem k velkým požadavkům nahlédací a badatelské agendy a k fyzickému ohrožení archiválií, které jsou dosud uloženy v balících.

Ministerstvo vnitřního obchodu, Federální statistický úřad, Ministerstvo financí - bylo utříděno a nakrabicováno 1400 kartonů pro účely badatelské agendy.

Intenzivně probíhala práce na vyhotovení definitivní archivní pomůcky k fondu **Ministerstvo zahraničních věcí – výstřižkový archiv III**, jehož zpracování bylo dokončeno roku 2006. Postupně byly inventární záznamy konvertovány do programu JANUS a probíhalo jejich průběžné rejstříkování. Rovněž u dalšího velkého zpracovatelského úkolu dochází k finalizaci - u složitěho fondu **Archiv Syndikátu novinářů** byly zpracovány drobné osobní archivy jednotlivých novinářů uložené na konci fondu. Rovněž zde byla provedena konverze výsledné pomůcky do programu JANUS, proběhlo průběžné rejstříkování a byly zahájeny práce na úvodu.

Pokračovala katalogizace soutěžních historických a vzpomínkových prací uložených ve fondu **Svaz protifašistických bojovníků – ústřední výbor** (počet záznamů se blíží číslu 3000). Podle závěrů metodické komise pokračovalo **zpracování a revize starších záznamů Sbírek map a plánů**. Práce na zpracování složitěho archivního fondu **Rodinný archiv toskánských**

Habsburků pokračovala u dílčích částí **Leopold II., Ludvík Salvátor a Sběrka map a plánů.**

Pokračovaly práce na zpracování fondů **Tigrid Pavel a Kárných Miroslav a Margita.** Dokončeny byly pomůcky k fondům **Beran Rudolf, Nikolajev Semjon Nikolajevič, JUDr. a Kočí Přemysl, prof.,** které budou předloženy v roce 2008 ke schválení stejně jako pomůcka k fondu **Ústřední sdružení úředníků, učitelů a zřízců agrární strany.** V roce 2007 byla dokončena rovněž revidovaná pomůcka ke **Sběrce staničních kronik,** která ještě bude doplněna o místní rejstřík.

V roce 2007 byly schváleny pomůcky k fondům, jejichž zpracování bylo dokončeno v roce 2006: **Ústřední církevní nakladatelství, Studentské nadace, Hemerka ze Stanmíru August, Cerha Josef, JUDr., Nový Rostislav, doc. PhDr., CSc., Davídek Václav, PhDr. a Sběrka Československé školy ve Velké Británii.**

V roce 2007 byly průběžně katalogizovány přírůstky do **Sběrky pozitivů , Sběrky negativů a Sběrky mikrofilmů. Bohemika,** evidovaná v rámci archivních souborů Sběrka mikrofilmů a Sběrka negativů byla od r. 1993 ukládána do databáze FOTO. Po převedení dat do databáze JANUS však došlo k jejich „rozsypání“, takže soupis nebylo možné použít. V roce 2007 byla provedena kontrola a opravena všechna poškozená data, včetně rejstříků. V souvislosti s tím bylo uloženo 847 nových záznamů. Všechny materiály bohemikálního charakteru, které byly předány 8. oddělení, jsou tedy evidovány v databázi Janus. V roce 2008 bude třeba vytvořit nadřazené záznamy (1 svitek mikrofilmu obsahuje i několik desítek jednotlivých záznamů), ale již v tomto stavu evidence je možné databázi využívat (zatím bez existence textových výstupů).

Dále bylo inventarizováno 123 inventárních čísel dokumentů, uložených na CD-R. Tyto sběrky jsou každoročně doplňovány.

Stejný případ, tj. „rozsypání“ dat při jejich převodu do programu JANUS (z databáze FOTO) postihl archivní soubor **Balkanpress.** Oprava dat tohoto souboru byla zahájena na podzim roku 2007 (věcný rejstřík byl v roce 2007 opraven). Negativy jsou zároveň skenovány a připojovány k popisným metadatům. Tyto práce budou - vzhledem k dalším úkolům – dokončeny v roce 2009. Pak ovšem umožní dálkový přístup k několika desítkám tisíc obrázků z 50tých let 20. století z celého světa. Obdobně je tomu také u archivních souborů **Fotoarchiv ČTK 1919-1938 a Fotoarchiv ČTK 1930-1939.**

V případě **Fotoarchivu ČTK – fotografie a negativy 1920–1936** bylo dokončeno ukládání popisných metadat do databáze JANUS (1428ks fotografií a 1580ks negativů). Práce budou pokračovat skenováním a připojováním obrázků (bohužel je skenování obrázků přímo do databáze nemožné).

Práce na souboru **Archiv České strany národně sociální – obrazové a zvukové záznamy, Praha 1897–1999** budou pokračovat i v roce 2008. V roce 2007 bylo uloženo do databáze JANUS 253 záznamů rozsáhlého fondu, jehož fyzický stav není ohrožen a který není badateli příliš využíván. Z uvedených důvodů byly práce na tomto souboru přerušeny a aktuálně byly

zařazeny ke zpracování negativy archivního souboru **První světová válka**, které vyžadují jednak zásah restaurátorů a které bylo třeba urychleně skenovat a zpracovávat pro zájem badatelů. Z celkového počtu 1962 kusů deskových negativů bylo naskenováno 1301 kusů a do databáze JANUS uloženo 1319 záznamů.

V souboru **Fotoarchiv K. H. Franka** (celkem bylo pořízeno 4 949 skenů), probíhá revize uložených dat - byly zjištěny značné nedostatky ve zpracování, které se snažíme napravit. Již nyní je však možné prohlížet naskenované fotografie v badatelsky prostřednictvím intranetu. Archivní soubor však bude nově zpracován při zachování současné struktury, a to vzhledem k vysoké frekvenci badatelského využívání a četným odkazům v literatuře. Zpracovány budou dodatky, které nikdy zpracovány nebyly.

Pro velký badatelský zájem byly v roce 2006 zahájeny práce na katalogizaci archivního souboru **Alexandrijské mikrofilmy**. Mikrofilmy (celkem 165 svitků, tj. cca 80.000 polí) jsou kontrolovány, srovnávány s původním (neúplným) lístkovým katalogem, pokud byl v minulosti pořízen (jen k některým svitkům), a poté jsou jednotlivé záznamy ukládány do databáze JANUS. Do konce roku 2007 bylo zpracováno 113 svitků mikrofilmů. Do databáze tak bylo uloženo celkem 2440 záznamů. Práce by měly být dokončeny v roce 2008.

Práce na zpracování kinematografických dokumentů (dále KD) se od 2. čtvrtletí roku 2007 (odchod zpracovaného důchodce) omezily pouze na přepis těch, jejichž fyzický stav byl špatný nebo u nichž byl předpoklad badatelského využití. Zpracování KD je časově jedno z nejnáročnějších (převinutí pásu na cívky, vyčištění, založení do stroje a prohlížení v reálném čase a zároveň registování, uložení záznamů do PC – nelze využít JANUS – musí se provádět v pořádacím sále, kde není intranetové spojení, převinutí na středovku, adjustace, uložení). Přesto bylo takto ošetřeno 458 ev.j. kinematografických filmů z archivního souboru **Ústřední dopravní institut, Praha** a 1500 videokazet z archivního souboru **Národní centrum podpory zdraví - audiovizuální záznamy, Praha**.

V roce 2007 pokračovaly práce na zpracování archivního souboru **Zvukové záznamy radionaslouchací služby**. Jednotlivé zvukové fólie jsou přepisovány na digitální nosiče (CD). Fyzický stav originálních nosičů je velmi špatný, poškození bylo způsobeno především špatnou adjustací v minulosti (depozitář Loreta), kdy fólie byly po desítkách kusů uloženy v kartonech, pevně staženy kartonem a převázány tkalounem (mechanická poškození) a uloženy ve vlhkých depozitářích. Zároveň tedy probíhá nová adjustace. Do konce roku 2007 bylo z originálních fólií takto zpracováno a přepsáno cca 500 ev.j. a z nich „vytěženo“ 537 zvukových záznamů, které jsou uloženy na 44 CD (+ 44CD – kopie). Přepis provádějí odborníci z Archivu Českého rozhlasu (zakázka). Při odposlechu je prováděn zápis (regist) o obsahu každého záznamu (Word). Zatím jsou odposlechnuty a registovány roky 1933-1935. Začátkem roku bychom rádi započali s ukládáním do databáze JANUS, pokud bude možné ukládat tam zároveň zvukové záznamy (kromě popisných metadat).

Zvukové dokumenty v Národním archivu nejsou většinou zpracovány. Práce na zpracování jsou velmi zdlouhavé, protože musejí probíhat v reálném čase (1 MG pásek – několik hodin odposlechu). Badatelsky jsou však velmi zajímavé. Především proto bylo zahájeno třídění souboru **Sbírka zvukových nahrávek ÚV KSČ**. Jde především o projevy politických představitelů, přednesených na poradách, aktivech a sjezdech KSČ. K tomuto souboru jsme,

v rámci základního třídění, začali pořizovat dílčí seznamy (podklad pro inventární zpracování). Takto bylo zpracováno 1378 ev.j. MG pásek. Problém s badatelským využíváním však nevyřeší písemný seznam. V budoucnu bude nutné zpřístupnit samotné zvukové záznamy, protože originální nosiče nelze půjčovat.

Archivní soubory **Cigánek, Ježek a Mlynář** jsou rovněž připraveny pro ukládání inventárních záznamů do databáze JANUS, která však zatím nebyla pro zvukové dokumenty odzkoušena. Zkoušky JANUS byly provedeny s využitím dat archivního souboru **Sbírka gramofonových desek**, ale práce bylo nutné přerušit, vzhledem k tomu, že databáze neumožňuje vkládání potřebných dat. Je třeba databázi koncipovat tak, aby vyhovovala především uživatelům. Uvádět technická data do poznámek nebo specifických polí způsobuje značnou nepřehlednost a mění požadovanou strukturu záznamů. Potřebná data jsou pak k dispozici jen těm, kteří vědí, kde je hledat, pro ostatní zůstávají ukryta. Zatím bylo přistoupeno ke zpracování záznamů, týkajících se smrti J. Masaryka. Ty byly přepsány (AČRo) a doplněny o záznamy, které má k dispozici AČRo. Takto máme k dispozici veškeré dochované záznamy vztahující se k tomuto tématu (od oznámení úmrtí až po konání pohřbu a projevů nad hrobem). Obdobný záměr je připraven se zvukovými záznamy, zachycujícími hlas E. Beneše.

Národní archiv je v současnosti vybaven čistícími, převíjecími, prohlížecími a stříhacími stoly na kinematografické dokumenty. K nim v roce 2007 přibylo (díky daru Drážďanské banky) zařízení pro digitalizaci kinematografických dokumentů (videokazet), včetně datového úložiště. Toto zařízení bylo nutné vzhledem k tomu, že videokazety jako nosič kinematografických filmů v podstatě skončil bez náhrady a záznamy uložené na videokazetách jsou velmi nestabilní. Celá řada archivních souborů obsahuje tyto typy dokumentů (videokazety) a jejich převod do digitálních dat je celkem nákladný. Po zpracování bude možné analogový magnetický záznam videokazet ukládat na DVD a do datového úložiště, kde bude čekat na zpřístupnění.

Dále archiv disponuje slušně vybaveným zvukovým studiem, které bylo v roce 2007 rozšířeno o některé profesionální přístroje – dar Rádia Svobodná Evropa. Díky tomu je možné přepisovat zvukové záznamy, jejichž nosičem jsou gramofonové desky (kromě fólií) a celá řada typů magnetofonových pásek a audiokazet. Postupně budou analogové záznamy digitalizovány a ukládány do datového úložiště. Jejich zpřístupnění souvisí s dopracováním segmentu databáze JANUS, umožňující vytváření popisných metadat zvukových záznamů a jejich vzájemné propojení.

Tematické soupisy

Práce na Soupisu pečeti pokračovaly podle plánu ve stabilizovaném kolektivu. Bylo popsáno 1.680 kusů pečeti z fondů Archivy českých klášterů zrušených za Josefa II., Křižovníci s červenou hvězdou, České gubernium – listiny, Archiv pražského arcibiskupství – listiny a Benediktini Břevnov.

Anotace nových archivních pomůcek

Poradní sbor pro otázky hospodářské, Praha, (1905) 1920 - 1938 (1939).

Inventář, 2007, 33 s., Jaroslav Pažout, Monika Sedláková, 52 inventárních jednotek [8 úř. knih, 1 index, 15 kartonů].

Poradní sbor pro otázky hospodářské (PSOH) byl zřízen nařízením vlády ČSR č. 632/1919 Sb. z 5. 11. 1919. Jeho úkolem bylo podávat na vyzvání ústředních státních orgánů nebo z vlastní iniciativy dobrozdání, případně návrhy týkající se hospodářských otázek. PSOH se v první fázi své existence skládal z předsedy, tří místopředsedů, jednatele a členů, které měla jmenovat ministerská rada. Podle stanov z prosince 1921 byl počet členů stanoven na 150 a rozdělen do tří základních skupin: zaměstnavatelské, zaměstnanecké a národohospodářských odborníků. Orgány sboru tvořilo předsednictvo, plná schůze, stálé a zvláštní výbory a podvýbory. Ke zrušení PSOH a jeho nahrazení Státní hospodářskou radou došlo vládním nařízením č. 384/1938 Sb. z 23. prosince 1938.

První část fondu byla převzata do SÚA v roce 1956 z ministerstva lehkého průmyslu. Tento materiál byl zpracován na základě věcného principu v březnu 1961 J. Kutovou, autorem úvodu k inventáři byl F. Štěpán. Celý fond tehdy obsahoval pouze tři kartony spisového materiálu. Další dokumenty PSOH v rozsahu sedmi krabic byly do SÚA předány Investiční bankou v r. 1969. Jeden fascikl spisového materiálu byl do SÚA delimitován spolu s některými dalšími materiály ze Státního ústředního archivu SSR (dnes Slovenský národní archiv). Přesnou dobu zařazení úředních knih a indexu do fondu se nepodařilo určit.

S ohledem na nepoměr mezi rozsahem základní části fondu a jeho nezpracovaných dodatků a málo badateli využívanou zpracovanou část rozhodla metodická komise Národního archivu 28. 4. 2006 o zrušení starého inventáře a novém uspořádání celého fondu. Při inventarizaci byla respektována organizační struktura PSOH kombinovaná s věcným principem. Dokumenty uložené ve fondu představují pouhé torzo, k činnosti některých výborů PSOH a jejich podvýborů se nedochovaly žádné. Vzhledem k podrobnému způsobu zpracování původního i nového inventáře bylo možno u všech archiválií pocházejících ze tří kartonů uspořádaných v r. 1961 upozornit na původní inventární jednotky.

Nejrozsáhlejší část fondu tvoří soubory dokumentů k přípravě některých zákonů z oblasti hospodářského života země, především zákona o zdanění lihu nebo zákona na ochranu úschov a vkladů. Badatelsky zajímavé jsou i dokumenty týkající se přípravy daňové reformy nebo financování a hospodaření územní samosprávy. Z písemností jednotlivých výborů a subkomitétů se nejvíce dochovaly dokumenty statistického výboru a jeho subkomitétů týkající se přípravy statistického materiálu pro projednávání rezolucí Mezinárodní hospodářské konference v Ženevě a Mezinárodní obchodní komory ve Stockholmu. Vedle zápisů ze schůzí se ve fondu nachází velké množství tištěných referátů mapujících vývoj a stav různých průmyslových odvětví před 1. světovou válkou a v období první republiky. Informace o organizaci PSOH je možno získat ze stanov i jiných dokumentů.

Sčítání obyvatelstva v roce 1939, 1939.

Inventář, 2007, 238 s., Jaroslav Pažout, 248 inventárních jednotek [188 úředních knih, 3175 kartonů].

Právní základ pro sčítání na území nacistického Německa představoval zákon ze 4. října 1937 o provedení sčítání lidu, povolání a závodů. Podle tohoto zákona mělo sčítání proběhnout v roce 1938, jeho uskutečnění včetně přípravných prací bylo svěřeno obcím. V důsledku anšlusu Rakouska v březnu 1938 došlo k odložení sčítání na 17. květen 1939. Do sčítání bylo na základě nařízení říšského ministra vnitra a říšského ministra hospodářství z 21. února 1939 zahrnuto i československé pohraničí odstoupené Německu v důsledku Mnichovské dohody.

Sčítání se prováděla pomocí sčítacích operátů, tzv. listů pro domácnost (Haushaltungsliste), které zachycovaly jméno a příjmení sčítaných osob, rodinné poměry, pohlaví, datum narození, rodinný stav, náboženství, státní příslušnost, mateřský jazyk, národnost a údaje týkající se povolání. Podchycovány byly též osoby přítomné přechodně a členové domácnosti přechodně nepřítomní. Ženy musely odpovídat na otázky týkající se jejich manželství a dětí, přednostové domácností na jejich hospodářské poměry. K provedení sčítání byly použity tzv. kontrolní listy pro sčítače (Kontrolliste für den Zähler), tedy přehledy sčítacích obvodů v obcích, které zároveň slouží k vyhledávání sčítacích operátů.

Sčítací operáty ze Sudetské župy byly po dobu války uloženy u Úřadu říšského místodržitele v Liberci a po jejím skončení u Okresní správní komise v Liberci, později přeměněné na Okresní národní výbor Liberec-venkov. Toto pracoviště bylo po válce zahrnuto velkým množstvím žádostí o vystavení výpisů údajů o národnosti a mateřské řeči uvedených ve sčítacích operátech, které byly důležité při vyřizování státoobčanské agendy (žádosti o navrácení státního občanství) a s ní souvisejícími konfiskačními řízeními vztahujícími se podle dekretů prezidenta republiky č. 5/1945 Sb. a 12/1945 Sb. na majetek osob německé a maďarské národnosti. V dubnu 1947 došlo k přestěhování materiálů do budovy nově zřízené expozitury Archivu Ministerstva vnitra v Liberci, v říjnu 1948 pak do Prahy do oddělení V/4 Ministerstva vnitra (později součást Archivu Ministerstva vnitra), které bylo pověřeno vydáváním osvědčení o národnosti podle materiálů ze sčítání lidu. Pokud jde o území přiřazená k Dolnodunajské a Hornodunajské župě, byly do Prahy převezeny v květnu 1948 sčítací operáty jihočeských obcí, v listopadu 1948 pak písemnosti z okresů Znojmo a Moravský Krumlov. Sčítací operáty z jihozápadních pohraničních oblastí Čech, přiřazených v letech 1938 - 1945 k Bavorsku, a z oblasti Hlučínska se nedochovaly.

Ve Státním ústředním archivu v Praze byl ze zmíněných sčítacích operátů a pomůcek ke sčítání vytvořen v roce fond Sčítání obyvatelstva z r. 1939 v okupovaném pohraničí ČSR. V roce 1963 došlo k jeho uspořádání do 2475 balíků. Sčítací operáty i pomocné listy pro sčítače byly přemanimulovány podle aktuálně platných názvů obcí. Uspořádány byly abecedně podle názvů správních okresů a v rámci nich podle jednotlivých obcí, přičemž zvlášť jsou řazeny operáty a kontrolní listy ze Sudetské župy a zvlášť z okresů v Dolnodunajské a Hornodunajské župě. Zachováno zůstalo řazení sčítacích operátů a kontrolních listů pro sčítače v rámci jednotlivých obcí podle pořadových čísel sčítacích obvodů a operátů v rámci sčítacích obvodů podle jejich běžných čísel. V roce 1993 došlo při archivní rozluce po rozdělení československé federace k předání sčítacích operátů obcí Petržalka a Děvín do

Slovenského národního archivu, dodatečná menší předávka byla provedena ještě při revizi fondu v roce 2007.

Po jistém útlumu se sčítací operáty staly opět velice vytěžovaným fondem po roce 1989 v důsledku změny politické situace. Vzhledem k nesnadné manipulaci se sčítacími operáty uloženými v objemných balících bylo v roce 2003 přistoupeno k jejich přemanipulování do kartonů, na čemž se do roku 2005 podílela řada pracovníků Národního archivu. Systém řazení sčítacích operátů i pomocných listů pro sčítače byl zachován, přímo v inventárním seznamu však bylo upozorněno na aktuální názvy obcí. Jako samostatné evidenční pomůcky byly zinventarizovány souhrnné přehledy výsledků sčítání pro obce z osmi okresů Dolnodunajské a Hornodunajské župy, které nebyly v původním inventáři podchyceny. Protože inventář z r. 1963 nesplňoval současná kritéria kladená na archivní pomůcky, vypracoval v r. 2007 Jaroslav Pažout novou pomůcku.

Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků, Administrace toskánských statků, spisové pododdělení společné, 1482 – 1850 (1879).

Dílčí inventář, 2007, 90 s., Jiřina Juněcová, 442 inventárních jednotek [765 kartonů spisů].

Spisové pododdělení společné Administrace toskánských statků v Čechách obsahuje spisy z let 1482-1850 (1879) společné pro všechny statky majetkového komplexu sasko-lauenburských vévodů a jejich nástupců. Tyto písemnosti vznikly jak v kanceláři administrace, tak i v kancelářích jednotlivých dominií. Jedná se hlavně o schvalování agendy panství, o instrukce, nařízení, o výtky a připomínky ústřední správy k chodu správ panství a jejich hospodářství. Kromě písemností ústřední správy českých statků se stala součástí spisového pododdělení společné Administrace toskánských statků v Čechách i část spisů předchozích majitelů. Jedná se o zbytky kolovratského a berkovského archivu, písemné pozůstalosti jednotlivých členů sasko-lauenburského vévodského rodu a některé písemnosti týkající se dalších majitelů.

Archivní materiál části fondu Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků Praha, Administrace toskánských statků v Čechách – spisové pododdělení společné může posloužit vážným badatelům pro poznání hospodářských a sociálních vztahů na bývalých sasko-lauenburských, bavorských a posléze habsburských panstvích v Čechách, ale i pro genealogická studia jejich majitelů.

Soupis dokumentů týkajících se povyšování obcí na městečka a města z fondu Národního archivu (1832) 1856–1918, 2007, 31 s., Jan Krlín.

Soupis pramenů, které se týkají agendy povyšování obcí na města a městečka v letech (1832) 1856–1918, vznikl ve snaze přehledně zpřístupnit materiál uložený v několika fondech Národního archivu. V první řadě se jedná o spisy uložené ve fondu Ministerstvo vnitra – Vídeň (MV/R) a v jeho části Šlechtický archiv (ŠA). Povyšování obcí v Čechách patřilo také

do agendy Českého místodržitelství (ČM). Spisy jsou uloženy ve všeobecné registratuře ČM v rámci signatury 13 – obecní záležitosti. Tyto spisy jsou součástí všeobecné agendy týkající se obcí. S ohledem na strukturu a rozsah spisů nejsou v soupise prozatím zachyceny všechny spisy týkající se povyšování obcí. Spisy z období po roce 1910 jsou uloženy ve fondu Zemský úřad Praha (ZÚ), nástupnické instituce ČM.

Zemský školní úřad Praha (1817) 1851 - 1854 (1860).

Inventář, 2007, 12 s., Kristýna Hladíková, 38 inventárních jednotek [4 podací protokoly, 6 kartonů].

Zemský školní úřad působil v letech 1850 – 1854 a jako sekce českého místodržitelství byl přímo podřízený místodržiteli a nepřímo ministerstvu kultu a vyučování ve Vídni. Písemnou agendu rady vyřizovala vlastní kancelář s přidělenými úředníky z místodržitelství. Jednou z hlavních náplní nového zemského školního úřadu byl dozor nad úrovní školství. Povinností každého školního rady bylo kontrolovat práci určitých školských ústavů. Písemnosti uložené ve fondu jsou pouhým torzem agendy tohoto úřadu. Jedná se o inspekční zprávy a originály maturitních písemných prací na sledovaných ústavech. K fondu byly připojeny i čtyři příslušné podací protokoly, vyjmuté z registratury českého místodržitelství. Fond je doplňkem ke studiu písemností týkajících se Zemského školního úřadu uložených ve fondech ČG a ČM.

Cerha Josef, JUDr. (1874) 1885–1950 (1983).

Inventář, 2006, 26 s., Romana Kmochová, Lenka Malá, 301 inv. j., [5 kartonů, 1 diplom, 343 fotografií, 41 negativů].

JUDr. Josef Cerha (1884–1950) nastoupil po absolutoriu právnické fakulty Vídeňské univerzity jako praktikant finanční správy nejprve u politického úřadu v Žepči v Bosně, později u Zemské vlády v Sarajevu. Po rozpadu rakousko-uherské monarchie vstoupil nejprve do služeb Království SHS a pracoval jako rada Ministerstva financí Království SHS. Od roku 1923 vstoupil do služeb Československé republiky, působil nejprve na Generálním finančním ředitelství v Bratislavě, později (až do roku 1939) u Zemského finančního ředitelství v Užhorodě. Během druhé světové války byl penzionován a do aktivní služby se již nevrátil. Josef Cerha se postupně vypracoval na elitního finančního úředníka, který byl pověřován nejnáročnějšími úkoly (např. zajištěním evakuace československých státních příslušníků ze Zakarpatské Ukrajiny v roce 1939, výpočet penzí bývalých úředníků apod.). Na jeho životě je možné sledovat typ kariéry někdejšího úředníka monarchie, který přešel do služeb nástupnického státu.

Osobní archiv Josefa Cerhy je tvořen zejména životopisným materiálem (doklady o zaměstnání J. Cerhy) a doklady o úřední činnosti (Cerha si nechával opisovat řadu úředních materiálů, které zpracovával). Fond dále obsahuje větší množství fotografií, zejm. z oblasti Zakarpatské Ukrajiny. Při pořádání fondu bylo postupováno podle metodického návodu pro pořádání osobních fondů. Inventář je doplněn osobním rejstříkem.

Hemerka August ze Stanmíru 1883–1933 (1971).

Inventář, 2006, 9 s., Zdeňka Lebedová, 14 inv. j., [1 karton].

August Hemerka (1869–1942) vystudoval pražskou právnickou fakultu a poté nastoupil dráhu úředníka na různých místech státní správy. Od konce 80. let 19. století pracoval jako konceptní praktikant českého místodržitelství, poté nastoupil na Okresní hejtmanství v Olomouci, kde byl zařazen na různých místech hierarchie, nakonec ukončil kariéru jako okresní komisař. Od roku 1909 zastával mandát poslance českého zemského sněmu za volební okres Slaný.

Torzo osobního archivu Augusta Hemerky výhradně materiály týkající se Hemerkovy politické činnosti. Jedná se většinou o pozvánky na schůze zemského sněmu a jeho orgánů, torzo korespondence a koncepty několika politických memorand.

Studentské nadace 1633–1910.

Inventář, 2006, 45 s., Jan Lhoták, 459 inv. j., [12 kartonů].

Fond Studentské nadace tvoří torzo podkladů pro osmnáctisvazkovou edici *Studijní nadání v království českém – Studien-Stiftungen im Königreiche Böhmen, Praha 1894–1911*, která evidovala všechny studentské nadace zřízené v Čechách do roku 1904. Edici připravil místodržitelství koncipista Antonín Petr rytíř z Všehrd. Snaha o evidenci nadací byla patrná již od poloviny 18. století, kdy roku 1754 byl vydán císařský reskript nařizující evidenci všech nadací zřízených v Čechách. Ve fondu jsou uloženy opisy nadačních listin společně s průvodními dokumenty, které nebyly do zmíněné edice zařazeny. Inventární jednotka je vymezena souborem dokumentů k jedné nadaci. Inventář obsahuje na čísla použitá ve zmíněné edici. Inventář je doplněn osobním a místním rejstříkem.

Nový Rostislav, doc. PhDr., CSc., 1943–1996.

Inventář, 2006, 55 s., Ivan Michálek, Jan Kahuda, 709 inv. j., [39 kartonů, 16 kartoték, 4 fotografie, 2 medaile].

Doc. PhDr. Rostislav Nový, CSc. (1932–1996) vystudoval v letech 1951–1956 archivnictví a pomocné vědy historické na filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (dále FF UK). Po krátké archivní praxi se vrátil zpět na fakultu, kde působil od roku 1958 až do své smrti, nejprve jako odborný asistent, od roku 1990 jako docent na katedře pomocných věd historických a archivního studia. Badatelsky se zaměřoval na problematiku pomocných věd historických (zejm. na diplomatiku, sfragistiku, heraldiku a numismatiku) a na období starších českých dějin (zejm. dějiny českého státu v přemyslovském období). Je autorem monografií, desítek vědeckých studií a článků a edic pramenů. R. Nový byl rovněž úspěšným učitelem několika generací archivářů a historiků. Po roce 1990 zastával R. Nový funkce předsedy Akademického senátu FF UK, člena Vědecké archivní rady a předsedy redakčních rad Sborníku archivních prací a časopisu *Dějiny a současnost*.

Osobní archiv R. Nového získal Státní ústřední archiv v Praze v letech 1997–1998, jeho základní roztrídění provedla doc. PhDr. Hana Pátková, Ph.D. K uspořádání bylo přikročeno v letech 2004–2006. Fond byl uspořádán podle platné metodiky pro pořádání osobních fondů. Ve fondu je uložen životopisný materiál dokumentující život R. Nového, torzo jeho korespondence a především kolekce rukopisů R. Nového, rozsáhlý přípravný materiál k vědecké práci a materiál dokumentující jeho pedagogickou činnost.

Davídek Václav PhDr. (1875) 1913–1993 (1995).

Inventář, 2006, 32 s., Lukáš Dudek, 472 inv. j., [54 kartonů].

PhDr. Václav Davídek (1913–1993) vystudoval historii na FF UK v Praze a současně Státní archivní školu. V letech 1935–1951 pracoval jako archivář v Československém státním archivu zemědělském, po nuceném odchodu se mu podařilo najít další adekvátní zaměstnání až v letech 1955–1967 v Kartografickém a reprodukčním ústavu. V. Davídek je autorem desítek článků a studií zaměřených zejména na regionální historii západních Čech, genealogii, kartografii a geografii a zemědělské archivnictví.

Osobní archiv V. Davídka byl převzat do Státního ústředního archivu v Praze v roce 1994, k jeho pořádání bylo přistoupeno v roce 2006. Fond byl uspořádán v souladu s platnou metodikou pro pořádání osobních fondů, písemnosti byly roztríděny do jednotlivých skupin: korespondence, dokumenty o odborné činnosti, dokumenty o veřejné činnosti, ilustrační materiál. Ve fondu jsou zastoupeny především Davídkovy rukopisy vědeckých prací a přípravný materiál, cenným zdrojem informací pro dějiny československého archivnictví a historiografie jsou rozsáhlé Davídkovy paměti.

Sbírka Československé školy ve Velké Británii (1939) 1941–1945 (2005).

Inventář, 2006, 22 s., Judith Wolt, John Wolt, Alexandra Blodigová, 91 inv. j., [11 kartonů].

Sbírka originálů a kopií dokumentů byla shromážděna bývalými žáky československých škol, které působily v období II. světové války ve Velké Británii, zejm. Československé státní střední školy. Shromažďování probíhalo postupně, zejm. díky iniciativě manželce jednoho ze žáků, paní Judith Wolt. Podařilo se shromáždit poměrně rozsáhlou kolekci různých písemností, zejm. osobních dokladů, vysvědčení, pamětí a deníků, učebnic, vysvědčení, fotografií, tiskovin atd., které se vztahují k československému školství ve Velké Británii v letech 1941–1945. Soubor dokumentů byl utříděn Judith Woltovou podle zásad pro katalogizaci dokumentů Kongresové knihovny ve Washingtonu. Skupina bývalých žáků pak tento soubor slavnostně darovala Národnímu archivu v roce 2005. V roce 2006 byl vyhotoven inventář k této sbírce, který respektuje její původní uspořádání.

Mezinárodní společnost lůžkových vozů a velkých evropských expresních vlaků, a. s. Reprezentace pro ČSR, Praha (1900) 1920–1972 (1997).

Inventář, 2006, 14 s., Marie Bulínová, Miroslav Kunt, Martina Neradová, 27 inv. j., [8 kartonů].

Mezinárodní společnost lůžkových vozů a velkých evropských expresních vlaků (Compagnie internationale des Wagons-Lits et des Grands Express européens) byla založena v Bruselu v roce 1872. Společnost provozovala mezinárodní vlaky, zejm. dálkové spoje mezi Belgií, Francií, Itálií, Polskem a později i Československem. Působení společnosti na území Československa bylo upraveno smlouvou s Ministerstvem železnic z roku 1920, kdy získala společnost právo výlučného provozu spacích, jídelních a bufetových vozů na našem území do roku 1949. Smlouva byla vypovězena v roce 1939 ze strany ministerstva dopravy, v roce 1949 však byla po vleklém jednání znovu obnovena. Od roku 1951 byla na společnost uvalena likvidační správa, v roce 1952 pak byla situace vyřešena tak, že doklady společnosti byly prodávány Čedokem. Činnost společnosti v Československu byla ukončena roku 1972.

Dokumentace reprezentace společnosti byla po její likvidaci převzata Federálním ministerstvem dopravy, archiválie byly ve skartačním řízení v letech 2002–2003 převzaty do Státního ústředního archivu. Fond obsahuje zejména provozní materiály společnosti, korespondenci a osobní spisy jejích zaměstnanců a doplňuje tak fondy z rezortu dopravy v Národním archivu. Inventář byl sestaven dle jednotlivých agend již ve správním archivu ministerstva dopravy. Jeho revize a konverze do programu JANUS byla provedena v Národním archivu.

Ústřední církevní nakladatelství 1955–1990.

Inventář, 2006, 7 s., Pavel Katrenčík, Markéta Vacková, 61 inv. j., [5 úředních knih, 5 kartonů].

Ústřední církevní nakladatelství bylo zřízeno dne 1. ledna 1953. Bylo vytvořeno jako zařízení Státního úřadu pro věci církevní a bylo přímo řízeno příslušným odborem tohoto úřadu v dohodě s publikačním odborem ministerstva informací a osvěty. Jeho úkolem bylo vydávat nejen veškerou církevní a náboženskou literaturu a časopisy, ale i učebnice náboženství, modlitební knihy a zpěvníky, hudebniny pro církevní potřeby, kalendáře, tiskoviny pro všechny církve a literaturu církevně politickou. Současně zajišťovalo po nakladatelské stránce ediční činnost jednotlivých církví a náboženských společností. Ústřední církevní nakladatelství mělo na starosti převážně technickou stránku vydávání. Po vydání byl celý náklad předán jednotlivým církvím, které zajišťovaly distribuci. Podobné to bylo i u církevních časopisů. Ty si církevní redakce samy redigovaly a zpracovávaly a nakladatelství je pak vydávalo. Náklady časopisů byly předávány administracím časopisů k distribuci. Ústřední církevní nakladatelství zaniklo ke dni 30. června 1990 na základě výnosu ministra kultury ČR. Majetek, veškeré pohledávky a závazky Ústředního církevního nakladatelství převzala k 30. červnu 1990 agentura Mundus Orans, jež působila v resortu Ministerstva kultury České republiky. Fond Ústřední církevní nakladatelství obsahuje zejména finanční a

zaměstnaneckou agendu. Na základě torzovitě dochovaných písemností je možné jen obtížně rekonstruovat jeho nakladatelskou politiku a informace o vydávaných publikacích.

Provoz programu JanusArchiv byl standardní, problémy způsobuje nestandardní spouštění ze síťového disku; z těchto důvodů nebyla fungující stará verze aktualizována, i když nové jsou pravidelně zasílány i s informací o změnách. Takovou zásadní změnou je funkce exportu do datového souboru dle „Standardu pro ukládání a zasílání archivních pomůcek druhu inventář a dílčí inventář v digitální podobě“ Odboru archivní správy a spisové služby MV. Uskutečnila se dvě setkání uživatelů, na kterých byla představena nová koncepce Janus v prostředí JAVA a diskutováno zejména dálkové objednávání archiválií, k čemuž byl zaslán rozbor. Podařilo se také vyřešit prezentaci digitálních reprodukcí na webu prostřednictvím prohlížeče Janus, což umožní prezentaci digitalizovaných dat i velkého objemu.

Retrospektivní konverze nastoupila do jiné fáze. Rok 2007 byl posledním, ve kterém docházelo k masivnímu přepisu archivních pomůcek (dokončení fondu Stavovský zemský výbor, ale např. i Archiv české koruny). Jejich převod je natolik náročný (především časově), že bude prováděn jen na návrh odborných oddělení a podle praktických požadavků. Zahájena byla nová etapa – po provedení revize trezorové řady začala její systematická digitalizace prostřednictvím multifunkční kopírky. Archivní pomůcky se nejprve rozešijí. Protože hřbety rozešitých pomůcek zanášely stroj, jsou nyní za pomoci 8. oddělení/tiskárny oříznuty. Následně dojde k jejich naskenování (po jedné stránce či s podavačem). Titulní listy jsou vytvořeny nově dle současných pravidel Národního archivu a je přidána stránka s informací o způsobu objednávání (dle archivních pomůcek badatelný). Titulní stránky a objednávání byly zpracovány formou dohody o provedení práce v závěru roku, takže pomůcky převedené do souborů formátu PDF budou zveřejněny v lednu/únoru 2008. Budou k dispozici na internetových stránkách. Jedná se o image, tedy není možné v nich vyhledávat. Místo pracovníka, který skenování prováděl, bylo na konci roku zrušeno, a proto byla dohodnuta spolupráce s 8. oddělením (badatelnou) v této oblasti. V průběhu podzimu 2007, bylo celkem digitalizováno 80 archivních pomůcek (9734 stran). Cílem retrospektivní konverze je v roce 2008 všechny archivní pomůcky k archivním souborům půjčovaným na Chodovci zpřístupnit na internetu v aplikaci Badatelna.cz (prezentace dat JanusArchiv), kde budou napojeny na evidenci NAD. Na stránkách NA je nyní zpřístupněno 39 pomůcek zpracovaných většinou v programu JanusArchiv.

<i>č.pom.</i>	<i>Název archivní pomůcky</i>	<i>stran</i>
7	Arizační spisy	181
9	Pozůstalost rodiny Krulišovy - Randovy, 1851 - 1950	16
41	Vídeňské ředitelství pro stavbu vodních cest, 1901 - 1918	27
42	Vídeňské generální stavební ředitelství 1850 - 1852	33
43	Ministerstvo pro zdraví lidu Vídeň 1918 - 1919	36
47/01	Vlastenecko-hospodářská společnost 1769 - 1871	130
51	Nejvyšší účetní kontrolní úřad - Londýn	21

52	Fond národní obnovy 1945 - 1952	24
53	Zemská lékařská komora v Praze, 1895 - 1945(1950)	9
54	Národní výbor československý ve Francii, 1939 - 1940	6
55	Ministerstvo spravedlnosti Praha 1918 - 1945	105
56	Inpressy, 1920 - 1950	24
61	Ústředna ústavu pro zvelebování živností Praha 1945 - 1949	21
62	Presidium policejního ředitelství Praha, 1915 - 1940	233
64	Kartelový rejstřík, 1933 - 1950	299
66	Ministerstvo pro zásobování lidu 1918 - 1933	84
87	Ústavní soud v Praze 1922 - 1939	16
88	Okupační vězeňské spisy 1938 - 1945	19
96	Policejní ředitelství Praha 1769 - 1855	347
97	Policejní ředitelství Praha - Kanská, 1810 - 1930	32
111	Vrchní horní úřad Jáchymov	1350
116	Úřad horního hofmistra Kutná Hora 1753 - 1773	6
118	Zemský pojišťovací fond v Praze 1887 - 1949	11
120	Monitory 1945 - 1954	36
125/01	Kuratoria zemských vyšších hospodářských akademií - Děčín - Libverda, 1866 - 1924	6
125/02	Kuratoria zemských vyšších hospodářských akademií - Tábor, 1866 - 1918	0
126	Rodinný archiv Adámků z Hlinska, 1836 - 1944	227
131	Ministerstvo vnitra Vídeň 1848 - 1918, příloha: Šlechtický archiv 1833 - 1918	140
133	Úřad nejvyššího dvorského štolby, 1717 - 1918	116
134	Svaz majitelů dolů, 1920 - 1939	35
135	Státní prodejna báňských a hutnických výrobků v Praze, (1918)1922 - 1948	16
137	Sbírka montánních map a plánů, část 1. - mapy 1556 - 1943	158
143	Městské hejtmanství a policejní ředitelství Praha 1769 - 1855	340
144	Saská selská osídlovací společnost, 1938 - 1945(1947)	25
145	Reemigrační kancelář rakouských Čechů a Slováků, 1945 - 1950	26
146	Hospodářská skupina báňského průmyslu, 1940 - 1949	32
153	Česká lesnická jednota v Praze, 1849 - 1929	22
154	Zemské zastupitelstvo v Praze, 1929 - 1938(1940)	36
155	Český zemský sněm 1789 - 1913	155
158	Českomoravská úřadovna pro dovoz a vývoz výrobků hospodářství zemědělského a vyživovacího, 1940 - 1945, (1923 - 1946)	15
160	Vídeňské ministerstvo zemědělství 1868 - 1918	310
167	Horní úřad Kutná Hora 1724 - 1850	85
172	Zahraněční úřad Berlín 1932 - 1945	91
178	Ministerstvo kultu a vyučování Vídeň 1888 - 1918	123
179/01	Český klub 1872 - 1917	6
179/02	Pražský klub 1890 - 1928	1
181	Ředitelství státních lesů a statků ve Vídni, 1873 - 1918	83
182	Zvěrolékařská komora v Praze 1920 - 1950 (1953)	24
186	Říšské ministerstvo spravedlnosti Berlín 1933 - 1944	369
187	Ředitelství ústředí krajařských kursů Vídeň 1905 - 1908	11
188	Nejvyšší účetní dvůr Vídeň 1888 - 1918	33
192/01	Zemský výbor v Čechách - Zemský ústav pro choromyslné v Dobřanech 1876 - 1901	1
192/02	Zemský výbor v Čechách - Zemský ústav pro choromyslné v Kosmonosích 1869 - 1903	3
193	Administrace toskánských statků v Praze 1348 - 1848, Spisové odd. Tachlovice 1732 - 1848	176
194	Ministerstvo hospodářství a práce 1942 - 1945	233
195	Monitory 1952 - 1953, díl I.	6

198	Svaz závodní protiletce obrany 1940 – 1945	34
200/01	Vrchní horní úřad Příbram 1547 – 1907	223
200/02	Vrchní horní úřad Příbram 1547 – 1907	223
202	Zemský pomologický ústav v Praze – Tróji, 1888 – 1892	2
206	Hlavní správa veřejné bezpečnosti – protipožární oddělení, 1946 – 1954	13
207	Svaz Němců (Bund der Deutschen) 1919 – 1938	23
208	Ministerstvo zemědělství II. – Pomocné knihy 1918 – 1934	103
212	Úřad říšského protektora – Zástupce říšského ministerstva zahraničních věcí u říšského protektora, Praha 1939 – 1945	18
215	Úřad pro zahraniční obchod – Presidium 1920 – 1922	37
219	Pražská mincovna, 1538 – 1878	436
224	Česká společnost pro zvelebování zahradnictví v Praze 1843 – 1928	44
227	Pozůstalost – Ing. Dr. Bohumila Penky 1948 – 1954 (Prosenické hnutí)	14
236	Ministerstvo spravedlnosti Vídeň 1849 – 1918	62
237	Ministerstvo veřejných prací Vídeň 1908 – 1918	171
238	Pěvecká obec československá v Praze, 1860 – 1951	166
240	Zemský soud v Praze, 1784 – 1850	618
243	Zemský soud v Praze, 1784 – 1850 – jmenný rejstřík P-Ž	625
253	Monitory 1955 – 1956, díl II.	9
254	Československá tisková kancelář Praha – zpravodajské zprávy, 1945 – 1956	100
266	Ředitelství ústavu pro ženský domácí průmysl ve Vídni 1908-1918	8
267	Rodinný archiv metternišský, díl II., sv. 1. – Sběrka listin, 1209 – 1799	350
268	Rodinný archiv metternišský, díl II., sv. 2. – Sběrka listin, 1209 – 1799	363
422	Generální inspekce rakouských drah, 1888 – 1918	108
636	Účtárna privilegovaných měst, 1759 – 1849	14
	Celkem stran	9734

Využívání archiválií veřejností

Přehled viz též tabulka č. III/5 v závěru zprávy.

Z celkového objemu odpracovaných pracovních dní v odděleních zabírala nahlédací a badatelská agenda všeho druhu více než polovinu.

Badatelny

V uplynulém roce studovalo v badatelně 1. oddělení (ul. Milady Horákové) **955 badatelů** (884 domácí, 71 cizinci), kteří zde vykonali **6 341 návštěv** (5 960 domácí, 381 cizinci). Návštěvnosti odpovídá i pohyb archiválií: prio 14 483 ks, repo 14 728 ks, 35 reverzů (9 zápůjčky, 26 výpůjčky). Zhotoveno bylo celkem **36 278 xeroxových kopií** (33 332 černobílých, 2 946 barevných). Lze konstatovat, že oproti r. 2006 došlo k dalšímu poklesu návštěvnosti badatelny (o 77 badatelů a 916 badatelských návštěv méně) a že díky povolování zhotovování reprodukcí dokumentů vlastními digitálními fotoaparáty poklesl počet vyhotovených kopií (o 25 448 méně).

Od května 2007 byla centrální badatelna přičleněna k 8. oddělení. V roce 2007 bylo na **Chodovci** vystaveno celkem **1504 badatelských listů pro 1437 badatelů**, kteří archiv navštívili při **5833 návštěvách**. Počet domácích badatelů byl 1184 a cizinců 253. Ke studiu se

dostavilo **736** zahraničních a **5097** domácích badatelů. Bylo vyřízeno celkem **23.500** objednávek (prio i repo). Kromě v tabulce uvedených výkonů ověřovali pracovníci badatelný autenticitu archivních dokumentů. Zpoplatňování tohoto úkonu prováděli podle archivního zákona a prováděcí vyhlášky. Dále zhotovili pro badatele **13.909** kopií, a to i přesto, že badatelé z větší části využívají vlastní reprodukční zařízení (nepodléhá zpoplatnění). Dále se podíleli na pořizování digitálních kopií, určených jako studijní pro badatele (především Německé státní ministerstvo).

Nejvíce se zapůjčovaly archiválie z fondů ÚV KSČ (4. oddělení - 4.941). Navíc 1.647 objednávek bylo vyřízeno přímo úsekem foto-, fono-, kinodokumentů. Řada objednávek z důvodů nezpracovanosti archivního materiálu nemohla být systémem Badatelna zachycena a statistika je do určité míry zkreslena směrem dolů. Celkem jsme pro účely badatelný předložili **3040** kartonů z fondů 4. oddělení a **5395** archivních jednotek ze složitého fondu ÚV KSČ. Na **4. oddělení archivu dle statistiky i mimo ni leží největší nápor na přípravu archiválií** pro badatelný.

Na základě konzultací jsme běžně vyhledávali archiválie starší třicet let z nezpracovaných fondů tak, jak ukládá archivní zákon. Pokud badatelé projeví vážný zájem nebo existovaly projekty vědeckých pracovišť, které tyto dokumenty vyžadovaly, nabyla naše rešeršní činnost značného rozsahu. Tímto způsobem jsme spolupracovali s Odborem archiv bezpečnostních složek MV, Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR, Univerzitou Palackého v Olomouci, Křesťanskou akademií a s Univerzitou obrany v Brně.

Z oblasti nezákonností padesátých let a věznění určitých skupin obyvatelstva jsme vyhledávali archiválie z nezpracovaných fondů ve všech případech, ve kterých jsme byli požádáni Konfederací politických vězňů nebo potomky vězněných. V současné době jsou tato témata rovněž předmětem několika diplomových prací na vysokých školách a jsou zpracovávána za odborné pomoci pracovníků 4. oddělení. Pokračovali jsme v náročné práci při uspokojování požadavků na předkládání mimořádně velkého množství dokumentů pro účely edičních projektů dvou pracovišť: Centrum pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí 2. světové války při ÚSD AV ČR a Česká křesťanská akademie - „Martyrologium katolické církve v českých zemích ve dvacátém století“.

Předkládání archiválií z období po roce 1945 do studovny pro badatelské účely předcházela i v roce 2007 nezbytná technická úprava dříve utajovaných písemností. Kromě této průběžné práce byl takto „odtajněn“ obsah **756** celých kartonů z **10** fondů.

Kromě rutinní správy informačního systému Badatelna bylo zásadní otázkou zavedení tohoto systému i do badatelný 1. oddělení. Změny programu byly realizovány, avšak nutné přípravné práce – nastavení archivních fondů zaměstnanci 1. oddělení - nemohly být realizovány, neboť tamní server není zálohován a hrozilo nebezpečí ztráty dat. Proto bylo rozhodnuto počkat na pořízení serveru nového, který byl skutečně koncem roku zakoupen. V provozu systému se nevyskytly závažnější problémy a odstávky.

V souvislosti se změnami počítačové sítě a serverů nebylo získáno od dodavatele kladné stanovisko, zaručující provoz aplikace Archivní Vademecum na nové konfiguraci, takže tento SW není již od jara 2007 v intranetu Národního archivu užíván a v průběhu roku bylo diskutováno opuštění a náhrada webovou aplikací Janus, která by měla zabezpečit i dálkové objednávání. Plánované dálkové objednávání tedy nebylo realizováno.

Správní činnosti - opisy, výpisy a kopie pro občany

V roce 2007 bylo v elektronickém podacím deníku evidováno celkem 4094 čísel jednacích. Z celkového počtu bylo 1411 rešerší pro úřední potřebu a 1064 rešerší pro soukromé účely. Odesláno bylo 218 výzev k zaplacení rešerší z toho 101 tuzemských a 117 zahraničních.

Tyto činnosti **v masivní míře zasahují především dvě oddělení archivu**, jež spravují archiválie z období let 1918 – 1992. Zatímco dříve procházela **3. oddělením (archiválie z období 1918 – 1945)** téměř polovina všech spisů archivu, v letošním roce se jedná přibližně o čtvrtinu, což opět znamená výraznější posun v přerozdělení nahlédací agendy přibližně od roku 2006. V minulém roce bylo tomuto oddělení přiděleno k vyřízení 1155 spisů.

Nižší množství žádostí oproti minulému roku bylo zaznamenáno u agendy týkající se věznění, případně nuceného pracovního nasazení v době nacistické okupace (108 ks žádostí). Stabilizovalo se množství dotazů na zjišťování národnosti a státního občanství. V naprosté většině se jednalo o dotazy státních úřadů či orgánů samosprávy. Vzhledem k tomu, že více než polovina dotazů se týká občanů, kteří v minulosti žili i v Praze, je tato agenda úzce spojena se zjišťováním posledního pražského bydliště osob. Často se provádí i z důvodu majetkového šetření, případně i kompletního dědického řízení (404 ks žádostí), u níž rovněž jako tazatelé převažují instituce. Naopak žádosti o zjištění národnosti a státního občanství ze sčítacích operátů (213 ks žádostí) předkládají ve velké většině soukromé osoby, které potřebují nejčastěji potvrdit českou nebo německou národnost. Časově velmi náročné jsou různé žádosti institucí i soukromých osob o zjištění údajů ze zemědělsko-lesnických fondů (148 ks žádostí), ale i obecné dotazy na nemovitý majetek osob, rodin, korporací i státních institucí (89 ks žádostí). I nadále se prováděly rešerše k nezvěstným občanům, po nichž pátral Český červený kříž na základě dotazů z celého světa (75 ks žádostí). Kromě zmíněných agend se znovu vyhledávaly podklady k některým restitučním kauzám a prováděly se různé jednotlivé rešerše k různým specifickým problémům.

Nahlédací agenda v dalším, zájmem veřejnosti nesmírně sužovaném oddělení (**4. oddělení – archiválie z let 1945 – 1992**), se příliš nezměnila, zůstala značně složitá a různorodá, byť oproti roku 2006 poklesla o více než 200 žádostí (**1387** písemných žádostí). Byla dokončena agenda odškodnění za smrtelná zranění a ublížení na zdraví v souvislosti se vstupem vojsk cizích armád do Československa v roce 1968. V této záležitosti jsme poskytovali podklady pro právní odbor MV ČR. Agenda směřující do zemědělských fondů představovala u řady žádostí opět dohledání až několika desítek katastrálních území, případně jednotlivých parcel u obecního i státního majetku. Při využívání kartotéky ÚV KSČ jsme pro 11 žádostí ztotožňovali **491** osob.

Kolegové zde vyřídili 299 požadavků na poskytnutí údajů o národnosti a státním občanství, 334 restitučních případů týkajících se pozemků, lesů a zemědělského majetku vůbec, 169 žádostí o potvrzení délky věznění po roce 1945, 27 požadavků v souvislosti s bezpečnostní prověrkou osob - zák. č. 148/1998 Sb., 32 složitých rešeršních úkolů resortu MV (ÚDV), 34 restitučních případů průmyslového majetku a rovněž movitostí zabavených z rasových důvodů v období 2. světové války, 38 potvrzení studia a zaměstnání, 409 ostatních požadavků různého charakteru - oblast památkové péče, kultury, školství, zdravotnictví a sociální péče, církevních záležitostí, členství v KSČ, 45 odškodnění občanů podle zák. č. 203/2005 Sb. (rok 1968).

Jednotlivé požadavky vlády, resortů a orgánů činných v trestním řízení měly charakter složitých rešerší. Pro NBÚ jsme prováděli rozsáhlá šetření v rámci realizace zákona č. 148/1998 Sb. o ochraně utajovaných skutečností. Většinou jsme pracovali pro soudní orgány, Úřad vlády a Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových.

Mimo písemných žádostí vyřizovali odborní pracovníci archivu v průběhu celého roku řadu telefonických a e-mailových dotazů a podávali podrobné informace o možnostech využití našich fondů.

Rešerše pro domácí a zahraniční žadatele

Tyto rešerše bývají zpravidla časově náročnější než běžné úřední dotazy a zatěžují rovnoměrně veškerá oddělení spravující archiválie i knihovnu. Např. rozsáhlou rešerší k osobnosti Františka Kriegla jsme provedli pro potřebu předsedy správní rady Charty 77 (k chystaným vzpomínkovým akcím v roce 2008).

Výstavy:

a) domácí

1. Symboly České republiky (Hrzánský palác, na žádost Úřadu vlády ČR).
2. Back To One's Roots, Madison, USA (přenesení výstavy z roku 2005 na žádost sdružení amerických krajanů CGSI).
3. Příběhy bezpráví v rámci 3. ročníku projektu Jeden svět na školách (Václavské náměstí, se společností Člověk v tísni pod názvem „Příběhy bezpráví - z vězeňských spisů). Katalog stran bude sloužit jako pomůcka na školách při výuce novodobé historie.
4. Memoriální expozice týkající se persekuce církví 1948 – 1989 (Konfederace politických vězňů, klášter premonstrátů v Teplé).

Spolupráce a zápůjčky exponátů

a) domácí

1. **Praha Mozartova. Kulturní a společenský život v Praze 1780–1800.** (Pořádal Archiv hlavního města Prahy a Muzeum hlavního města Prahy ve spolupráci s firmou BVA.)
Clam-Gallasův palác, Praha; 21. listopadu 2006–28. ledna 2007.
Předání navrácených archiválií z výstavy správcům archivních fondů.
2. **Dějiny parlamentarismu** (Senát Parlamentu ČR)
3. **Albrecht z Valdštejna a jeho doba.** (Pořádá Senát Parlamentu České republiky, Vojenský historický ústav Praha a Národní muzeum.)
Valdštejnská jízdárna, Praha; 15. listopadu 2007–17. února 2008.
4. **Básník a král – Bohuslav Hasištejnský v zrcadle jagelonské doby.** (Pořádala Správa Pražského hradu.)
Císařská konírna Pražského hradu, Praha; 28. února–1. července 2007.
5. **650. výročí založení Královské kolegiální kapituly Nanebevzetí Panny Marie na hradě Karlštejně.** (Pořádala Královské kolegiální kapituly Nanebevzetí Panny Marie na hradě Karlštejně.)
Hrad Karlštejn; 25. března 2007.
Převoz a zajištění dozoru po dobu vystavení archiválie.
6. **Clam-Gallasův palác. Johann Bernhardt Fischer von Erlach. Architektura –umělecká výzdoba – život rezidence.** (Pořádá Hlavní město Praha a Archiv hlavního města Prahy.)
Clam-Gallasův palác, Praha; 30. listopadu 2007–27. ledna 2008.
7. **Zaniklé chrámy – živá hudba.** (Pořádá Národní muzeum.)
České muzeum hudby, Praha; 4. října 2007–4. února 2008.
8. **Z rodinného archivu toskánských Habsburků. Výstava ke 160. výročí narození Ludvíka Salvátora.** (Pořádalo město Brandýs nad Labem – Stará Boleslav.)
Zámek Brandýs nad Labem; 13. října–11. listopadu 2007.
9. **Česká státní symbolika.** (Pořádal Úřad vlády České republiky.)
Hrzánský palác, Praha; 27. – 28. října 2007.
10. **Codex Gigas** (Národní knihovna).
11. **Tentokrát to bouchne** – dokumenty k organizaci a ohlasům kampaně proti signatářům Charty 77 (Filozofická fakulta Univerzity Karlovy).
12. **Spolužití Čechů, Židů a Němců na Šumavě** (expozice v obnovené synagoze v Hartmanicích u Sušice).
13. **Valdická kartouza – klášter a věznice.**
Regionální muzeum a galerie Jičín – muzeum hry, Jičín; podzim 2007.
Kontrola výstavních podmínek a fyzického stavu archivních dokumentů.

Pořadatel pro nedostatek financí přípravné práce na výstavě zastavil.

14. **Expozice k dějinám těžby uranu** (Památník Vojna, Příbram).

15. expozice v klášteře Ostrov nad Ohří

b) zahraniční

17. **Italia e mare** (Italský kulturní institut v Praze).

18. **Sovrani nell giardino d'Europa. Pisa e i Lorena tra XVIII e XIX secolo** (bude instalována v Pise v roce 2008).

19. **Daring to Resist: Jewish Defiance in the Holocaust.** (Pořádá Museum of Jewish Heritage, New York.)

Museum of Jewish Heritage, New York; 1. února – 1. listopadu 2008.

Zpracování příloh č. 1 (Seznam zapůjčovaných archiválií), 2. (Položkový seznam pojistných hodnot zapůjčovaných archiválií) a č. 3 (Dokumentace o stavu archiválií) Smlouvy o výpůjčce, příprava a adjustace archiválie.

20. **Bavorsko – Čechy: 1 500 let susedství.** (Pořádal Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft, Forschung und Kunst Haus der Bayerischen Geschichte.)

Státní muzeum, Zwiesel; 25. května – 14. října 2007.

Spolupráce s médii

Opět byla velmi bohatá – podrobná informace viz monitoring na internetu. Mj. byla dokončena série rozhovorů o Národním archivu pro časopis Policista zahájená v roce 2006.

Podávali jsme požadované informace a připravovali jsme dokumenty především pro dvě televizní studia v Ostravě, která připravují dokumentární cyklus „Příběhy železné opony“. Spolupráce trvá tři roky.

Spolupracovali jsme s režisérem Martinem Vadasem na projektu rekonstrukce politického procesu s M. Horákovou a spol., který připravuje pro vysílání České televize v červnu 2008.

Dále jsme připravovali dokumenty pro Českou televizi o JUDr. E. Háchovi, JUDr. G. Husákovi a o Mjr. J. Bryksovi.

Průběžně po celý rok jsme vyhledávali požadované dokumenty pro Lidové noviny, Respekt, Mladá fronta Dnes, Instinkt a poskytovali informace pro vysílání rozhlasu.

Většinou se vztahovaly k aktuálním výročím významných událostí a k politické persekuci 1948 - 1989.

K výročí demonstrace studentů ze strahovských kolejí v r. 1967 vystoupil PhDr. Jaroslav Pažout v pořadu České televize Historie.cz.

S Lesy České republiky připravila PhDr. Alena Pazderová vzdělávací pořad České televize pro střední školy – redaktor J. Maršál. Dále se podílela PhDr. Eva Gregorovičová na přípravě dokumentárního filmu El Balearo o životě arcivévody Ludvíka Salvátora, který vysílala Česká televize dne 29. 9. 2007.

Zuzana Zajačiková poskytla rozhovor pro Rádio Česko o restaurování spisů ze soudního procesu s Dr. Miladou Horákovou o stejné akci informoval v pořadu Dobré ráno Dr. Ďurovič a v prosinci se podíleli Dr. Ďurovič, Z. Zajačiková a Bc. A. Růžičková na natáčení televizního pořadu o dr. Horákové (režisér Vadas).

Exkurze

V rámci propagační činnosti zajistilo 8. oddělení na Chodovci celkem 29 exkurzí s celkovým počtem účastníků 592. Na 1. oddělení bylo zajištěno 24 exkurzí s celkovým počtem 406 osob. Jako tradičně převažovaly exkurze pro posluchače vysokých škol (FF-UK archiváři, historici, knihovníci, PedF-UK, Jihočeská univerzita ČB, Fakulta restaurování univerzity v Pardubicích, Východočeská univerzita Hradec Králové, Teologická fakulta UK – Ústav dějin umění, Technická univerzita Liberec), pro posluchače středních škol se zaměřením na historii a veřejnou správu a pro členy ČGHSP.

Přednášková činnost

1. Praha a Cáchy – korunovační města Evropy (Gottfried pro NM)
2. Po stopách Karla IV. v Cáchách (týž pro Moravské zemské muzeum)
3. Karel IV. a jeho sbírka relikvií (týž pro PIS)
4. Poutě do Cách – historie a současnost (týž pro Kulturní dům, Ostrava)
5. Poutníci ve středověku a v současnosti (týž pro Muzeum Zlín)
6. Po stopách prvního českého poutníka Karla IV. v Cáchách (týž pro Kulturní dům, Kladno)
7. Karel IV. a české a říšské korunovační klenoty (týž pro PIS)
8. Čeští poutníci v Cáchách – historie a současnost vztahů Cáchy-Praha na základě archivních dokumentů a hmotných památek (týž pro biskupství Aachen)
9. Projekt Monasterium v České republice - bilance digitalizace církevních a jiných dokumentů v Národním archivu a perspektiva dalších digitalizačních prací v Národním archivu a v ostatních českých archivech (Křečková J. pro prezentaci projektu Monasterium v Národním archivu)
10. The Czech Archives Network (Matušíková pro CGSI v Madisonu v USA)
Sources to History of Bohemia after thirty Years War (Matušíková pro CGSI v Madisonu, USA)
11. Výzkum bohemik v bývalém Archivu země České se zřetelem na Sbírkou přepisů ze zahraničních archivů uloženou v 1. oddělení a ediční podniky z ní vzešlé (Pazderová pro katedru archivnictví)
12. 650 let Karlštejnské kapituly, multimediální CD (Gottfried)

13. projekt „Příběhy bezpráví“ - politických persekuce v 50. letech 20. století (3 základní a střední odborné školy - Prachatice – 1 beseda, Praha - 3 besedy, Nosková, Šimánková).

Webové stránky

Internetové stránky na doméně nacr.cz stejně jako stránka Národního archivu v rámci webu Ministerstva vnitra byla pravidelně aktualizována o dodané materiály pracovníkem oddělení předarchivní péče, který navíc zajišťuje i administraci poštovních schránek zaměstnanců. U stránek proběhlo přeprogramování do prostředí ASP.NET. Pracovníky 3. oddělení byly poskytnuty podklady pro internetovou výstavu k vládnímu projektu Dokumentace osudů odpůrců nacismu německé národnosti z ČSR, jež je k dispozici v českém i německém jazyce. Byla aktualizována internetová stránka v angličtině.

Kromě veřejných stránek byly v roce 2007 zcela graficky změněny intranetové stránky a vlastními silami začalo dle koncepce informačního systému programování celého intranetového portálu. Hotov je modul skartací, do kterého byla importována i starší data o skartacích vedená od roku 1993. Tato transformace, jakož i zapracování seznamu původců v předarchivní péči si vyžádalo značný čas. Data jsou napojena na aktualizovaný seznam původců v předarchivní péči a umožňují ke každé organizaci vést přehled kontaktních údajů. Zpracován byl také modul pro správu uživatelských účtů portálu. Velmi složitá bude evidence přírůstků, která musí být vázána k evidenci NAD a převedené databáze referenta NAD. Zásadním úspěchem roku 2007 také bylo zautomatizování převodu dat z programu PEvA do databáze MS SQL, což umožní napojit intranetový portál na průběžně aktualizovaná data o archivních souborech.

Knihovna

Knihovna Národního archivu plnila v roce 2007 úkoly v oblasti péče o historické knihovní fondy a sbírky, svěřené jí do správy a úkoly v oblasti tvorby oborově zaměřeného knihovního fondu, tj. na úseku doplňování fondu o dokumenty dané tematickým profilem knihovny a na úseku jejich zpracování a zpřístupňování, zajišťovala svůj podíl v oblasti tvorby informačního oborového fondu, tj. na úseku oborové bibliograficko-dokumentační činnosti a vydávání oborových bibliografií, poskytovala služby uživatelům z řad pracovníků a badatelů Národního archivu a ostatních archivů ČR, uživatelům z řad vysokých a středních škol a další odborné a zájmově odborně zaměřené veřejnosti.

Knihovna Národního archivu působila a působí **dle §13 zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, jako základní knihovna se specializovaným fondem.**

Umožněním přístupu uživatelů knihovny na Internet (formou veřejné internetové stanice) knihovna NA splnila (a již druhým rokem plní) **zákonnou podmínku pro udržení statutu veřejná knihovna** (termín daný knihovním zákonem končil 31. 12. 2007).

V oblasti vědecké a odborné činnosti byla opět velká pozornost věnována průzkumu bohemik (starým tiskům a tiskům 19. a 1. pol. 20. století) – všem typům a druhům dokumentů (především seriálům a vzácným monografiím, úřednímu a neoficiálnímu tisku, ad.) jak ve vlastních dílčích historických knihovných fondech knihovny, tak v odborných knihovnách z příbuzných vědních oborů.

Průzkum byl opět zaměřen nejen směrem ke způsobům zpracování a zpřístupnění těchto dokumentů knihovními systémy používanými v knihovně NA a ke zpracování přehledu fyzického stavu dokumentů v rámci dokumentů NA, tzn. i z pohledu dlouhodobých plánů bezpečnostního snímkování (a digitalizace), restaurace a konservace archiválií (a knihovních dokumentů) Národního archivu, ale i z pohledu přípravy a využití národních programů VISK tj. i na přípravu podkladů a vlastní zpracování dokumentace pro podání žádosti o poskytnutí dotací v rámci výběrového řízení v programu Veřejné informační služby knihoven (VISK) vyhlášeného Ministerstvem kultury pro rok 2007 (granty byly přiděleny a v roce 2007 úspěšně řešeny) a pro rok 2008 (žádosti byly odevzdány začátkem ledna 2008) - a to v podprogramech VISK 6 – národní program digitálního zpřístupnění vzácných dokumentů Memoriae Mundi Series Bohemica a VISK 7 – národní program mikrofilmování a digitálního zpřístupňování dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru s názvy projektů „Zámecká knihovna Valdštejnů na zámku v Doksech – signatura A 75 – letáky o třicetileté válce“ a „Sibiřské tisky“ – tj. projektu kompletního reformátování seriálových tiskovin (novin a časopisů) tištěných v Rusku během let 1914 – 1920 a pro československé legie na Rusi. Výsledky průzkumu budou využity i pro spolupráci knihovny Národního archivu i na dalších národních projektech.

Odborná činnost knihovny zaměřená na oborovou bibliograficko-dokumentační činnost a vydávání bibliografických soupisů úzce koresponduje i s ediční činností NA a s publikační činností pracovníků knihovny. V roce 2007 bylo vydáno 5 bibliografických soupisů v rámci tří periodicky vydávaných titulů.

Doplňování fondu – úsek akvizice a evidence

nákupem	570 knihovních jednotek
z vlastních zdrojů (tj. z rezervního fondu a z nezpracovaného fondu aj. zdrojů knihovny NA)	239 knihovních jednotek
zapsaných seriálů po vazbě (tj. svázaných ročníků nebo dílčích částí ročníku)	1149 knihovních jednotek
z darů nebo jiného způsobu nabytí zdarma - dary (v tuzemsku a ze zahraničí) - výměna (v tuzemsku a se zahraničím)	1776 knihovních jednotek

<ul style="list-style-type: none"> - povinný výtisk badatelů - z vyřazených tištěných dokumentů v rámci skartačních řízení nebo v rámci vnitřní skartace archivních dokumentů NA - z nabídek jiných knihoven ČR - z protokolovaných i neprotokolovaných přejímek knihovnických dokumentů (ne celých fondů!) 	
celkem:	3734 knihovnických jednotek

Zpracování fondu a dokumentů

Vedle zpracování přírůstků dokumentů knihovnických a dokumentačních byla v roce 2007 věnována pozornost ukončení zkušebního provozu speciálního rešeršního exitu z databáze RELIEF „Bibliografie českého archivnictví“, který byl odzkoušen testováním zkušebních a ověřovacích soupisů za rok 2004 a 2005.

V oblasti zpracování starých tisků pod systémem CDS/ISIS v databázích STTI a STTP, byly verifikovány všechny záznamy v hlavní databázi STTI a rovněž tak všechny nové záznamy roku 2007 v pracovní databázi STTP – po každoročním sloučení dat v databázi STTI budou tak všechny záznamy připraveny pro zhotovení tiskových výstupů do různých typů a druhů katalogových pomůcek pro staré tisky a dílčí /historické knižní fondy knihovny.

Velký blok času byl i v roce 2007 věnován **redakci katalogů**, která v některých případech zároveň probíhá i jako příprava katalogů ke skenování a k indexaci záznamů, za účelem připojení jejich elektronické verze v podobě „Obrázkových katalogů“ do vyhledávání v prostředí RELIEF na Intranetu knihovny (tj. na Intranetu NA a s výhledem roku 2008 již snad konečně i na internetu) - a ve většině případů pak probíhá formou průběžné péče o katalogy nebo formou jednorázových redakčních akcí (katalogy příručních knihoven, předmětové klasické katalogy a katalogy seriálů k dílčím fondům knihovny).

Směrem k možnosti zahájení etapy skenování katalogu, a následné indexaci záznamů, jsou připraveny dva katalogy – a to jmenný katalog k původní části Knihovny Svazu protifašistických bojovníků a hlavně jmenné katalogy /starý i nový/ Knihovny B (v případě starého jmenného katalogu jde o jeden z kmenových katalogů archivní knihovny – v tomto případě knihovny jednoho z předchůdců Národního archivu - knihovny Archivu země České. Vzhledem k jeho uložení v objektu M. Horákové je to významný počín pro efektivní využívání katalogových pomůcek v obou dvou objektech NA, tzn. i na vzdáleném ústředním pracovišti knihovny v objektu Chodovec – především pro oblast bibliograficko-lokačních informací s následným využitím pro celou řadu dalších typů a druhů informací v oblasti referenčních a rešeršních služeb. Jmenné katalogy knihovny B se začnou digitalizovat v roce 2008.

Na redakci, v roce 2006 ukončenou, jmenného katalogu Knih. Kybal/část fondu Jenšovský a redakci Systematického katalogu Knih. Kybal navázala v roce 2006/2007 další etapa „redakce katalogu“: přepis pomůcek do souborů Excel s cílem vytvoření jednotné elektronické pomůcky (jednou převoditelné do Relief) a s cílem provést revizi fondu z hlediska přehledu o dokumentech, ve fondu dochovaných, tzn. i s cílem zpracování nové kvalitní

pomůcky, která umožní zpřístupnit fond veřejnosti. V této rovině vlastně bude 2. etapou pokračovat redakce i původních pomůcek.

*Zpracovávání dílčích fondů knihovny bylo opět spojeno s **rozborem fondů a sbírek knihovny** (Knih. Piaristická, Sběrka novin, Knih. Svazu protifašistických bojovníků, Knih. Kybalova, Knih. Valdštejnská a fondu Mediatéka).*

Do všech typů katalogových a dokumentačních pomůcek k fondům knihovny Národního archivu bylo zpracováno:

- do klasických katalogových pomůcek	2.445
záznamů	
- strojově (tj. do katalogových databází a katalogových elektronických souborů)...	5.072
záznamů	
- do klasických dokumentačních kartoték.....	1.997
záznamů	
- strojově (tj. do dokumentačních databází a dokumentačních elektronických souborů)	
.....	2.989
záznamů	
Verifikováno	5.887
záznamů	
Celkem	18.388
záznamů	

V rámci zpřístupnění dalších částí knihovního fondu bylo uspořádáno a utříděno více jak 145,5 bm materiálů v rozsahu více jak 5.502 svazků a jednotlivých čísel a listů novin.

V rámci servisních služeb pro výpůjční úsek a další úseky bylo **vyhledáno 5926 svazků dokumentů** a bylo **založeno 11.216 svazků dokumentů**.

V roce 2007 bylo připraveno a do **vazby zadáno 1400 svazků** seriálů (časopisů a novin / starých a z nové knižní produkce).

Celkem bylo revidováno přes 11.329 svazků /1.737 signatur + 7 bloků signatur/PK 10.

Ke **konzervaci a restauraci** bylo připraveno a předáno **99 listů novin** a bylo připraveno **7 svazků starých tisků**. Kapacita je dána možnostmi 10. oddělení.

Bezpečnostním snímkováním prošlo, tzn. **knihovnou pro mikrosnímkování** bylo **připraveno, 20 svazků dokumentů** a bylo **zhotoveno 1624 polí mikrofilmů**. **Digitalizováno** bylo **35 svazků dokumentů z fondu knihovny NA v celkovém počtu 4126 obrazů/image**. Od začátku digitalizace dokumentů z fondu knihovny NA (tj. od r. 2005) do 31. 12. 2007 bylo celkem digitalizováno: **54 titulů/ 81 svazků/ 8912 image**.

Výpůjční a informační služby

Knihovna A/Ústřední pracoviště (objekt Chodovec) - půjčovna, studovna, čítárna časopisů,
počítačová studovna s internetem pro veřejnost
Knihovna B/detašované pracoviště (objekt M. Horákové) - půjčovna

	<i>Knih.A</i>	<i>Knih.B</i>	<i>celkem knihovna NA</i>
<i>počet registrovaných čtenářů</i>	281	265	546
z toho nových čtenářů:	142	73	215
<i>počet registrovaných návštěv</i>	5106	2393	7499
<i>počet protokolovaných výpůjček</i>	5337	2758	8095
<i>počet poskytnutých informací</i> <i>tj. ústní i písemné bibliografické informace,</i> <i>bibliograficko-informační služby,</i> nevyčísleno poskytnutých přes Internet) <i>respektive informace z katalogů,</i> <i>komentované vzkazy pro čtenáře apod.</i>	1484	514	1998 (z toho 41+

Stav knihovního fondu k 31. 12. 2007 je po přičtení objemu počtu přírůstků knihovních jednotek za rok 2007 a přírůstků svázaných novin za léta 2000-2007 cca **486.552 knihovních jednotek (=svazků v rozsahu 11.600 bm, což v hrubém zaokrouhlení stále odpovídá doposud uváděnému objemu cca 11,5 km a půl milionu svazků.**

Vědecký výzkum

Elektronické dokumenty, archivní standardy

Dne 29. 6. 2007 byla podepsána se společností ICZ a.s., která vzešla z veřejné soutěže, smlouva na dodávku Projektu pracoviště pro dlouhodobé ukládání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě. Harmonogram stanovil, že vypracovaný Projekt bude předložen do 7 měsíců od podpisu této smlouvy. Až na drobné odchylky způsobené např. zapracováním výsledků připomínkového řízení normy MoReq2 se harmonogram dařilo vcelku plnit. Předkládané průběžné zprávy byly před akceptací pracovníky úseku informatiky připomínkovány a projednány s dodavatelem. Odborem archivní správy a spisové služby byl připraven návrh usnesení vlády k výstavbě digitálního archivu, který úsek informatiky připomínkoval. Do konce roku 2007 však toto usnesení nebylo postoupeno do vlády, i když prošlo meziresortním připomínkovým řízením. Ministerstvo vnitra také prezentovalo objekt, kde by mohlo být zřízeno vzdálené úložiště digitálního archivu.

Zájem o práci v oblasti digitálního archivu projeví slovenští kolegové z Odboru archivů a registratur, se kterými proběhlo neformální jednání a zástupci Ministerstva obrany.

Také projekt výzkumu a vývoje Ministerstva informatiky doplňující problematiku digitálního archivu na téma „Dlouhodobé uchovávání elektronických dokumentů se zaručeným elektronickým podpisem“, na jehož zadání se úsek informatiky Národního archivu podílel, byl

zdrárně dokončen, takže ještě před schválením jeho závěrečné správy sloužil při projektování digitálního archivu. Pracovník úseku se zúčastnil též práce hodnotitelské komise projektu.

Přibylo konzultací elektronické spisové služby a dlouhodobého uchovávání elektronických dokumentů. Stále více se ukazuje, že archiváři v oblasti předarchivní péče se bez základních znalostí elektronické spisové služby neobejdou. Složitější je situace při přejímkách, kde archivář nemá technické možnosti data posoudit. V roce 2007 bylo např. konzultováno převzetí databáze z Českoněmeckého fondu budoucnosti a dat „internet do škol“ z Ministerstva školství. B. Chalupa zpracoval jednoduchou utilitu pro archivaci e-mailů.

Národní archiv je příjemcem podpory vědy a výzkumu od Ministerstva vnitra na téma „Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě“ (VE2007200904) týkající se především popisných standardů a jejich praktické implementace. Řešitelem tohoto úkolu je Ing. Miroslav Kunt a jsou do něho zapojeni kromě 3 pracovníků úseku informatiky Národního archivu i zástupci Archivu hlavního města Prahy a hlavních dodavatelů archivního software - firem NetPro Systems, s.r.o. a Bach Systems, s.r.o. Přes pozdní přidělení finančních prostředků byla zpracována řada podpůrných studií (např. k problematice komunikačního standardu OAI-PMH v archivnictví, k autoritním záznamům aj.), přeloženy normy ISAD(G) a ISAAR(CPF) a vytvořen jednoduchý prezentační prohlížeč pro data archivních pomůcek uložených dle XML standardu vydaného Odborem archivní správy a spisové služby. Také byly realizovány dvě velké zahraniční cesty na přední pracoviště zabývající se popisnými standardy: do Kongresové knihovny ve Washingtonu (3 osoby) a do archivů v Sydney, Melbourne a Singapuru (1 osoba).

Péče o fyzický stav archiválií

V rámci Bezpečnostního výzkumu Podprogram II. „Výzkum pro řešení ochrany a zabezpečení archiválií v klasické a elektronické podobě“ byly získány dva grantové úkoly z oblasti péče o fyzický stav archiválií:

1. Monitorování plynných polutantů v depozitářích státních archivů České republiky a způsoby jejich odstranění

Cílem tohoto projektu je vypracování metodiky sledování vzdušných polutantů v archivních depozitářích, zjištění skutečného stavu znečištění těmito látkami ve všech státních archivech a návrh nejvhodnější technologie jejich odstranění, včetně jejího praktické odzkoušení v několika archivních depozitářích ve vybraných lokalitách České republiky. V prvním roce tohoto projektu byla zmapována situace výskytu vzdušných polutantů na území České republiky a byla provedena příprava pro rozdělení testerů firmy Purafil v síti archivních depozitářů státních archivů.

2. Zpracování postupu na záchranu světlocitlivých archivních dokumentů na skleněné podložce (deskové negativy), jejich ošetření, archivaci (dlouhodobé uložení), zabezpečení a zpřístupnění (č.j. OKO-136-3/A-2007).

Byl vypracován harmonogram prací, týkající se jednotlivých činností s tím souvisejících (archivnictví, restaurování, reprodukování, zpřístupnění). Dále byla provedena rešerše relevantní literatury a zpracovány podklady k tvorbě zpřístupňovacího SW. Oslovena byla

celá řada především zahraničních institucí; restaurátoři podnikli výzkumnou cestu do Dánska, kde se problematikou restaurování deskových negativů zabývají soustavně.

Byla vytvořena základní osnova restaurátorské části úkolu a byla navázána spolupráce s externími spoluřešiteli – ing. J. Peterou (chemické konzervování fotografických materiálů) a Dr. ing. D. Rohanovou z Ústavu skla a silikátů VŠCHT Praha (mechanismy degradace skla). Probíhala literární rešerše zahraniční literatury. Jako velmi cenný zdroj informací se ukázal fond NAD 691 Spolek pro chemickou a hutní výrobu, který obsahuje informace o výrobních procesech a fotografických materiálech od začátku 20. století až do roku 1955.

Obdobné problematiky (restaurování filmů a fotografií) se týkal seminář STOP, který uspořádala Společnost pro technologie ochrany památek. Přednáška dr. Benešové na téma Péče o národní archivní dědictví – fotografické dokumenty se setkala se značným úspěchem a bylo třeba zodpovědět další dotazy, které svědčilo o tom, že soustavně se problematikou restaurování světlocitlivých dokumentů v ČR nikdo nezabývá.

Další výzkumné úkoly z oblasti péče o fyzický stav archiválií:

Vliv vybraných organických rozpouštědel na odstraňování mastných skvrn z papíru a Studium vlivu α -amylázy na škrobová lepidla používaná při restaurování papíru

Bakalářské práce Lenky Bartlové a Benjamína Bartla byly dokončené a úspěšně obhájené na VŠCHT Praha.

Stanovení vhodného technologického postupu při odstraňování rzi vzniklé korozi kancelářských spinek z fotografií. Byla provedena teoretická příprava a bylo zahájeno testování odstraňování zbytků rzi z fotografických materiálů činidly: kyselinou šťavelovou, Chelatonem II a III a dithioničitanem sodným. Zatím jsou k dispozici dílčí výsledky. Vyhodnocení bude upřesněno až po zkouškách umělého stárnutí v příštím roce.

Výběr vhodného lepidla a fixačního prostředku při restaurování kolódiových fotografií

V současné době se shromažďuje literatura k danému tématu.

Vplyv neutralizácie metoxymagnesiummetylkarbonátem na stabilitu historických dokumentov a Študium stability arylmetanových farieb

Ing.H. Paulusová a Dr.ing.M.Đurovič byli konzultanty těchto dvou diplomových prací studentek Slovenské technické university v Bratislavě (Miroslava Petrovičová, Eva Belányiová). Obě diplomové práce byly dokončeny a úspěšně obhájeny. Jsou k dispozici v 10. oddělení.

Atlas papírenských vláknin

Na žádost kolegů ze Slovinského archivu v Lublani je připravován obrazový atlas nejdůležitějších papírenských vláknin s popisy základních morfologických znaků. Atlas bude možné podle potřeby průběžně doplňovat a bude sloužit i našim potřebám např. při výuce studentů.

Vlastnosti archivních papírů TUMBA, TERVAKOSKI a PRIME ARCHIVAL

Byly provedeny ověřovací testy archivních papírů (ČSN ISO 11108), které byly našemu pracovišti poskytnuty ze Švédska, kde jsou používány pro důležitou agendu. Výsledky testů jsou k dispozici v 10. oddělení a byly rovněž předány kolegům do Stockholmu. Používání archivního papíru u nás dosud nemá tradici, zatím je ve větším povědomí papír pro dokumenty (ČSN ISO 9706).

Vliv ozonizace na fyzikálně-chemické vlastnosti archiválií

Jedna z možností odstranění zápachů z archiválií (povodně, oheň) je použití ozonizace. Ve spolupráci s firmou Belfor bylo zahájeno zkoušky vlivu ozonizace na vlastnosti různých druhů papíru, včetně obarvených papírů s cílem posoudit účinky této metody na životnost archiválií. Úkol bude pokračovat v příštím roce.

Historie, pomocné vědy historické, dějiny správy

Někteří středoškolští a vysokoškolští pracovníci archivu se mimo pracovní dobu zapojili do projektu **Dokumentace osudů aktivních odpůrců nacismu**, kteří byli po skončení druhé světové války postiženi v souvislosti s opatřeními uplatňovanými v Československu proti tzv. nepřátelskému obyvatelstvu ve smyslu usnesení vlády České republiky č. 1081 ze dne 24. 8. 2005, zadaného Ministerstvem zahraničních věcí (viz následná Zpráva o činnosti Národního archivu na projektu v roce 2007 a na webu publikované zprávy ze zahraničních služebních cest).

Byl ukončen grantový úkol 409/05/2078 u GA ČR **Reflexe a sebereflexe ženy v české národní elitě 2. poloviny 19. století**, jehož odpovědným řešitelem byl Mgr. Milan Vojáček PhD. Publikáční výstupy byly následující: *Reflexe a sebereflexe ženy v české národní elitě 2. poloviny 19. století*, Praha 2007, s. 366. (ed. Milan Vojáček); *týž, V zájmu národa? Rodinný život vnuček otce národa, Marie a Libuše Riegrových*, in: „Oznamuje se láskám našim...“ aneb svatby a svatební zvyky v českých zemích v průběhu staletí, Pardubice 2007, s. 141–149; *týž, hesla Červinka Václav, Červinková-Riegrová Marie pro Biografický slovník českých zemí* (v tisku); *týž, Zápisky Marie Červinkové-Riegrové (1880–1891)*, v tisku.

PhDr. H. Nováčková a I. Šťovíček, prom. hist., CSc. připravili k tisku ve spolupráci s Ústavem mezinárodních vztahů a Historickým ústavem AV ČR edici **Dokumenty čs. zahraniční politiky (1940-41), svazek č. 2 (květen až prosinec 1941)**. Jedná se o grant GA MZV. Oba zmínění pracovníci pracují ve spolupráci s HÚ ČR a ÚTGM ČR zároveň na grantu GA ČR, jehož výsledkem bude edice s názvem **Zápisy ze schůzí londýnské vlády za období 1940-1941 (1. - 43. vláda)**.

PhDr. Jaroslav Pažout pracoval prvním rokem na grantovém projektu Grantové agentury ČR **Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných. Perzekuce, opozice a nezávislé iniciativy v Československu v letech 1977–1989** (nositel grantu knihovna samizdatové a exilové literatury Libri prohibiti), jehož hlavním cílem je vydání dokumentů jmenovaného výboru. Vystoupil v červnu na česko-rakouské konferenci ve Znojmě na téma **československého a západoevropského studentského hnutí**. Mgr. M. Sedláková se účastnila s příspěvkem

konference **Restituce zkonfiskovaných uměleckých předmětů**, jež probíhala 24. -26. října v Liberci.

V roce 2007 pokračovala spolupráce s Kabinetem dokumentace a historie Institutu vzdělávání vězeňské služby ČR (Alena Šimánková, Lucie Gabardénová) a Úřadem dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu při přípravě a dokončení Sešitů **Tresty smrti vykonané v Československu v letech 1918 - 1989**, doplněné vydání. Alena Šimánková a Lucie Gabardénová se podílely na vyhledávání dokumentů ke knize o politických vězeňkyních v Československu **Ztratily jsme mnoho času ... Ale ne sebe!** Pro Odbor Archiv bezpečnostních složek MV byla vyhotovena rešerše pro většinu článků v **revue pro studium totalitních režimů „Paměť a dějiny“**, roč. 1.

Na základě žádosti téhož odboru o spolupráci na **biografickém slovníku funkcionářů KSČ v letech 1921 – 1989** jsme provedli podrobné rešerše v příslušných částech složitého archivního souboru ÚV KSČ **ke ztotožnění 295 jmen**, na jejichž stanovení jsme se rovněž podíleli. Celkem bylo vyhledáno 145 evidenčních štítků, 56 přihlášek a 74 personálních spisů k daným osobám. Práce byla odevzdána. Pomůcka v podrobnějším provedení zůstala v originále ve 4. oddělení a počítáme s jejím rozšířením a uložením do počítače. V budoucnu bude sloužit pro potřeby nahlédací a badatelské agendy (PhDr. František Štverák).

Byla zahájena součinnost na přípravě **biografického slovníku** s pracovním názvem **Slovník třídní justice“ z období 1948 – 1955**. Probíhaly složité rešeršní práce v řadě fondů včetně vyhledávání fotografií. Dílčím výsledkem byla příprava článku pro Revue Paměť a dějiny, roč. 2. (PhDr. Alena Šimánková). V zásadní **edici dokumentů Charta 77** byl při jejím vydání oceněn přínos Národního archivu.

V roce 2007 pokračovala spolupráce se zahraničními partnery. Mj. Eva Gregorovičová navázala na výzkum ve Státním archivu ve Florencii, kde se věnovala zjišťování souvislostí tamějších fondů a Rodinného archivu toskánských Habsburků. Dále se zúčastnila dvou důležitých mezinárodních konferencí, které byly uspořádány při příležitosti životního výročí arcivévody Ludvíka Salvátora Toskánského. První z nich byla **konference Gli archipelagi dell'arciduca Ludovico Salvatore d'Asburgo Lorena v Římě** dne 25. 5. 2007. Druhá konference se pak konala ve dnech 28.-30. 9. 2007 v **Muggii na téma L'Arciduca Lodovico Salvatore e la Muggia del suo tempo**. Na obou konferencích vystoupila Eva Gregorovičová s odborným příspěvkem.

Alexandra Blodigová navázala na cestu z roku 2006 a společně s vedoucím II. oddělení NA Milanem Vojáčkem navštívila rumunské archivy a české krajany v Rumunsku za účelem zjištění bohemikálních archiválií. Zora Machková pokračovala ve spolupráci s českými krajany ve Francii, v rámci služební cesty se jí podařilo zajistit další část osobního archivu historika Karla Bartoška.

Jiří Křest'an se zúčastnil konference k 60. výročí vzniku Ústavu pro českou literaturu AV ČR, kde pronesl příspěvek o **dějínách Kabinetu Zdeňka Nejedlého**. Raisa Machatková vystoupila na **konferenci věnované osobnosti ředitele Ukrajinského muzea v Praze Dmytra Antonovyče** ve Slovanské knihovně NK ČR. Podílela se rovněž na přípravě příležitostné výstavky.

Ediční a publikační činnost

Úsek tisku, zajišťující tisk publikací vydávaných Národním archivem, je součástí 8. oddělení. Oddělení dále spolupracovalo na publikacích vydávaných mimo tento úsek – především se jedná o publikace a projekty vydávané ve spolupráci s jinými organizacemi a institucemi (např. CPBooks, Rieders Digest, atd.). Oddělení samostatně vydává, ve spolupráci s Muzeem

východních Čech v Hradci Králové, sborník Historická fotografie. Dle plánu pokračovaly práce na **edici Archiv České koruny** (PhDr. Lenka Matušíková, PhDr. Denko Čumlivski: textový svazek V/1, 2 odevzdán do tisku; příprava textového svazku VI/2), **reedici Soupisu poddaných podle víry z r. 1651 pro kraj Rakovnický** (PhDr. Alena Pazderová, odevzdáno do tisku) a **Kouřimský** (PhDr. Helena Klímová, do tisku v r. 2008), na **edici Berní rula – Hradecko**, 3. sv. (Iva Čadková, Magda Zahradníková, do tisku v r. 2008) a **Korespondenci papežského nuncia na císařském dvoře v Praze Cesare Speciana 1592-98** (sv. 1-2 pro léta 1592-93 připravovány do tisku 2009, PhDr. Alena Pazderová).

Plnění edičního plánu NA v roce 2007

V r. 2006 připravilo 8. oddělení nový Pokyn ředitelky pro vydavatelskou a nakladatelskou činnost. Ani s jeho pomocí se nepodařilo eliminovat některé nedostatky přetrvávající z minulých let (především včasné provádění korektur, dodávání „polotovarů“ namísto hotových rukopisů, atd.). K tomu přistoupila vážná nemoc editora (od cca června 2007), kdy nebyl schopen soustavné práce, takže ediční plán NA 2007 zůstal z větší části nesplněn a byl převeden do roku 2008. Publikační činnost jednotlivců je uvedena v přehledu publikační činnosti pracovníků Národního archivu v závěru této zprávy o činnosti.

REDA KCE	Titul	Počet stran/ks	Náklad	Stav titulu
Plán 2007	Paginae Historiae 15 (Sborník Národního archivu 2007): grafický návrh sazby, zlomu, obálky dle připomínek redakční rady Národního archivu. Včetně běžných korektur autorských i technických.	560 stran A5	300	Vytištěno a distribuováno v prosinci 2007. Zpoždění (avšak v toleranci edičního plánu) z technických důvodů a dlouhých lhůt pro autorské korektury. Obtížné snášení a vazba.
Plán 2007	Soubor studií k dějinám poštovníctví (A. Špiritová): grafický návrh sazby, zlomu, obálky. Včetně běžných korektur autorských i technických.	334 stran A5	300	Vytištěno a distribuováno dle edičního plánu r. 2007.
Plán 2007	Sborník referátů 13. semináře restaurátorů 2006 (R. Straka): příprava pro tisk p. Straka		250	Vytištěno a distribuováno dle edičního plánu r. 2007. Distribuci zajišťovalo 10. odd. Sborník je neprodejný, určený pro účastníky semináře.
Plán 2007	Archiv české koruny V/1,2 (L. Matušíková): grafický návrh sazby, zlomu, obálky s přihlédnutím k předchozím edicím stejného tématu. Včetně běžných korektur autorských i technických.		250	Redakčně hotovo. Zpoždění - dokončení tisku a výroby během února 2008. Důvod: Onemocnění grafika - technického redaktora.
Plán 2007	České archivy a prameny k dějinám zahraničních Čechů: grafický návrh sazby, zlomu, obálky s přihlédnutím k předchozím edicím stejného tématu. Včetně běžných korektur autorských i technických.		300	Redakčně hotovo. Zpoždění - dokončení tisku a výroby během února 2008. Důvod: Korektury autorů, kteří ne vždy byli dostupní.
Plán	Zemědělské družstevnictví, kolektivizace zemědělství 1955	246 stran A4	250	Zpoždění - pravděpodobné dokončení během r. 2008.

2007 Přesun na rok 2008	(J. Pšeničková): grafický návrh sazby, zlomu, obálky s přihlédnutím k předchozím edicím stejného tématu. Včetně běžných korektur autorských i technických.			Důvod: 1) Špatně připravené (přepsané) původní rukopisy se spoustou chyb - mnoho korektur. 2) Autorka (J. Pšeničková) nebyla k dispozici. 3) Ve 2. polovině r. 2007 korektury převzala místo autorky PhDr. Juněcová. 4) Velmi obtížné a pracné autorské korektury.
Plán 2007	Soupis poddaných podle víry 1651, Rakovnicko, 2. vydání (A. Pazderová): korektury do 2. vydání, zásahy autorky, návrh obálky pro 2. vydání s přihlédnutím k předchozím edicím.	400 A5	200	Redakčně hotovo. Zpoždění - test optimalizace výroby - dokončení tisku a výroby během února 2008. Důvod: 2. vydání bylo ponecháno v technickém stavu 1. vydání, kdy bylo zalámáno v aplikaci Microsoft Word. Tehdejší zvyklostí (r. 1996) bylo totiž připravovat podklady pro tisk v univerzálním formátu A4 a zmenšit do požadovaného výstupního formátu, tj. A5. Tato technologie je nezvyklá pro současnou tiskařskou výbavu.
Plán 2007 - přesun na rok 2008	Soupis židovských rodin v Čechách z roku 1783, 1. sv. (I. Ebelová): grafický návrh sazby, zlomu, obálky s přihlédnutím k předchozím edicím stejného tématu. Včetně běžných korektur autorských i technických.		300	Zpoždění - dokončení během r. 2008. Důvod: Autorka nedodala podklady v plánovaném termínu. Velmi obtížné a pracné autorské korektury.
Plán 2007 - přesun na rok 2008	Soupis židovských rodin v Čechách z roku 1783, 2. sv. (I. Ebelová): grafický návrh sazby, zlomu, obálky s přihlédnutím k předchozím edicím stejného tématu. Včetně běžných korektur autorských i technických.		300	Zpoždění - dokončení během r. 2008. Důvod: Autorka nedodala podklady v plánovaném termínu.
Plán 2007 - přesun na rok	Katalog a rejstříky k protokolům schůzí čs. vlády (H. Nováčková)		250	Zpoždění - dokončení během r. 2008. Nemoc grafika.

2008				
Plán 2007 - přesun na rok 2008	Sborník historická fotografie 2007 (E. Benešová)		600	Zpoždění - dokončení během r. 2008. Výroba titulu externě zadána. Příčiny zpoždění z příčin mimo prostředí Národního archivu.
Plán 2007	Informativní přehled č. 26 (A. Vindušková)			Tištěná verze zrušena, vydání pouze v elektronické podobě.
Plán 2007	Informativní přehled č. 27 (A. Vindušková)			Tištěná verze zrušena, vydání pouze v elektronické podobě.
Plán 2007 - přesun na rok 2008	Sborník příspěvků z 12. celostátní konference archivářů. Zpravodaj pobočky ČIS. (L. Matušíková)		300	Nebylo dodáno.
Plán 2007 - přesun na rok 2008	Vliv světla a UV záření na knižní, archivní, muzejní a galerijní sbírky. Závěrečná zpráva grantového úkolu. (Ing. Ďurovič)		100	Nebylo dodáno.

Pedagogická činnost

Na jaře roku 2007 probíhal v prostorách Národního archivu kurz spisové služby realizovaný katedrou pomocných věd historických a archivního studia FF UK ve spolupráci s Národním archivem. Na podzim 2007 byla opět zahájena pravidelná výuka archivnictví pro studenty bakalářského a magisterského studia archivnictví FF UK. Na výuce se podílejí pracovníci téměř všech oddělení. Dále jsme se účastnili přednášek pro studenty FAMU.

Pracovníci oddělení péče o fyzický stav archiválií se podíleli na výuce studentů Střední průmyslové školy grafické v Praze, Ústavu chemické technologie restaurování památek VŠCHT v Praze, Ústavu historických věd Pedagogické fakulty Vysoké školy pedagogické v Hradci Králové.

Tradičně na restaurátorském pracovišti na Milady Horákové 133 probíhaly odborné studentské praxe (studenti SPŠG v rozsahu 10 dnů) a exkurze studentů archivnictví z Hradce Králové, studentů Ústavu dějin umění Katolické teologické fakulty a exkurze zahraniční praktikantky L. Medici. V roce 2007 byl detailně připraven *Kurz konzervování a restaurování archiválií při Národním archivu* (náplň jednotlivých okruhů, hodinové dotace...) tak, aby mohl být v roce 2008 zahájen.

Zahraniční styky

Přehled zahraničních služebních cest pracovníků Národního archivu za rok 2007

Velká Británie / Londýn 15.-17.2.2007

PhDr. Helena Sedláčková

- založení nové mezinárodní sfragistické organizace
- sfragistická konference a výstava pečetidel

SRN / Mnichov 28.2.-2.3.2007

PhDr. Alena Pazderová, Mgr. Jitka Křečková

- mezinárodní konference „Digital Diplomats. Doing historical research with medieval instruments in the digital world. International Conference, Munich 28.2.-2.3.2007“

SRN / Berlín 23.-25.4.2007

PhDr. Karel Koucký (Jiří Bernas, PhDr. Zdeňka Kokošková-antifa)

- účast na konferencích „Připomínka, odpovědnost, budoucnost“ a „ 3. evropská konference o EAD, EAC a METS“ v Berlíně

Velká Británie / Londýn 25.-29.4.2007

PhDr. Lenka Matušiková

- účast na zasedání „Edndangered Archives Programme Advisory Panel“(komise pro hodnocení projektů podaných v rámci Programu na záchranu ohrožených archivních fondů při Lisbeth Rusing Charitable Fund)
- konzultace v rámci projektu „Economic Mentalities of Czech Peasants, 1550-1750“ (Univerzita Cambridge)

SRN / Herrnhut 7.-8.5.2007

PhDr. Karel Koucký

- účast na 15. sněmu saských archivářů pod názvem E-Government und Archive – Von der elektronischen Vorgangsberbeitung zur elektronischen Archivierung

SRN / Cáchy 31.5.-1.6.2007

PhDr. Libor Gottfried

- konference „Čeští poutníci v Cáchách, historie a současnost“

Slovensko / Žilina 23.-25.5.2007

Ing. Miroslav Kunt

- XI. Archivne dni Žilina 2007 v Slovenskej republike – Archív 21. storočia, Sprístupňovanie archivnych fondov a nové technologie

Polsko / Varšava 18.-22.6.2007

PaeDr. Bohumír Brom

- současná legislativa a metodika předarchivní péče
- srovnání výkonu předarchivní péče u vybraného archivu

Slovinsko / Lublaň 19.-21.6.2007

PhDr. Alena Pazderová, Mgr. Jitka Křečková

- účast na pracovním zasedání konsorcia projektu digitalizace církevních listin „Monasterium“ konaném v Lublani

SRN / Berlín 25.-26.6.2007

Dr. Ing. Michal Ďurovič

- zasedání European Working Group on Disaster Prevention v Berlíně

Slovensko / Bratislava 25. - 29.6.2007

PhDr. Tomáš Kalina, Mgr. Jan Kahuda

- výměna zkušeností v oblasti předarchivní péče u státních i nestátních původců mezi Národním archivem a Slovenským národním archivem

Švýcarsko / Einsiedeln 27.6.-1.7.2007

PhDr. Helena Sedláčková

- účast na zasedání výboru prozatímní sfragistické sekce Mezinárodní archivní rady

Rumunsko / Timisoara 16.-26.7.2007

Mgr. Milan Vojáček, Alexandra Blodigová

- výzkum písemností ve fondech rumunských státních archivů týkající se české menšiny
- průzkum písemných dokumentů české menšiny v Rumunsku
- výběr a fotografování bohemik ve vazbě na spisy o rozluce

Itálie / Florencie 4. - 21.9.2007

PhDr. Eva Gregorovičová

- pokračování v průzkumu fondů Státního archivu ve Florencii a v rekonstrukci vazeb mezi těmito fondy a rodinným archivem toskánských Habsburků uložených v Národním archivu

USA / Minnesota 11.-30.10.2007

PhDr. Lenka Matušíková

- účast na konferenci společnosti Czechoslovak Genealogical Society International, St. Paul, Minnesota

Rakousko / Vídeň 22.-26.10.2007

PhDr. Tomáš Kalina, Mgr. Milan Vojáček

- průzkum fondů a vytipování důležitých bohemikálních dokumentů v rámci projektu „Průvodce po fondech Rakouského státního archivu s ohledem na bohemika“
- výměna zkušeností se zpřístupňováním archivních fondů rakouských centrálních orgánů z let 1848-1918

Itálie / Řím 12. - 5.11.2007

PhDr. Alena Pazderová

- výzkum bohemik v archivio di Stato do Roma s ohledem na edici korespondence papežského nuncia v Praze Cesare Speciana z let 1592-98
- kontrola Specianovy korespondence z roku 1597 adresované do Říma ve Vatikánském tajném archivu a doplňování chybějících textů

SRN / Berlín 12. - 13.11.2007

Dr. Ing. Michal Ďurovič

- účast na druhém zasedání European Working Group on Disaster Prevention v Bundesarchivu v Berlíně

Slovensko / Trnava 11.10.2007

PhDr. Emilie Benešová, Dr. Ing. Michal Ďurovič

- odborná konference k 40. výročí působení archivu v Trnavě

USA / Washington 24. – 29.11.2007

PhDr. Tomáš Kalina

- standardizace formátů metadat pro popis a výměnu mezi organizacemi za účelem zpřístupnění dokumentů veřejnosti
- vyjasnění parametrů a používání mezinárodních standardů spravovaných Kongresovou knihovnou a výhledově jejich implementace do archivnictví České republiky

Maďarsko / Budapešť 26.-28.11.2008

PhDr. Alena Pazderová, Mgr. Jitka Křečková

- zasedání konsorcia projektu digitalizace církevních listin „Monasterium“ - Budapešť

Francie / Paříž 25. – 1.12.2007

Mgr. Zora Machková

- akvizice přírůstku k fondu Karel Bartošek

Itálie / Milán 30. – 7.12.2007

PhDr. Alena Pazderová

- kolace textů edice Specianovy nunciatury z let 1592-1593 v Ambrosiánské knihovně

grantové prostředky

Rakousko / Vídeň (grant 409/05/2078 – Mgr. Vojáček)

25. – 30.6.2007

Dr. Kokešová, Dr. Ryantová, Mgr. Swierczeková

- studium odborné literatury, vyhledávání informací pro připravovanou edici Zápisků Marie Červinkové - Riegrové

Slovensko / Bratislava (grant VE20072009002 - Dr. Benešová)

4. – 7.11.07

Ing. Lucie Poláková, Blanka Hnulíková

- účast na mezinárodní konferenci Photograph Heritage in Central, southern and Eastern Europe: Past, Present and Future v Bratislavě

Dánsko / Kodaň (grant VE20072009002 - Dr. Benešová)

30.-2.11.2007

Dr. Ing. Michal Ďurovič, Blanka Hnulíková, BcA. Štěpánka Krčmářová

- návštěva Královské dánské akademie výtvarných umění v Kodani – škola restaurování fotografie (Mogens S. Koch)

USA / Washington (grant VE20072009004 – Ing. Kunt)

24. – 29.11.2007

Mgr. Bohumil Chalupa, PhDr. Jaroslav Šulc, Tomáš Dvořák

- standardizace formátů metadat pro popis a výměnu mezi organizacemi za účelem zpřístupnění dokumentů veřejnosti
- vyjasnění parametrů a používání mezinárodních standardů spravovaných Kongresovou knihovnou a výhledově jejich implementace do archivnictví České republiky

Austrálie / Sydney, Melbourne, Singapur (grant VE20072009004 – Ing. Kunt)

1.-12.12.2007

Ing. Miroslav Kunt

- standardizace formátů metadat pro popis a výměnu mezi organizacemi za účelem zpřístupnění dokumentů veřejnosti
- návštěva archivů, které mají nejdelší zkušenost s uchováváním dokumentů v digitální podobě na světě a jsou konzultanty programových a metodických dokumentů UNESCO

- získané poznatky budou využity při práci na výzkumných projektech k řešení problematiky implementace mezinárodních standardů s ohledem na metodiku zpracování

IV. STAV ARCHIVÁLIÍ

Předeepsané tabulky se nacházejí v závěru zprávy o činnosti.

Práce související s **odstraňováním následků povodní z roku 2002** pokračovaly postupným naplňováním Usnesení vlády ČR číslo 216 z března 2003. Vysušování zmražených dokumentů firmou Belfor s.r.o. a jejich předávání k dezinfekci do Národního archivu po celý rok probíhalo bez problémů. V polovině roku 2006 byly připraveny na základě podepsané rámcové *Dohody o spolupráci při konzervaci a restaurování dokumentů zasažených povodněmi v roce 2002* prováděcí dohody o restaurování. Tyto dohody byly akceptovány Ministerstvem zemědělství, Ministerstvem průmyslu a obchodu a Českým statistickým úřadem a restaurátorské a knihařské práce probíhaly bez vážných problémů po celý rok 2007. Pouze Ministerstvo spravedlnosti (Městský soud v Praze) smlouvu nepodepsalo. Proto restaurování archiválií Státního soudu bylo v březnu zastaveno, protože najatí externisté byli placeni z rozpočtu Národního archivu.

Na základě podepsané **smlouvy mezi Národním archivem a Královskou kanonií premonstrátů na Strahově** pokračovala i v roce 2007 systematická konzervace 580 listin a pečetí.

Dále byl vypracován detailní program **Doškolovacích kurzů konzervování**, restaurování a preventivní péče o archivní a knihovní fondy pro restaurátory státních archivů, který bude zahájen v dubnu 2008.

V roce 2007 byly zahájeny přípravné práce na projektu **Hromadné odkyselování** archiválií státních archivů ČR. Byl vypracován souhrn informací o metodách hromadného odkyselování *Metody hromadného odkyselování papíru 19. a 20. století v archivech a knihovnách České republiky - Současnost a perspektiva*. S tímto dokumentem a problematikou kyselého papíru byli nejprve seznámeni ředitelé státních archivů, Odbor archivní správy a spisové služby MV ČR a Vědecká archivní rada. Bylo rozhodnuto, že pro financování celého projektu budou využity finanční mechanismy evropského hospodářského prostoru/Norsko.

V minulých letech byla zahájena spolupráce se Skotským národním archivem v Edinburghu a výsledkem této spolupráce a přátelských vztahů bylo svolení se zhotovením **faksimile protestního listu české šlechty proti upálení Mistra Jana Husa**, jehož originál je uložen v univerzitní knihovně v Edinburghu. Faksimile zhotovil akademický restaurátor D. Frank, přičemž část prací proběhla přímo v Národním archivem Skotska.

Krizový plán Národního archivu byl rozpracován na možnou krizovou situaci vzniklou s výstavbou tunelu Praha 6 - Špejchar. V současné době jsou zpracovávány detailní instrukce pro vytypované krizové situace.

Z vlastních fondů pouze **Sčítání lidu RČS z roku 1930** je stále uloženo v karanténě a čeká na uvolnění depozitářů, obsazených ministerstvem.

Preventivní péče o archiválie a průzkumy jejich fyzického stavu

V rámci zajišťování preventivní péče o archivní fondy průběžně probíhaly průzkumy fyzického a mikrobiologického stavu archivních fondů dle požadavků správců fondů. Dále byl zahájen systematický průzkum archivních fondů obsahujících fotodokumenty. Do konce roku 2007 bylo zkontrolováno přibližně 40% fondů 8. oddělení.

Pro 3. oddělení byla provedena kontrola fyzického stavu Náboženská matice – Dodatky a Dodatky II. Pro 6. oddělení Národního archivu byl za necelý rok proveden průzkum a vyhodnocování klimatické situace z důvodu žádosti Archivu Českomoravské konfederace odborových svazů o akreditaci archivu.

V mikrobiologické laboratoři bylo provedeno 443 mikrobiologických stěrů, u pozitivních nálezů provedena identifikace mikroorganismů; 87 stěrů u povodňových materiálů (zde bylo prováděno širší spektrum analýz, včetně identifikace bakterií). Mikrobiologická laboratoř též zajišťovala i individuální dezinfekce jednotlivých archiválií, které neprošly etylenoxidovou komorou (fotografie, jednotlivé knihy). Celkem bylo vydezinfikováno 15 archivních krabic.

Oddělení péče o fyzický stav archiválií průběžně zajišťovalo přejímání vysušených povodňových archiválií od firmy Belfor k dezinfekci (měření rovnovážné vlhkosti) a předávání archiválií po dezinfekci (mikrobiologické stěry) jednotlivým ministerstvům podle schváleného harmonogramu. Vede kompletní předávací dokumentace.

Spolupráce s institucemi představovala většinou provedení stěrů a jejich vyhodnocení, dále také spolupráci na některých výzkumných úkolech a průzkumech. Jednalo se o následující instituce: Státní oblastní archiv v Třeboni, Státní okresní archiv v Jeseníku, Státní okresní archiv v Chrudimi, Státní okresní archiv v Kladně, Státní okresní archiv Brno - venkov (Rajhrad), Státní okresní archiv v Pardubicích, Vojenský ústřední archiv, Archiv hl. m. Prahy, Národní muzeum, České muzeum hudby, Národní technické muzeum, České muzeum výtvarných umění, Muzeum Říčany, Moravská galerie v Brně, Národní památkový ústav v Plzni, Památník Lidice, Fakulta restaurování Univerzity Pardubice.

Pokračovala spolupráce s Katedrou dozimetrie a aplikace ionizujícího záření Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT při identifikaci pigmentů a inkoustů pomocí rentgenfluorescence.

Pro Archiv města Plzeň byla vypracována zpráva o uložení středověkých pergamenových listin a o stavu uložených fotografiích a mikrofilmech.

Práce vykazované v této skupině spočívají též v evidenci a pravidelných kontrolách bezpečnostních mikrofilmů. *Analytickou metodou dle ČSN ISO 417 - Stanovení zbytkového thiosíranu ve zpracovaných fotografických materiálech metodou s methylenovou modří – je průběžně sledována kvalita zhotovených bezpečnostních mikrofilmů.*

V roce 2007 bylo řádně zaevidováno a uloženo **745** nově zhotovených **svitků** bezpečnostních mikrofilmů a stejné množství jejich matričních a studijních kopií. Ze staré evidence bylo převedeno dalších **1870 svitků** (stejný počet matričních a studijních svitků) a **2860 listů bezpečnostních mikrofiší**. Dále bylo stejným způsobem zaevidováno **1.835** přír.č. **bezpečnostních negativů** a u některých z nich byly evidovány také matriční kopie (tj. negativy před restaurováním). Ke konci roku jsme začali masivně evidovat bezpečnostní negativy do databáze JANUS, byli jsme ujištěni, že tiskové výstupy bude možné pořizovat během roku 2008 (SW dořešení).

Kromě výše uvedeného věnují oddělení značnou část fondu pracovní doby přemanipulaci a nové adjustaci.

Konzervování a restaurování archiválií

Jedním z hlavních úkolů *restaurátorského pracoviště* umístěného v budově Národního archivu *Milady Horákové* v minulém roce bylo pokračování ukládání pergamenových listin fondu Řád maltézských rytířů krabic, které bylo zahájeno v roce 2006. Bylo konzervováno a restaurováno 195 papírových a pergamenových listin z tohoto fondu a uloženo do speciálních krabic. Spolu se správcem fondu byla kompletována dokumentace.

Značná část pracovní doby bylo věnováno listinám Archivu české koruny - u 31 ks listin byla vyrovnána plika a vyčištěno celkem 76 pečetí, dalších 5 listin AČK bylo vyčištěno, vyrovnáno a vzhledem k jejich velkému či neobvyklému rozměru bylo po dohodě se správcem fondu uloženo do krabic, u 10 ks pečetí byla odstraněna krystalizace. Dále bylo z tohoto fondu restaurováno 5 ks pergamenových sešitů s velkým množstvím pečetí. Pro tento neobvyklý formát byl vymyšlen a zhotoven zatím prototyp uložení do krabic. Bylo zrestaurováno 18 ks map a plánů a proběhla dezinfekce 3 krabic fondu Archiv pražského arcibiskupství.

Bylo sejmuto 8 negativních forem a vytvořeny 2 kopie pečetí. Pokračovalo odkyselování Desek zemských (3 ks) a bylo zahájeno restaurování 2 rukopisů, které bude ukončeno v roce 2008.

V menší míře byly restaurovány jiné pergamenové listiny, aktový materiál a byly prováděny drobné „ambulantní“ opravy podle aktuálních potřeb studovny. Dále bylo svázáno 20 ks nových inventářů.

Restaurátorka se podílela na druhé etapě digitalizace pergamenových listin v rámci projektu Monasterium (příprava listin, kontrola jejich stavu, zpětná adjustace, opravy krabic).

Restaurátorské pracoviště na Chodovci pokračovalo v restaurování a konzervování archiválií přijatých již minulých letech nebo zahájilo práce na nově přijatých archiváliích.

a) systematická a dlouhodobá konzervace vybraných archivních fondů zahájené v předchozích letech:

FOND RAM:

- listiny RAM-L 150-181 – vyfotografováno, k restaurování zatím nepřiděleno
- erbovník RAM-A 5/IX/4 - probíhá konzervace

FOND AČK:

- pečeť inv. č. 2228 (zlomky) - práce pokračují

FOND DZV:

- pokračuje odkyselování a zhotovování ochranných obalů

FOND RAT:

- album s fotografiemi a květinami – práce pokračují

FOND NV 1848:

- karton č. 6 - nepřiděleno

FOND ŘSLS:

- pokračuje systematické ukládání pergamenových listin do krabic firmy Emba (pracuje se na listinách č. 48 - 66)

FOND HBMA:

- pokračuje systematická konzervace matrik přijatých v roce 2005 a 2006 (dokončeny knihy 92, 121, 127, 596, 1022, 1680; přiděleny k práci jsou knihy 351, 405, 548, 594, 1021, 1341, 1520, 1858)

FOND Indikační skicy:

- 14 indikačních skic - práce probíhají
DRÁŽĎANSKÁ BANKA

- dokončena konzervace inv. č. 92–189
LEICA

- dokončena konzervace inv. č. 30.481–30.504

b) urgentní záchranné práce:

- 15 listin ŘSLS/ P, II. odd. – zbývá konzervovat listiny kat. č. 118 a 155
- mapa fondu SMP (na plátně) – byly provedeny vstupní analýzy
- Sokol Baden (poškozené sklo obrazu) – provedeno, odevzdáno
- konzervace daguerrotypie – konzervace probíhá (zbývá závěrečná impregnace kovového rámečku a adjustace)
- materiály pro výstavu Karel IV. – zbývá vyčistit několik plánů a odevzdat
- Archiv Huberta Ripky, výběr z kartonu 238 - hotovo, odevzdáno
- 9 knih z fondu Piaristická knihovna – 7 odevzdáno
- PŘ-EO 1730 – do konce února 2008 budou práce dokončeny
- PŘ 1931–1940 (knihy M22) – práce pokračují i v roce 2008
- 4 knihy ZÚP – 1674 a 1681 odevzdáno, 1680 dokončeno, 1679 práce pokračují i v roce 2008
- 17 diapositivů Kropáček Jan, JAF 1354 – práce probíhá
- 11 fotografií pro výstavu Karel IV – dokončeno
- Chalupníček – dokončeno a odevzdáno 42 negativů
- fotoalba z fondu K. H. Franka – probíhá konzervace alb 3857, 3859, 3860
- publikace z knihovny T. G. M. (5. 9. 2006) – práce zahájeny koncem roku 2007 a budou pokračovat i v roce 2008
- Milada Horáková – soudní spisy – dokončeno
- Josef Cerha – rozlepení listů spisu – dokončeno

c) konzervace vybraných archiválií zahájená v roce 2007

- Filmový pás „Dunaj“ – dokončeno
- Kinofilmy SOKA Děčín – dokončeno
- DZKarl – konzervace práce pokračují v roce 2008
- AHR, aktový materiál, karton 308 – dokončeno
- Ukrajinské muzeum Praha – negativy kat. č. 99 – práce pokračují v roce 2008
- Chalupníček – čištění negativů – práce pokračují v roce 2008
- ZPN – vypracován návrh opatření pro stabilizaci fyzického stavu fondu, v roce 2008 budou realizována
- DZV – čištění bezpečnostních mikrofilmů – dokončeno
- Obálka se záznamem slov T. G. M. – dokončeno
- 148 negativů z WWI – práce pokračují v roce 2008
- Periodická kontrola mikrofilmů – provedeno 25. 10. 2007
- Hrabě Zednitz – daguerrotypie – práce pokračují v roce 2008
- Příprava archiválií na výstavu Expo 58 – dokončeno

- obtahy novin Čechoslowakische Korrespondenz z knihovny – dokončen ročník 1923

d) restaurování dokumentů poškozených povodněmi v roce 2002

V roce 2007 bylo zrestaurováno 10 ks archivních krabic Ministerstva zemědělství (fond Zbytkové statky), 25 ks archivních krabic Ministerstva průmyslu a obchodu a bylo převázáno 15 bm dokumentů Českého statistického úřadu.

e) restaurování pergamenových listin a pečeti z fondu Řád premonstrátů

Externí restaurátorka v roce 2007 restaurovala, konzervovala a uložila do speciálních krabic dalších 100 kusů pergamenových listin z fondu Řád premonstrátů, které jsou v Národním archivu uloženy na základě depozitní smlouvy. Restaurátorské práce byly financovány tímto řádem.

f) Výstavní činnost

Rozsáhlou činností představují výstavy a práce s nimi související. Jednalo se především o kontrolu fyzického stavu a přípravu archiválií (restaurování před vystavením), instalaci a deinstalaci výstav.

Bezpečnostní snímkování a reprografie

Bezpečnostní snímkování doznalo, při stejném počtu pracovníků, obrovský nárůst: rok 2004 - 41.910, rok 2005 - 87.791, rok 2006 - 183.708, rok 2007 - 199.927 políček mikrofilmů. Obdobně by bylo možné srovnat nárůst v pořizování bezpečnostních negativů.

Dále byly pořizovány kopie bezpečnostních mikrofilmů. Šlo zejména o studijní kopie (DZV, DZM - ztráty) nebo o kopie archivních souborů, které v jiné, než „mikrofilmové“ podobě nejsou k dispozici (Dresdner Bank). V těchto případech nelze vykazovat mikrofilmová pole (nelze spočítat).

Kromě bezpečnostního snímkování bylo dále zhotoveno:

- 34 čb negativů
- 9 bar. negativů
- 6.383 zvětšenin
- 8 bar. zvětšenin
- 668 pol. mikrofilmů

Většinou se jednalo o badatelské zakázky, restaurátorské protokoly nebo reprografické práce pro služební potřebu.

Bylo dokončeno pořizování bezpečnostních mikrofilmů z fondů **Apelační soud** (29 kn., 6 557 fol.) a **Desky německých lén** (143 knih). Dále pokračovalo mikrofilmování **Židovských kontrolních matrik** (150 kn.). Průběžně pokračovalo i zhotovování nových **bezpečnostních negativů listin u řádových archivů** (před konzervací: AZK, ŘDo, ŘF ; po konzervaci: AČK - listiny po r. 1526 prohlášené za NKP, Velkopřevorství řádu maltských rytířů, Premonstráti Strahov).

První oddělení se také úspěšně vypořádalo s masivním předáváním negativů mikrofilmů (N 2) fondů DZV, DZM, DZSt a zabezpečovacích negativů fondů AČK, ŘF a Premonstráti Strahov (listin, jež nejsou KP) k řádnému uložení mimo svou budovu.

Pokračovalo bezpečnostní snímkování originálů protokolů schůzí vlád československé republiky uložených v archivním fondu Prezidium ministerské rady. Přibyly i schůze protektorátních vlád až do počátku roku 1942. Vzhledem ke složité dobové adjustaci protokolů se provádělo před snímkováním odborné rozpečetění a poté opět postupné zapečetění protokolů. Ke konci roku byly přípravné práce ze strany 3. oddělení dokončeny. Celkem bylo připraveno 131 kartinů.

Přehled o počtu bezpečnostních a studijních mikrofilmů uložených v Národním archivu /k 1.12.2007/

EL NAD	Název fondu	Počet BM	Počet SM
59	Apelační soud	330	330
814	Sbírka staničních kronik	61	61
1261/3	UV KSČ - předsednictvo	45	45
1082	Předsednictvo ministerské rady, Praha	64	64
658	Pomocný výbor pro uprchlíky v Paříži	332	332
1176	Státní plánovací komise	210	210
144	Židovské kontrolní matriky	120	120
1180	Ministerstvo národní bezpečnosti	50	50
172/1	Desky zemské větší	1413	1413
16	Desky Hejtmanství německých lén	131	131
1261/3	UV KSČ – Klement Gottwald	15	15
172/2	Desky zemské menší	247	247

U ostatních mikrofilmů platí přehled z minulých let. Jedná se o celkový počet mikrofilmů v daných fondech.

Přehled o počtu bezpečnostních /matričních/ negativů uložených v Národním archivu /k 1.12.2007/

EL NAD	Název fondu	Počet negativů/N1 po konzervaci, N2 před konzervací	
196	Premonstráti- klášter Strahov	N2 960 ks	N1 679 ks
37	Archiv české provincie dominikánského řádu	N2 196 ks	N1 196 ks

U ostatních negativů platí přehledy z minulých let.

Evidence mikrofiší k 3.12.2007

EL NAD 367 – Ministerstvo sociální péče – Praha
EL NAD 217 – Vrchní horní úřad Jáchymov

1 186 ks
1 674 ks

Digitalizační práce

Indikační skici

Pokračovala zakázkovým způsobem digitalizace fondu **Stabilní katastr-indikační skici** zahájená koncem r. 2005. V uplynulém roce bylo digitalizováno 789 kartonů indikačních skic a pořízeno 224 studijních DVD, které byly následně zkontrolovány gestorem úkolu. **Lze tedy konstatovat, že v současné době máme již k dispozici 1136 kartonů (z celkového počtu 1600) digitalizovaných indikačních skic na 295 studijních DVD pro kraje Hradecký, Chrudimský, Kouřimský, Klatovský, Litoměřický, Loketský, Plzeňský a částečně pro kraj Čáslavský.**

1. Monasterium

V rámci mezinárodního projektu Monasterium, podporovaného EU v rámci programu Culture 2000, proběhla **příprava digitalizace 9 253 ks** církevních a jiných listin po r. 1526 (fondy: Archivy zrušených klášterů 691 ks, Augustiniáni 133 ks, Benediktini Břevnov 234 ks, Benediktini Emauzy 36 ks, Dominikáni 25 ks, Františkáni 224 ks, Kapucíni 173 ks, Křižovníci s červenou hvězdou 411 ks, Maltézští rytíři 632 ks, Premonstráti 355 ks, Archiv pražského arcibiskupství 695 ks, Kapitula vyšehradská 133 ks, Kapitula Všech svatých 5 ks, Jesuita 29 ks, Milosrdní bratři 10 ks, Piaristé 15 ks, Voršilky 23 ks, Finanční prokuratura 361 ks, České gubernium 1419 ks, Desky zemské 466 ks, Česká dvorská kancelář 420 ks, České oddělení dvorské komory 245ks, Archiv České koruny 2 525 ks). Vzhledem k možnostem projektu Monasterium (navýšená digitalizace v Bavorsku a Švýcarsku) bylo v uplynulém roce **digitalizováno pouze 2 525 ks listin fondu Archiv České koruny**, digitalizace zbývajících **6 729 ks listin po r. 1526 je plánována na r. 2008**. Současně byl zajištěn přepis inventáře fondu AČK do speciálního počítačového programu projektu Monasterium a probíhala kontrola již přepsaných inventářů do tohoto programu (zkontrolováno cca 10 000 záznamů).

S projektem Monasterium a s výsledky digitalizačních prací realizovaných na 1. oddělení byla seznámena široká veřejnost na workshopu konaném 10. 10. 2007 v zasedacím sále na Chodovci za účasti rakouských partnerů.

2. Policejní přihlášky (konskripce)

V roce 2007 bylo nafotografováno ve 2. oddělení **177 kartonů tj. cca 170 000 snímků**. **Editováno bylo 185 kartonů tj. cca 600 000 záznamů. Na internetu zpřístupněno 122 kartonů tj. cca 400 000 záznamů. Další část konskripce je připravena ke zveřejnění (cca. 70 kartonů)** – zkomplikováno vytížeností správce databáze na konci roku, dáno prioritou položenou na zpracování.

Hlavním limitem postupu prací se stává technicky a časově náročné rozleповání přihlášek. Rozlepeno je 345 kartonů, editováno 317 kartonů (A-Křemen) a 230 kartonů (A-Jeníček) je vystaveno on-line na internetu. Celkový počet kartonů je 739. Pokud vydrží relativně vysoké tempo rozleповání konskripcí z posledního čtvrtletí roku 2007, vidíme rok 2010 jako reálný termín ukončení projektu.

3. Německé státní ministerstvo

Koncem roku 2007 byla zkušebně zahájena digitalizace fondu Německé státní ministerstvo, jenž je opatřen novým inventářem uloženým v programu Janus. Již v současné době je uzavřeno půjčování originálů a badatelé budou postupně odkázáni pouze na studium digitálních kopií. Přípravu provádí pracovnice 3. oddělení, vlastní digitalizaci pak realizuje 8. oddělení.

4. Fotodokumenty

Viz příslušné pasáže u zpracování archiválií a shrnující tabulka č. Tab. č. IV/3 - Množství zhotovených bezpečnostních a studijních kopií za rok 2007

5. Knihovní fondy – noviny a letáky

Viz pasáž o knihovně a shrnující tabulka č. Tab. č. IV/3 - Množství zhotovených bezpečnostních a studijních kopií za rok 2007

J. Bernas udržoval webovou prezentaci i obslužnou databázi projektu zveřejnění pražských pobytových přihlášek „konskripce“. S Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním byla z iniciativy úseku informatiky konzultována možnost společného zveřejnění tzv. indikačních skic na technických prostředcích ČÚZK. Řešení bylo oběma stranami po technické stránce dohodnuto, zbývá zajistit smluvní projednání. Bylo konzultováno řešení pro digitalizaci mikrofilmů Drážďanské banky.

Tabulka II/1

II. Celkové množství archiválií v základní evidenci Národního archivního dědictví

Tab. č. 1: Základní souhrnné informace ze základní evidence NAD

Archiv	2	Počty, metráž a zpracovanost archivních souborů						Fyzický stav archiválií		Archivní pomůcky
		Vykazované***			Celkem			počet	počet	
		počet	metráž [bm]	metráž [%]	počet	metráž [bm]	metráž [%]			
1	3*	4**	5****	6*	7**	8****	9	10		
100000010 - Národní archiv	N:	888	52277,95	44,11	889	52284,03	44,11	nepoškozeno:	869	1499
	Z:	608	66236,66	55,89	608	66239,80	55,89	poškozeno:	816	
	I:	572	59858,74	50,51	572	59861,88	50,51	nezjištěno:	8	
	Σ:	1691	118514,61		1693	118523,83				
<i>Dílčí souhrn oblastí 0:</i>	N:	888	52277,95	44,11	889	52284,03	44,11	nepoškozeno:	869	1499
	Z:	608	66236,66	55,89	608	66239,80	55,89	poškozeno:	816	
	I:	572	59858,74	50,51	572	59861,88	50,51	nezjištěno:	8	
	Σ:	1691	118514,61		1693	118523,83				
Souhrn	2	3*	4**	5****	6*	7**	8****	9	10	
	N:	888	52277,95	44,11	889	52284,03	44,11	nepoškozeno:	869	1499
	Z:	608	66236,66	55,89	608	66239,80	55,89	poškozeno:	816	
	I:	572	59858,74	50,51	572	59861,88	50,51	nezjištěno:	8	
Σ:	1691	118514,61		1693	118523,83					

Legenda:

- * N: [počet] ... archivní soubory s 95% nezpracované metráže
- Z: [počet] ... archivní soubory s 95% zpracované metráže
- I: [počet] ... archivní soubory s 95% inventarizované metráže
- Σ: [počet] ... celkový počet archivních souborů (=N+Z:)
- ** N: [bm] ... nezpracovaná metráž
- Z: [bm] ... zpracovaná metráž
- I: [bm] ... inventarizovaná metráž
- Σ: [bm] ... celková metráž archivních souborů (=N+Z:)
- *** Vykazované ... archivní soubory se evidenčním statusem 1, 2 nebo 3
- **** [%] ... vzhledem k celkové metráži

Číselník evidenčních statusů:

- 1 Archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci
- 2 Archivní soubory uložené na základě smlouvy mimo instituci
- 3 Archivní soubory uložené v instituci na základě smlouvy
- 4 Archivní soubory vydané vlastníkům a archivem evidované
- 5 Archivní soubory archivem pouze evidované

Tabulka II/2

II. Celkové množství archiválií v základní evidenci Národního archivního dědictví

Tab. č. 2: Archivních soubory podle evidenčních statusů, kopie archiválií

Archiv		Archivní soubory								Kopie archiválií
		Evidenční status: 1		Evidenční status: 2		Evidenční status: 3		Evidenční status: 4+5		
		počet	metráž [bm]	počet	metráž [bm]	počet	metráž [bm]	počet	metráž [bm]	
1	2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**	11
100000010 - Národní archiv	N:	869	46697,69	1	21,40	18	5558,86	1	6,08	Bezpečnostní: 22665 Studijní: 78414
	Z:	586	62640,86	2	19,80	20	3576,00	0	3,14	
	I:	553	56283,14	2	19,80	17	3555,80	0	3,14	
	Σ:	1646	109338,55	4	41,20	41	9134,86	2	9,22	
<i>Dílčí souhrn oblasti 0:</i>	N:	869	46697,69	1	21,40	18	5558,86	1	6,08	Bezpečnostní: 22665 Studijní: 78414
	Z:	586	62640,86	2	19,80	20	3576,00	0	3,14	
	I:	553	56283,14	2	19,80	17	3555,80	0	3,14	
	Σ:	1646	109338,55	4	41,20	41	9134,86	2	9,22	
Souhrn	N:	869	46697,69	1	21,40	18	5558,86	1	6,08	Bezpečnostní: 22665 Studijní: 78414
	Z:	586	62640,86	2	19,80	20	3576,00	0	3,14	
	I:	553	56283,14	2	19,80	17	3555,80	0	3,14	
	Σ:	1646	109338,55	4	41,20	41	9134,86	2	9,22	

Legenda:

* N: [počet]	... archivní soubory s 95% nezpracované metráže
Z: [počet]	... archivní soubory s 95% zpracované metráže
I: [počet]	... archivní soubory s 95% inventarizované metráže
Σ: [počet]	... celkový počet archivních souborů (≠N:+Z:)
** N: [bm]	... nezpracovaná metráž
Z: [bm]	... zpracovaná metráž
I: [bm]	... inventarizovaná metráž
Σ: [bm]	... celková metráž archivních souborů (=N:+Z:)

Číselník evidenčních statusů:

- 1 Archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci
- 2 Archivní soubory uložené na základě smlouvy mimo instituci
- 3 Archivní soubory uložené v instituci na základě smlouvy
- 4 Archivní soubory vydané vlastníkům a archivem evidované
- 5 Archivní soubory archivem pouze evidované

Tabulka III/1 – Národní archiv

Statistika č. 3: Výběr archiválií a delimitace archiválií, celkové vnější změny

25.01.2008

Archiv		Přírůstky				Úbytky		Celkem vnější změny	
		Výběr		Delimitace		metráž [bm]	ev.j. [ks]	metráž [bm]	ev.j. [ks]
		metráž [bm]	ev.j. [ks]	metráž [bm]	ev.j. [ks]				
1	2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**
100000010 - Národní archiv	N:	1481,30	34119	8,76	166	327,70	2779	1162,36	31506
	Z:	0,03	27	8,86	173	16,00	140	-7,11	60
	I:	0,03	27	8,86	173	16,00	140	-7,11	60
	Σ:	1481,33	34146	17,62	339	343,70	2919	1155,25	31566
<i>Dílčí souhrn oblasti 0:</i>	N:	1481,30	34119	8,76	166	327,70	2779	1162,36	31506
	Z:	0,03	27	8,86	173	16,00	140	-7,11	60
	I:	0,03	27	8,86	173	16,00	140	-7,11	60
	Σ:	1481,33	34146	17,62	339	343,70	2919	1155,25	31566
Souhrn	2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**
	N:	1481,30	34119	8,76	166	327,70	2779	1162,36	31506
	Z:	0,03	27	8,86	173	16,00	140	-7,11	60
	I:	0,03	27	8,86	173	16,00	140	-7,11	60
	Σ:	1481,33	34146	17,62	339	343,70	2919	1155,25	31566

Legenda: * N: [bm] ... nezpracovaná metráž změn
 Z: [bm] ... zpracovaná metráž změn
 I: [bm] ... inventarizovaná metráž změn
 Σ: [bm] ... celkový metráž (=N:+Z:)

** N: [ks] ... počet nezpracovaných hlavních evidenčních jednotek
 Z: [ks] ... počet zpracovaných hlavních evidenčních jednotek
 I: [ks] ... počet inventarizovaných hlavních evidenčních jednotek
 Σ: [ks] ... celkový počet hlavních evidenčních jednotek (=N:+Z:)

Tabulka III/2 - Protokoly o výběru archiválií

a) ve skartačním řízení

Původce	Počet protokolů	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v %
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	1	60,0	57,5	95,8
Bytová správa Ministerstva vnitra	1	0,0	0,0	100,0
CENIA, česká informační agentura životního prostředí	2	32,1	26,6	82,8
Česká filharmonie	3	25,3	0,3	1,2
Česká geologická služba – Geofond	1	6,0	5,0	83,3
Česká inspekce životního prostředí	1	131,5	117,5	89,4
Česká konsolidační agentura	3	105,0	48,0	45,7
Česká plemenářská inspekce	1	8,0	8,0	100,0
Česká správa sociálního zabezpečení	1	163,3	163,0	99,8
Česká stomatologická komora	1	20,0	15,0	75,0
Český statistický úřad	1	193,0	40,0	20,7
Český svaz vědeckotechnických společností	1	27,0	27,0	100,0
Český telekomunikační úřad	1	206,1	205,0	99,4
Energetický regulační úřad	1	15,8	15,5	98,1
Fakultní nemocnice Královské Vinohrady	1	207,5	207,5	100,0
Fakultní nemocnice Motol	1	1350,0	1349,0	99,9

Fakultní nemocnice na Bulovce	1	470,0	470,0	100,0
Fakultní Thomayerova nemocnice s poliklinikou	3	196,0	196,0	100,0
Institut klinické a experimentální medicíny	6	195,0	192,0	98,5
Institut pro kriminologii a sociální prevenci	1	3,0	0,1	3,3
Institut pro místní správu	1	1,6	1,6	100,0
Justiční akademie	1	28,0	27,3	97,5
Lázeňské léčebné ústavy Ministerstva vnitra	4	12,6	12,6	100,0
Ministerstvo dopravy ČR	7	55,0	22,2	40,4
Ministerstvo informatiky ČR	5	95,5	56,5	59,2
Ministerstvo kultury ČR	2	59,5	39,0	65,5
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	6	162,0	97,8	60,3
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR	2	94,0	75,0	79,8
Ministerstvo spravedlnosti ČR	2	48,8	19,5	40,0
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR	1	5,5	4,0	72,7
Ministerstvo vnitra ČR	71	286,8	285,8	99,7
Ministerstvo zdravotnictví ČR	3	59,0	53,0	89,8
Ministerstvo zemědělství ČR	10	113,5	113,5	100,0
Ministerstvo životního prostředí ČR	1	1,0	1,0	99,0
Muzeum policie ČR	1	0,3	0,3	100,0
Nadace Český fond umění	1	7,0	7,0	100,0
Naděje, občanské sdružení	1	9,0	9,0	100,0

Národní divadlo	2	10,0	10,0	99,9
Národní památkový ústav	1	18,5	18,5	100,0
Národní ústav odborného vzdělávání	1	8,2	8,0	97,6
Nejvyšší správní soud	1	0,3	0,3	100,0
Policejní akademie v Praze	1	3,6	3,6	100,0
Psychiatrická léčebna Bohnice	1	178,0	178,0	100,0
Psychiatrické centrum Praha	1	8,5	5,5	64,7
Revmatologický ústav	1	2,6	0,2	7,7
Ředitelství silnic a dálnic ČR	2	85,5	70,0	81,9
Správa státních hmotných rezerv	1	73,5	67,0	91,2
Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra	1	1,6	1,6	100,0
Státní fond životního prostředí	1	20,5	3,8	18,5
Státní opera Praha	2	8,3	4,3	51,8
Státní plavební správa	1	7,0	5,0	71,4
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	1	0,5	0,5	100,0
Státní ústav pro kontrolu léčiv	2	122,2	114,2	93,5
Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany Ministerstva vnitra	1	0,3	0,3	100,0
Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Brně	1	1,8	1,8	99,4
Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově	1	0,6	0,6	100,0
Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Jihlavě	1	0,3	0,3	100,0
Střední policejní škola	1	2,5	2,5	100,0

Ministerstva vnitra v Pardubicích				
Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze	1	2,3	2,3	100,0
Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze- Ruzyni	1	0,4	0,4	100,0
Technický a zkušební ústav telekomunikací a pošt – TESTCOM	1	40,0	38,8	97,0
Tiskárna Ministerstva vnitra	1	0,2	0,2	100,0
Úřad pro civilní letectví	1	28,0	0,0	0,0
Úřad průmyslového vlastnictví	1	160,0	159,0	99,4
Úřad vlády ČR	1	2,0	1,9	94,0
Ústav hematologie a krevní transfuze	1	10,7	10,5	98,1
Ústav pro péči o matku a dítě	1	8,9	8,7	98,6
Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR	4	4,4	3,2	72,9
Vězeňská služba České republiky	1	0,0	0,0	0,0
Všeobecná fakultní nemocnice	1	1362,0	1244,5	91,4
Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy Praha	1	15,0	14,9	99,3
Výzkumný ústav TBC a respiračních nemocí	1	11,0	2,5	22,7
Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky	1	75,0	72,0	96,0
Zařízení služeb pro Ministerstvo vnitra	1	1,3	1,3	100,0
Celkem	195	6728,9	6024,0	89,5

Tabulka III/2 - Protokoly o výběru archiválií

b) mimo skartační řízení

Původce	Počet protokolů	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v %	Počet správních řízení podle §10 odst. 3
Aischmann Heinrich	1	0,1	0,0	0,0	
Aristov A.M.	1	0,1	0,0	0,0	
Bartošek Karel,PhDr.	2	1,1	0,0	0,0	
Bendová Eva	1	0,1	0,0	0,0	
Boukal Václav	1	0,1	0,0	0,0	
Bystrov Vladimír	1	1,4	0,0	0,0	
Česká společnost pro zvelebení zahradnictví	1	0,1	0,0	0,0	
České dráhy a. s.	1	48,8	7,6	15,6	
Doc.PhDr. Irena Dubská, CSc.	1	3,2	0,0	0,0	
Dubský Jakub	1	0,6	0,0	0,0	
Informační středisko mírových skupin	1	0,1	0,0	0,0	
Kancelář pro oběti nacismu ČNFB	2	347,5	17,5	5,0	
Karlsson Blanka, PhDr., PhD.	1	0,5	0,0	0,0	
Mandřák Oldřich	1	0,2	0,0	0,0	
Ministerstvo dopravy ČR	4	4,0	1,1	27,5	
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR	1	22,5	17,0	75,6	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR	1	0,0	0,0	0,0	

Národní archiv	1	5,0	0,0	0,0	
Národní divadlo	1	0,3	0,0	0,0	
Pietras Vladislav	1	0,2	0,0	0,0	
plk. Větrovský Josef	1	0,1	0,0	0,0	
prof.JUDr.Mlynář Zdeněk	1	1,0	0,0	0,0	
Sbírka výstřižků - různí původci	1	0,5	0,0	0,0	
Skalski Otakar,	1	0,6	0,0	0,0	
Stachevič M.S.	1	0,2	0,0	0,0	
Svoboda Jaromír	1	11,0	0,0	0,0	
Tigrid Pavel	1	0,2	0,0	0,0	
Tomeš Josef, PhDr.	1	3,5	0,0	0,0	
Tuček Jiří, Praha 6	1	1,0	0,0	0,0	
Ústřední matice školská	1	0,0	0,0	0,0	
Všeobecná fakultní nemocnice	1	400,0	400,0	100,0	
Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka	1	0,0	0,0	0,0	
Celkem	37	854,2	443,2	51,9	

Tabulka III/3 - Počet zkontrolovaných protokolů podle § 52 písm. i) a podle § 79 odst. 2 písm. f)

Název archivu	Počet protokolů podle § 52 písm. i)	Počet protokolů podle § 79 odst. 2 písm. f)
ARCHIV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY	39	
ARCHIV ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY	10	
ARCHIV HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY	67	
ARCHIV SENÁTU	1	
ARCHIV NÁRODNÍHO MUZEA	11	
Celkem	128	

Tab. III/4 - Zpracování archiválií

Název archivního souboru	Uspořádáno bm za rok	Inventarizováno bm za rok	Zkatalogizováno evidenčních jednotek	Počet katalogizačních záznamů	Rejstříkováno evidenčních jednotek
Židovské kontrolní matriky					665 sv
Duplikáty katolických matrik				5.234	
Prezídium ministerské rady Vídeň (MRP/R) (4)		12,20			
ŘSRF/P ATS - společné		91,80			
ŘSRF/P - listiny (1,3,4)					
Staré montanum (MM) (4)					
Zemský školní úřad Praha (ZŠÚ)		1,05			
Horní soud Příbram (1,3,4)					
Horní úřad Mladá Vožice – Tábor (1,3,4)					
Divadelní intendance – česká (DI-Č)		7,40			

Soupis dokumentů týkajících se povyšování obcí na městečka a města z fondů Národního archivu (6)				323	
České místodržitelství - všeobecné, sg. 13 - obecní záležitosti (5)					
České místodržitelství - všeobecné, sg. 20 - vystěhovalectví (6)					
Teoretická zkušební komise státních zkoušek Praha (TZK)		0,25			
Zemská úřadovna pro ovoce a zeleninu Praha		0,40			
Poradní sbor pro otázky hospodářské	2,5	2,5			
Sčítání obyvatelstva v r. 1939	291,5	291,5			
ÚŘP – státní tajemník	14,3	14,3			
Ministerstvo zdravotnictví r. 1945 - 1968 (1, 3, 4)		5		1.035	
ÚV KSČ - Kancelář generálního tajemníka G. Husáka (1, 3)	8				
ÚV KSČ - Kancelář tajemníka Oldřicha Švestky (1, 3)	3,4				
Státní ústav památkové péče a ochrany přírody (1, 3)	12				

Ústřední národní pojišťovna (1, 3)	65,5				
Národní sčítání lidu 1950 (1, 3)	86,75				
Ministerstvo kultury (1, 3)	1				
Úřad předsednictva vlády (1, 3)	4,4				
Ministerstvo vnitřního obchodu, Federální statistický úřad, Ministerstvo financí (1, 3)	175				
Archiv Syndikátu novinářů (3, 4)					
Beran Rudolf (3, 4)	3,5				
Kočí Přemysl, prof. (3, 4)	2,5				
Kárných Miroslav a Margita (3, 4)					
Kočí Přemysl, prof. (3, 4)	2,5				
Ministerstvo zahraničních věcí – výstřižkový archiv III (4)					
Nikolajev Semjon Nikolajevič, JUDr. (3, 4)	2,0				
RAT – Leopold II. (1, 3)					
RAT – Ludvík Salvátor (3, 4)					
RAT – Sběrka map a plánů (3, 4)					
Sběrka map a plánů (1, 3, 4)					
Sběrka staničních kronik (5)	7,0				
Svaz protifašistických bojovníků – ústřední výbor	20,5				
Tigrid Pavel (3, 4)					

Ústřední sdružení úředníků, učitelů a zřízenců agrární strany (3, 4)	4,0				
Sbírka pozitivů			30 /270ks/	210	30
Sbírka negativů			18 /40ks/	35	18
Sbírka mikrofilmů			11 /364 pol./		11
Sbírka mikrofilmů – soupis bohemik			847 záznamů JANUS	847	
Archiv České strany národně sociální			219 /253 záznamů JANUS/	253	219
1. světová válka			1301 /1319 záznamů JANUS/	1319	1301
1. světová válka	1962 kusů				
Fotoarchiv K.H. Franka			600	600	600
Fotoarchiv ČTK – fotografie a negativy 1920–1936			2432 /3008 záznamů JANUS/	3008	2432
Alexandrijské mikrofilmy			113 /2440 záznamů JANUS/	2440	113
Ústřední dopravní institut Praha	458 kusů				
Národní centrum podpory zdraví	1500kusů				
Cigánek			11 inv.j.	11	11
Mlynář		64 ev.j.			
Sbírka gramofonových desek		25 event.j.			
Sbírka zvukových záznamů radionaslouchací služby		423 ev.j.			
Bezpečnostní mikrofilmy		2615 ev.j.			
Matriční mikrofilmy		2615 ev.j.			
Studijní mikrofilmy		2615 ev.j.			
Bezpečnostní negativy		1835 ev.j.			
Bezpečnostní mikrofiše		2860 ev.j.			
Celkem					

Komentář: 1 = třídění; 2 = vnitřní skartace; 3 = pořádání; 4 = inventarizace a vypracování inventáře; 5 = revize dřívějšího uspořádání

Tab. č. III/ 5 - Využívání archiválií

Počet badatelů celkem	Z toho cizinců	Počet badatelských návštěv	Počet správních řízení podle §38 odst. 2	Počet zapůjčených evidenčních jednotek	Počet vypůjčených evidenčních jednotek	Počet rešerší pro úřední potřebu	Počet rešerší pro soukromé účely
2.392	324	12.174		27	39	1411	1064

Tab. č. IV/3 - Množství zhotovených bezpečnostních a studijních kopií za rok 2007

Název archivního souboru	Počet políček bezpečnostního mikrofilmu	Počet kusů bezpečnostních negativů (po konzervaci)	Počet políček matričních kopií a studijních kopií	Počet digitálních kopií
Archiv České koruny				6.060
Policejní přihlášky (konskripce)				170 000
Indikační skicy				93 267
HBM inv.č. 1-120	4.551		4.551 + 4.551	
AS inv.č. 287-324	9.836		9.836 + 9836	
DNL inv.č. 1-124	30.887		30.887 + 30.887	
PMR kart.	33.270		33.270 + 33.270	
ÚV KSČ (KG)	7.270		7.270 + 7.270	
MNB	57.444		57.444 + 57.444	
AČK(9inv.j.)		41		
ŘM (252inv.j.)		784		
ŘBB (1inv.j.)		8		
AZK (327inv.j.)			1344 (matriční negativ)	
ČGL (1inv.j.)			4 (matriční negativ)	
AČK (5inv.j.)			25 (matriční negativ)	
ŘP (2 inv.j.)			14 (matriční negativ)	
ŘP		532		
Drážďanská banka			65 + 65 svitků	
DZV			63 svitků (studijní)	
DZM			98 svitků (studijní)	
Holocaust	56.669		38.987 + 38987	
Badatelské zakázky, služební potřeba (většina),				7.939 skenů

publikace				
Výstavy: „Osmičky“				547
Výstavy: Expo 58				1.732
Německé státní ministerstvo				2.490
První světová válka (negativy)				1.301
FČTK 1920-1936				1.580
knihovna	1.624		1624(matričních)	4126
Celkem	201.551	1.365	183.869 + 182.245 pol.mf 226 svitků studijní mf. 65 svitků pro DB 1387 matričních negativů	289 017 Z toho 5.371 - studijní repro pro badatele a služební potřebu

**Zpráva o prověrce fyzického stavu archivních kulturních památek
a národních kulturních památek uložených v Národním archivu
za rok 2007**

Č.j. NA 261/2008-05

Prověrka fyzického stavu archivních kulturních památek a národních kulturních památek uložených v Národním archivu byla provedena na základě zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů a Metodického návodu k postupu prohlášení archiválií, archivních sbírek a archivních fondů nebo jejich ucelených částí za archivní kulturní památky, prohlášení archivních kulturních památek za národní kulturní památky a o nakládání s archiváliemi prohlášenými za tyto památky a péči o ně ze dne 2.1.2006 (č.j. AS-1413/2-2005).

Kontrola fyzického stavu archivních kulturních památek byla provedena ve dnech 19.11.2007 (Chodovec) a 20.11.2007 (Milady Horákové 133), hloubková kontrola listin fondu Archiv České koruny se uskutečnila ve dnech 13.9.-11.10.2007.

Za jednotlivá oddělení NA se na kontrole a sestavení zprávy podíleli:

1. oddělení: PhDr. Pazderová, Mgr. Křečková, PhDr. Čumlivski, I. Čadková
2. oddělení: Mgr. Koláčný
4. oddělení: R. Tošner
5. oddělení: Mgr. Kaďorek
6. oddělení: Mgr. Paulus
8. oddělení: J. Bartáková
10. oddělení: Dr. Ing. Ďurovič

č. 1, Archiv České koruny, AKP od 7.7.1977, NKP od 17.8.1988 (2525 listin, inv. č. 1-2525) – č. NAD 50 (Archiv České koruny)

Datum kontroly: 13.9.-11.10.2007

Fyzický stav archiválií: Viz v příloze Protokol o hloubkové kontrole listin fondu Archiv České koruny ze dne 17.12.2007 č.j. NA 4016/2007-01

Konzervační zásahy: Viz v příloze Protokol o hloubkové kontrole listin fondu Archiv České koruny ze dne 17.12.2007 č.j. NA 4016/2007-01

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Listiny jsou zabezpečeny 35 mm mikrofilmy. Snímek listiny na políčku mikrofilmu však nemůže být kvalitní, a to vzhledem k poměru zmenšení. Proto se postupně pořizovaly ploché negativy. V roce 2007 bylo ke dni 19.12. dokončeno jejich předávání z 1. do 8. oddělení. Po kontrole a zkompletování budou za evidovány podle příslušných mezinárodních norem 8. oddělením jako bezpečnostní média a budou jimi nahrazeny stávající mikrofilmy. Předpokládaný termín dokončení této akce: 12/2008. Mikrofilmy jsou uloženy ve spec. depozitáři na Chodovci.

Počty a kvalita studijních kopií: Světlotisková edice AČK (listiny do r. 1526), kvalita vyhovuje. V roce 2007 byl celý fond AČK

zdigitalizován v rámci projektu Monasterium.
Digitální kopie budou dostupné od roku 2008.

č. 2, Mzdový spor mezi tiskařskými dělníky a majiteli kartounek 1823, AKP od 7.7.1977 (1 svazek/23 folií, inv. č. 2221) – č. NAD 874 (Policejní ředitelství Praha I)

Datum kontroly: 19.11.2007

Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, stabilizován, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 ks, př. č. 4433) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Jako studijní reprodukce slouží kopie bezpečnostního mikrofilmu (2 svitky, př. č. 4433), jejich kvalita vyhovuje.

č. 3, Svatováclavský výbor 1848, Národní výbor 1848, AKP od 7.7.1977 – č. NAD 207 (Svatováclavský výbor roku 1848 Praha) a 208 (Národní výbor roku 1848)

Datum kontroly: 19.11.2007

Fyzický stav archiválií: U NV 1848 probíhá konzervace kartonu č. 6 a zbývá konzervovat ještě karton č. 7. Jinak stav dobrý, stabilizován. Stav SV 1848 je dobrý, nezměněn.

Konzervační zásahy: Probíhá konzervace kartonu č. 6, která by měla být dokončena v 1. čtvrtletí 2008, v roce 2008 bude zahájena konzervace kartonu č. 7.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: V roce 2000 zhotoven 1 bezpečnostní mikrofilm k fondu Svatováclavský výbor (př. č. 3144), v letech 1999 a 2000 bylo zhotoveno 11 bezpečnostních mikrofilmů k fondu Národní výbor (př. č. 6-15, 112), kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: V roce 2000 zhotoven 1 studijní mikrofilm k fondu Svatováclavský výbor (př. č. 3144), v letech 1999 a 2000 bylo zhotoveno 12 studijních mikrofilmů k fondu Národní výbor (př. č. 6-15, 112), kvalita vyhovuje.

č. 4, Torzo pamětní zakládací listiny Národního divadla v Praze z r. 1868 a obrisy fragmentů zachycené na umělohmotné folii, AKP od 7.7.1977 (1 originál + 1 kopie) – č. NAD 649 (Archiv Národního divadla, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: V roce 2005 zhotoveny 4 bezpečnostní negativy (přír. č. 6384-6387), kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Nová fotodokumentace provedena v roce 2005, kvalita vyhovuje.

č. 4a, Novodobá rekonstrukce listiny pamětní jež se týče stavby Národního divadla v Praze a seznam osob a firem, které se na znovuzbudování divadla podílely – rok 1883 (rekonstrukce V. Kocourek, 1963-1965), AKP od 16.12.1986 (2 pergamenové listiny) – č. NAD 649 (Archiv Národního divadla, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: V roce 2005 zhotoveny 2 bezpečnostní negativy (přír. č. 6388-6389), kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Nová fotodokumentace provedena v roce 2005,

kvalita vyhovuje.

č. 5, Protokol Politického klubu dělnického v Praze 1880, AKP od 7.7.1977 (1 spis/4 folie) – č. NAD 874 (Policejní ředitelství Praha I)

Datum kontroly: 19.11.2007

Fyzický stav archiválií: Dobrý, stabilizován, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 ks, př. č. 4434) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Z bezpečnostního mikrofilmu zhotoveny 2 ks studijních mikrofilmů (př. č. 4434), kvalita vyhovuje.

č. 6, Provolání „Lide pracující“ k 1. máji 1890, AKP od 7.7.1977 (1 spis/3 folie) – č. NAD 873 (České místodržitelství Praha)

Datum kontroly: 19.11.2007

Fyzický stav archiválií: Dobrý, stabilizován, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 ks, př. č. 4435) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Z bezpečnostního mikrofilmu zhotoveny 2 ks studijních mikrofilmů (př. č. 4435), kvalita vyhovuje.

č. 7, Rezoluce a memoranda s požadavky na zestátnění klíčového průmyslu, bank, energetických zdrojů a podniků, AKP od 7.7.1977 (kartony č. 1049-1052, inv. č. 3610) – č. NAD 988 (Ministerstvo průmyslu, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2007

Fyzický stav archiválií: Dobrý, stabilizován, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: V roce 1982 zhotoveny bezpečnostní mikrofilmy (4 ks, přír. č. 5345-5348), jejich kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: V roce 1982 byly pořízeny 4 svitky studijních mikrofilmů (př. č. 5345-5348), jejich kvalita vyhovuje.

č. 8, Dokumenty z porady představitelů politických stran, zájmových a odborových organizací a význačných osobností veřejného života konané dne 23. února 1948 v Obecním domě v Praze, AKP od 7.7.1977 (1 svazek/68 folií) – č. NAD 357 (Národní fronta – ústřední výbor, Praha)

Datum kontroly: 19.11.2007

Fyzický stav archiválií: Dobrý, stabilizován, navrhovaná opatření žádná. Vzhledem k pořádání fondu je karton s AKP dočasně uložen v pořádací místnosti č. 244.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 ks, př. č. 4436) zhotoven v roce 1978, kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: 2 studijní mikrofilmy (pozitivy) a 2 negativy zhotoveny v roce 1978 (př. č. 4436), kvalita vyhovuje. Celkem 4 ks kopií.

č. 45, Kancionál vyšehradský – 15. stol., AKP od 28.10.1981 (1 kodex/200 folií, inv. č. 814) – č. NAD 153 (Archiv kolegiální kapituly vyšehradské, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, dlouhodobě přetrvává slabý zápach, prasklá přední drážka, oprava zatím

není nutná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 ks, př. č. 4437) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: V roce 1977 zhotoven studijní mikrofilm (3 ks, př. č. 4437), z mikrofilmu zhotoveny též fotografie, kvalita vyhovuje.

č. 50, Registra krále Vladislava II., kniha XXII. z let 1498-1502, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/282 folií, inv. č. 365) – č. NAD 174 (Česká dvorská kancelář, Praha, Vídeň)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilmy zhotoveny v roce 1977 (1 ks, př. č. 4438) a v roce 2004 (1 ks, př. č. 3817), kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Studijní mikrofilmy zhotoveny v roce 1977 (2 ks, př. č. 4438) a 2004 (1 ks, př. č. 3817), kvalita vyhovuje.

č. 51, Urbář arcibiskupských statků – po roce 1390, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/99 folií, inv. č. 1170) – č. NAD 110 (Archiv pražského arcibiskupství, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm zhotoven v roce 1977 (1 ks, př. č. 4439), kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Studijní mikrofilm (2 ks, př. č. 4439) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje. Pro badatele k dispozici též edice (Emler, J., Decem registra censum bohemia, Praha 1881).

č. 52, Urbář kláštera břevnovského – 1406, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/48 folií, inv. č. 449a) – č. NAD 35 (Benediktini – klášter Břevnov, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm zhotoven v roce 1977 (1 ks, př. č. 4440), jeho kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Studijní mikrofilm zhotoven v roce 1977 (1 ks, pozitiv, př. č. 4440), kvalita vyhovuje. Pro badatele k dispozici též edice (Emler, J., Decem registra censum bohemia, Praha 1881).

č. 53, Urbář kláštera strahovského – 1410, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/47 folií) – č. NAD 196 (Premonstráti – klášter Strahov, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 ks, př. č. 4441) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Studijní mikrofilm (2 ks, pozitiv + negativ, př. č. 4441) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje. Pro badatele k dispozici též edice (Emler, J., Decem registra censum bohemia, Praha 1881).

č. 54, Berní rejstřík arcibiskupských statků – 1379, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/82 folií, inv. č. 1169) – č. NAD 110 (Archiv pražského arcibiskupství, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 ks, přír. č. 4442) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Studijní mikrofilm (2 ks, př. č. 4442) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje. Fotografie (84 ks) byly zhotoveny v r. 1977 z mikrofilmu - duplicitní k mikrofilmu.

č. 55, Listina Přemysla Otakara I. z 24. července 1224, AKP od 28.7.1982 (1 listina, inv. č. 10) – č. NAD 35 (Benediktini – klášter Břevnov, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Na ochranné krabici je třeba vyměnit kožené pásky, jinak stav dobrý, nezměněn.

Konzervační zásahy: V roce 2008 vyměnit kožené pásky na ochranné krabici.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Negativy (14 ks) zhotoveny v roce 1977 (přír. č. 1558-1568), uloženy na Chodovci. V roce 2007 byly zhotoveny nové bezpečnostní negativy po konzervaci listiny, kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Listina digitalizována v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od

20.2.2007.

č. 80, Kresba Petra Brandla Svatá rodina, AKP od 6.7.1984 (1 list) – č. NAD 110 (Archiv pražského arcibiskupství, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, nezměněn, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní negativ (1 ks) zhotoven v r. 2005 (přír. č. 6383), kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Studijní pozitivy zhotoveny v r. 2005 (2 ks, bez č. přír.), kvalita vyhovuje.

č. 85, Desky zemské, AKP od 13.12.1989 (1714 knih, inv. č. 1-1714) – č. NAD 172 (Desky zemské, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Stav detailně popsán v Průzkumu fyzického stavu Desek zemských (10. oddělení), jinak stav zůstává stejný, pokračuje odkyselování a výroba speciálních krabic.

Konzervační zásahy: Probíhá odkyselování, které bude pokračovat i v roce 2008.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilmy jsou pořizovány od roku 1961 a jejich kvalita odpovídá technickým možnostem archivu. Probíhá hloubková kontrola stávajících bezpečnostních mikrofilmů a na jejím základě budou přijata následující opatření:

- bezpečnostní mikrofilmy, které jsou na nevyhovujících podložkách budou postupně nahrazovány novými (pokud to fyzický stav originální archiválie dovolí)
- pokud v průběhu let došlo

k nekontrolovatelným ztrátám
bezpečnostních mikrofilmů budou
nahrazeny novými

- U bezpečnostních mikrofilmů, kde jsou části textu nečitelné v důsledku toho, že zasahují do vazby hřbetu knihy, nelze zatím přijmout adekvátní technické řešení. Takovýto text je však většinou nečitelný i v originále. V tomto případě je nutné počkat na rozvoj nových technologií.

Počty a kvalita studijních kopií: Situace je stejná jako u bezpečnostních kopií. V červenci 2007 skončila hloubková kontrola stávajících studijních mikrofilmů (předány do 8. oddělení).

č. 102, Listiny Archivu české provincie dominikánského řádu do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (46 listin, inv. č. 1-46) – č. NAD 37 (Dominikáni – provincialát a konvent, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: V prosinci 2006 byly pečeti vyčištěny (odstraněna krystalizace vosku) a nově fotografovány. Při kontrole 20.11.2007 zjištěny u listiny č. 19 počátky nové krystalizace vosku, jinak stav dobrý. Při příští kontrole AKP provést kontrolu postupující krystalizace.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Zhotoveno 327 ks negativů, jejichž kvalita byla shledána jako nevyhovující. V r. 2006 pořízeny nově bezpečnostní negativy listin prohlášených za KP (46 ks). Negativy evidovány pod př. č. 7351-7547.

Počty a kvalita studijních kopií: Listiny prohlášené za KP (46 ks) zdigitalizovány v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 103, Listiny Archivu české františkánské provincie do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (141 listin, inv. č. 1, 7-8, 10-29, 31-32, 35-39, 41, 43-79, 81-86, 88-94, 96-103, 106-110, 112-117, 120, 122, 124-130, 133-144, 147-149, 151-154, 156, 161-168, 170-171) – č. NAD 38 (Františkáni – provincialát a konvent, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, u nového vosku na pečetích se vyskytuje krystalizace, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Zhotoveno 174 ks bezpečnostních negativů, kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Zhotoveny studijní pozitivy (987 ks), kvalita vyhovuje.

Listiny prohlášené za KP (174 ks) zdigitalizovány v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 104, Listiny fondu Archiv generalátu a konventu křížovníků s červenou hvězdou v Praze do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (551 listin, inv. č. 1-551) – č. NAD 195 (Křížovníci s červenou hvězdou – generalát a konvent, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Na pečetích se vyskytuje krystalizace vosku, před fotografováním nutno vyčistit, jinak stav dobrý.

Konzervační zásahy: Před fotografováním vyčistit pečeti a odstranit krystalizaci vosku.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Zhotoveno 1528 ks bezpečnostních negativů (přír. č. 1-1528). Jejich stav se podle předběžných zjištění jeví jako nevyhovující. Zhotovení nových negativů je plánováno na léta 2010-2011.

Počty a kvalita studijních kopií: Zhotoveny studijní pozitivy, jejich kvalita nevyhovuje. Listiny prohlášené za KP (551 ks) zdigitalizovány v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 105, Listiny fondu Benediktini – Břevnov do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (257 listin, inv. č. 1-9, 11-258) – č. NAD 35 (Benediktini – klášter Břevnov, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Na pečetích se objevuje krystalizace vosku, před focením je třeba pečeti vyčistit, jinak stav dobrý.

Konzervační zásahy: Před fotografováním vyčistit pečeti a odstranit krystalizaci vosku.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Zhotoveno 739 ks bezpečnostních negativů (inv. č. 1-9 = přír. č. 1529-1557, inv. č. 11-258 = přír. č. 1569-2238). Jejich stav se podle předběžných zjištění jeví jako nevyhovující. Zhotovení nových negativů je plánováno od roku 2008.

Počty a kvalita studijních kopií: Studijní kopie v počtu 719 ks, kvalita nevyhovuje.
Listiny prohlášené za KP (258 ks) zdigitalizovány v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 106, Listiny Archivu Českého velkopřevorství maltského řádu, AKP od 11.5.1992 (462 listin, inv. č. 952-1007, 1886-1957, 1971-2024, 2170-2216, 2218-2324, 2327-2331, 2335, 2337-2352, 2400-2503) – č. NAD 198 (Maltézští rytíři – české velkopřevorství, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Listiny a pečeti jsou částečně poškozené, probíhá konzervace listin (hotová do inv. č. 1007, pokračuje konzervace listin od inv. č. 1886)

Konzervační zásahy: Probíhá restaurování a konzervování, bylo zahájeno ukládání do krabic.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Od roku 2005 jsou průběžně pořizovány negativy listin po konzervaci (= bezpečnostní). Ukončení prací se předpokládá v roce 2020 (ale tento údaj se týká všech listin, nikoli pouze AKP), proto bylo rozhodnuto považovat zatím za bezpečnostní reprodukce negativy listin před konzervací. Koncem r. 2010 bude ukončena konzervace listin prohlášených za AKP (462 ks), budou předány negativy listin po konzervaci jakožto definitivní zabezpečovací negativy. Původní negativy před konzervací (matriční) byly předány v roce 2007 8. oddělení (1991 ks negativů).

Počty a kvalita studijních kopií: Listiny prohlášené za AKP (462 ks) byly zdigitalizovány v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 107, Listiny Archivu české provincie augustiniánského řádu do r. 1526; rukopis i. č. 68 zv. Codex Thomaeus z téhož archivu, AKP od 11.5.1992 (129 listin, inv. č. 1-129; 1 rukopis) – č. NAD 34 (Augustiniáni obutí – provincialát a konvent, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Codex – stav dobrý, pouze prasklá drážka, oprava zatím není nutná.

Listiny – stav dobrý, nezměněn, přetrvává krystalizace u nového vosku, navrhovaná opatření žádná.

Konzervační zásahy: Žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Codex Thomaeus: v r. 2000 zhotoven bezpečnostní mikrofilm (2 ks, přír. č. 1,2), jeho kvalita vyhovuje; dále zhotoveno 506 ks bezpečnostních negativů (inv. č. 68 = přír. č. 6132-6138, inv. č. 1-129 = přír. č. 5875-6381), kvalita vyhovuje.

Počty a kvalita studijních kopií: Codex Thomaeus: v roce 2000 zhotoven studijní mikrofilm (2 ks, př. č. 1, 2), kvalita vyhovuje, pro badatele k dispozici také edice (Kadlec, J., Das

Augustinerkloster Sankt Thomas in Prag, Von Gründungsjahr 1285 bis zu den Hussitenkriegen mit Edition seines Urkundenbuches, Würzburg, Augustinus-Verlag 1985.);

Listiny: zhotoveno 507 ks studijních fotografií.

Listiny prohlášené za KP (129 ks) zdigitalizovány v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 108, Listiny fondu Premonstráti Strahov do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (224 listin, inv. č. 1-224) – č. NAD 196 (Premonstráti – klášter Strahov, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Stav nezměněn, listiny a pečeti jsou částečně poškozené, probíhá jejich konzervování a restaurování.

Konzervační zásahy: V roce 2007 bylo zkonzervováno a zrestaurováno dalších 100 listin (celkem zatím hotovo 200 listin), restaurování bude pokračovat i v roce 2008.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Za bezpečnostní kopie jsou prozatím považovány negativy listin před konzervací (př. č. 6390 – 7350). Od roku 2006 probíhá postupné pořizování negativů po konzervaci, jež jsou považovány za definitivní bezpečnostní negativy. Do konce roku 2007 zhotoveno zatím celkem 361 negativů.

Počty a kvalita studijních kopií: Listiny prohlášené za KP (224 ks) zdigitalizovány v r. 2006 v rámci projektu Monasterium. Digitální kopie je k dispozici od 20.2.2007.

č. 146, Soubor nejstarších archiválií k dějinám ČVUT z let 1705-1744, AKP od 12.12.2006 (inv. č. 1996, karton 1411, sign. L 42/2) – č. NAD 175 (Stará manipulace, Praha)

Datum kontroly: 20.11.2007

Fyzický stav archiválií: Ruční papír, železotelový inkoust, přitištěné pečeti, okraje mírně potřhané, fyzický stav dobrý,

nezměněn. Doporučeno změřit pH papíru a podle zjištěného výsledku navrhnout případně postup konzervace.

Konzervační zásahy: Zatím žádné.

Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %

Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm zhotoven v roce 2006, kvalita vyhovuje (1 ks, přír. č. 5381).

Počty a kvalita studijních kopií: Studijní mikrofilm (2 ks, přír. č. 5381) zhotoven v roce 2006, kvalita vyhovuje, dále zhotoveny barevné xerokopie.

V Praze dne 28. ledna 2008

Přílohy: Protokol o hloubkové kontrole listin fondu Archiv České koruny

Stav fondu k 12.10.2007

Hloubková kontrola veškerých listin fondu AČK proběhla v rámci digitalizace těchto listin pro projekt Monasterium ve dnech 13.9.2007-11.10.2007. Digitalizovány byly listiny inv. č. 1-2525. Práce provedly Iva Čadková, Mgr. Jitka Křečková, PhDr. Helena Sedláčková a Marie Urbanová. Kontrola proběhla podle směrnic statutu AČK, byla prověřena fyzická přítomnost a stav listin v novém a původním trezoru, v konzervační dílně i v depozitáři na V. podlaží.

Stav fondu je následující:

- 1) V novém trezoru je uloženo celkem 2 371 ks listin. Všechny listiny jsou konzervované, zčásti i restaurované a jsou uloženy v melinuxu včetně transumptů, vidimátů a opisů inv. č. 2605, 2610, 2611, 2736, 2737.
- 2) V původním (tzv. starém) trezoru je uloženo 197 ks listin.
- 3) Na n. podlaží jsou uloženy transumpty, vidimáty a opisy inv. č. 2526-2799 (kromě inv. č. viz bod 1).
- 4) V konzervaci (1. oddělení) se v současné době nachází 14 listin (inv. č. 933, 2135, 2209, 2311, 2330, 2331, 2332, 2333, 2335, 2435, 2463, 2474, 2478, 2492a).
- 5) Mimo budovu 1. oddělení není žádná listina.

Klimatický a hygienický režim obou trezorů se pohybuje ve stanovených parametrech. Hloubkovou kontrolou nebyly zjištěny žádné závady v evidenci ani ve způsobu uložení listin.

V Praze dne 17.12.2007

PhDr. Alena Pazderová

vedoucí 1. oddělení

Iva Čadková

technický správce fondu AČK

Extrémní naměřené hodnoty teploty a relativní vlhkosti podle přílohy č. 5 k vyhlášce č. 645/2004 Sb., odst. II.

Místo měření	Datum měření	Teplota v °C	Relativní vlhkost v %
V roce 2007 nebyly extrémní hodnoty teploty a relativní vlhkosti v depozitářích Národního archivu zaznamenány.			

ZPRÁVA NÁRODNÍHO ARCHIVU O PLNĚNÍ ÚKOLŮ PROJEKTU DOKUMENTACE OSUDŮ AKTIVNÍCH ODPŮRCŮ NACISMU... V ROCE 2007

1) *personální a technické zabezpečení projektu*

Na řešení projektu se podíleli zejména pracovníci 3. a 4. oddělení archivu. Obě vedoucí oddělení (PhDr. Zdeňka Kokošková a PhDr. Alena Nosková) koordinovaly práce na rešerších v našich a zahraničních archivech i plnění databáze s údaji o jednotlivých německých antifašistech. Z odborných archivářů, kteří se nad rámec svých služebních povinností zapojili do projektu, je třeba zmínit PhDr. Jaroslava Pažouta, PhDr. Helenu Nováčkovou, Mgr. Alenu Skípalovou, PhDr. Pavla Dufka, PhD., Mgr. Moniku Sedlákovou, PhDr. Františka Štveráka, PhDr. Alenu Šimánkovou, Mgr. Františka Frňku, ze 6. oddělení spolupracoval na výzkumu Mgr. Jan Kahuda a Mgr. Marie Chaloupková. Příslušné údaje ukládali do databáze mnozí středoškolská pracovníci z obou zmíněných oddělení.

Technickou stránku projektu zajišťovali specialisté z 5. oddělení: Jiří Bernas (importování dat, údržba databáze, výpočetní techniky, a internetové propojení spoluřešitelů), PhDr. Jaroslav Šulc (webové stránky).

Pracovníci archivu užívali pro plnění úkolů oba notebooky a scanery i multifunkční kopírku, jež byly na úvod projektu zakoupeny v souladu se zadávací dokumentací.

2) *realizace projektu*

V průběhu roku 2007 byly prováděny rešerše pro jednotlivé výstupy projektu v Národním archivu i v jednotlivých regionálních archivech ČR tak, jak bylo dojednáno s oběma spoluřešiteli projektu. Rovněž bylo realizováno několik zahraničních výzkumů, a to v Německu (Spolkový archiv v Berlíně, Zemský archiv v Berlíně, Zemský archiv Braniborska v Berlíně, Archiv ministerstva zahraničí, Zemský archiv Bavorska v Mnichově, Ústav pro soudobé dějiny v Mnichově, Archiv arcibiskupství v Mnichově, Dokumentační centrum v KT Dachau) a v Rakousku (Zemský archiv v Linci, Zemský archiv v St. Poltenu, Státní archiv ve Vídni, Městský archiv ve Vídni, Dokumentační středisko rakouského hnutí odporu, Centrum pro výzkum dělnického hnutí).

a) *databáze*

Rešerše písemností uložených v archivních fondech centrálních úřadů, ale i na nižších instancích zároveň umožnily rozšíření prací na některých dílčích úkolech projektu, zejména na plnění databáze adresátů projektu.

Vlastní databáze přístupná všem třem řešitelským týmům obsahuje zejména údaje o osobách vedených po druhé světové válce v různých seznamech antifašistů (např. vlastníci průkazů antifašisty, členové meziválečné sociální demokracie či KSČ, osoby zařazené do dobrovolných antifašistických transportů, osoby přející si zůstat v republice, přezkoušené seznamy z hlediska státobezpečnostního apod.), ale i podrobné údaje o jednotlivcích, jež se přihlásí jako adresáti projektu a poskytnou cenné vzpomínky na události staré více než šedesát let. Dochází tak k propojení údajů z množství přesně citovaných archivních dokumentů úřední povahy s informacemi z audiovizuálních nosičů dodávaných specialisty v rámci výzkumu tzv. oral history. Údaje o těchto osobách budou případně doplňovány i o digitální kopie soukromých písemností a rodinných fotografií. Databáze je současně koncipována tak,

aby ji mohli průběžně doplňovat pracovníci všech tří institucí, které se podílejí na řešení tohoto projektu.

Struktura databáze mapuje životní osudy jednotlivců od nástupu Hitlera k moci v roce 1933 přes anexi českého pohraničí Německem v roce 1938 až po poválečné postihy tzv. nepřátelského obyvatelstva ve druhé polovině 40. let. Databáze obsahuje jednak základní osobní data, dále např. údaje o emigraci, účasti v odboji, důvodu, době a místu nacistické politické i rasové perzekuce, o účasti v armádách států protihitlerovské koalice a poválečných osudech jednotlivých osob.

K importování do databáze bylo koncem roku 2007 předáno asi 60 000 záznamů pocházejících ze seznamů z let 1946-1948 uložených ve fondech NA (Ministerstvo vnitra nová registratura, ČSSD) a Archivu bezpečnostních složek. Průběžně jsou také odstraňovány duplicity (osoby vyskytující se ve více seznamech), takže počet zachycených osob mírně poklesne.

Informace o plnění databáze a o jejím propojování s dokumenty z různých archivů, institucí i soukromých sbírek, jež se týkají osudů jednotlivců, získali spoluřešitelé na semináři konaném 29. října 2007 v Národním archivu. Rozsáhlejší prezentace proběhla na bilančním semináři konaném 30. listopadu v Ústí nad Labem.

b) *tématický soupis*

V souvislosti s pátráním po dokumentech vhodných k výstavním a edičním účelům bylo rozhodnuto vytvořit tématický soupis fondů obsahujících písemnosti týkající se zkoumané problematiky v Národním archivu, ale i v archivech regionů, v nichž žilo větší množství německy hovořícího obyvatelstva. Pracovníci NA prováděli výzkum v severních, severovýchodních a jihozápadních Čechách, spoluřešitelé garantují řešerše v dalších oblastech (archivy severozápadních Čech MMÚL a moravské archivy ÚSD).

c) *soupis legislativních předpisů*

V rámci výzkumu v ústředních i regionálních archivech ČR jsou soustřeďovány právní předpisy nejvyšších institucí našeho státu týkající se problematiky německých antifašistů, kteří žili po válce v ČSR, a to v širším kontextu. Soupis těchto shromažďovaných legislativních norem z poválečného období bude publikován v závěru projektu a bude doplněn zásadními výtahy z dokumentů.

d) *putovní výstava*

V průběhu roku probíhala spolupráce s MMÚL při shromažďování digitálních kopií dokumentů z různých archivů vhodných pro putovní výstavu. Pracovníci NA shromáždili rozsáhlé množství dokumentů při výzkumech v domácích i zahraničních archivech, jež mohly i být dány k dispozici pro výstavní účely. Jednalo se zejména o plakáty, letáky a fotografie z let 1933-1948.

e) *webová výstava*

V závěru roku byla realizována i výstavka vybraných dokumentů na webových stránkách NA, jež čerpala rovněž z celoročního výzkumu v různých archivech. Výstavka je k dispozici v českém i německém jazyce, je rozdělena do tří základních časových období (předválečné, válečné a poválečné), opatřena stručnými úvodními texty a obsahuje nejen obrazový materiál, ale i písemnosti úřední i neúřední proveniencí. Každý dokument je opatřen stručným registrem, datací a přesnou citací zdroje.

f) *edice pro veřejnost*

Jedním z výstupů projektu, jenž bude ukončen až v polovině příštího roku, bude faksimilová edice dokumentů, jež budou zachycovat osudy německých antifašistů z ČSR, a to od konce války v květnu 1945 až po dopady únorového převratu v roce 1948. Přiblíží jejich problémy s prokazováním antinacistických postojů, jejich obtížné znovuzapojování se do politického a společenského života, komplikace při navrácení státního občanství, odjezdy tzv. antifa-transportů, excesy některých místních úřadů ve vztahu k těmto lidem, majetkové újmy ze strany státních úřadů apod. Dokumenty do této edice jsou průběžně vybírány v souvislosti s probíhajícími rešeršními pracemi v archivech.

g) *soubor medailonků osob*

Dalším z výstupů projektu, který má být dokončen na podzim roku 2008, bude publikace - dokumentovaný soubor osudů asi patnácti německých antifašistů. Každá osoba bude stručně představena čtenáři a její osud bude doplněn řadou písemných dokumentů a fotografií. V současné době je proveden širší výběr osob charakterizujících různé typy osudů (politici emigranti, příslušníci Východní a Západní armády, účastníci války ve Španělsku, partyzáni, vězni KT a vyslýchání gestapem, účastníci odboje, duchovní apod.) a byly osloveni spoluřešitelé (ÚSD, Živá paměť, J. Stárková, A. Wagnerová), kteří uskutečnili některé zajímavé rozhovory, jejichž písemné záznamy by byly možné k těmto účelům použít.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST NÁRODNÍHO ARCHIVU A JEHO PRACOVNÍKŮ ZA ROK 2007

Sestavila Olga Pospíšilová

Články a recenze

001

BACÍLKOVÁ, Bronislava: Poškození fotografické citlivé vrstvy plísněmi a ošetření vytvrzovacími látkami.

In: XIII. seminář restaurátorů a historiků Třeboň 2006 : sborník referátů. - 1. vyd.- Praha : Národní archiv v Praze, 2007, s. 200-213.

002

BARTLOVÁ, Lenka – PAULUSOVÁ, Hana: Restaurování dvou miniatur poškozených při povodni.

In: XIII. seminář restaurátorů a historiků Třeboň 2006 : sborník referátů. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv v Praze, 2007, s. 258-261.

003

BARTLOVÁ, Lenka – PAULUSOVÁ, Hana: Restaurování erbovníku z fondu Rodinný archiv Metternichů.

In: XIII. seminář restaurátorů a historiků Třeboň 2006 : sborník referátů. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv v Praze, 2007, s. 280-286.

004

BARTŮŠEK, Václav: [České země od příchodu Slovanů po Velkou Moravu. Díl 2].

In: Jiskra. - Roč. 48, č. 31 (1. 8. 2007), s. 3.

Rec na: České země od příchodu Slovanů po Velkou Moravu. Díl 2 / Zdeněk Měřínský. -Praha: Libri, 2006. - 997 s.

005

BARTŮŠEK, Václav: [Knihy na dvoře Rožmberků].

In: Knihovna. - Roč. 17, č. 1 (2006), s. 81-82.

Rec na: Knihy na dvoře Rožmberků / Lenka Veselá. - Praha: Scriptorium, 2005. - 359 s.

006

BARTŮŠEK, Václav: [Soupis rukopisů Západočeského muzea v Plzni].

In: Knihovna. - Roč. 17, č. 2 (2006), s. 77-78.

Rec na: Soupis rukopisů Západočeského muzea v Plzni / Jaromír Linda. - Plzeň: Západočeské muzeum v Plzni, 2004. - 216 s., LI., tab. obr. příl.

007

BARTŮŠEK, Václav: [Stopy dějin pod Blaníkem: pocta Jiřině a Erichu Rennerovým ...].

In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 2 (2007), s. 142-143.

Rec na: Stopy dějin pod Blaníkem: pocta Jiřině a Erichu Rennerovým od jejich přátel a žáků / k vyd. přípr. Luboš Velek. - České Budějovice: Státní oblastní archiv v Praze, 2006. - 179 s.

008

BARTŮŠEK, Václav: Archeologové a Podblanicko.

In: Jiskra. - Roč. 48, č. 19 (7. 5. 2007), s. 3.

Rec na: Biografický slovník českých, moravských a slezských archeologů a jejich spolupracovníků z příbuzných vědních oborů / Karel Sklenář. - Praha: Libri, 2005. – 726 s.

009

BARTŮŠEK, Václav: Co prozradí Malá encyklopedie Velikonoc.

In: Jiskra. - Roč. 48, č. 14 (4. 4. 2007), S. 3.

Rec na: Malá encyklopedie Velikonoc / Valburga Vavřinová. - Praha: Libri, 2006. – 379 s.

010

BARTŮŠEK, Václav: Což chvíli nahlédnout do archivu?

In: Jiskra. - Roč. 48, č. 8 (21. 2. 2007), s. 3.

Rec na: Průvodce po archivních fondech a sbírkách: Státní ústřední archiv v Praze. Díl I. Sv. 3 / kol. aut. pod vedením Aleny Pazderové. - 1. vyd. - Praha : Odbor archivní správy MV ČR, 2005. - 437 s.

011

BARTŮŠEK, Václav: Jak se vyučovala matematika na piaristických školách v Benešově před školními reformami Marie Terezie do roku 1778.

In: Výroční zpráva Gymnázia Benešov: školní rok 2005-2006. - Benešov: Gymnázium Benešov, [2007], s. 26-28.

012

BARTŮŠEK, Václav: Kde se rodí knihy?

In: Jiskra. - Roč. 48, č. 26 (27. 6. 2007), S. 3.

Rec na: Encyklopedie českých nakladatelství 1949-2006 / Jan Halada: Libri, 2007. - 378 s., 4 s. mp. příl.

013

BARTŮŠEK, Václav: Měli bychom si opravit v Kalendáriu z dějin školy.

In: Jiskra. - Roč. 48, č. 46 (14. 11. 2007), s. 3.

014

BARTŮŠEK, Václav: Nad dílem rakouského osvětského knihovníka a bibliografa Michaela Denise (podle exemplářů z Národního archivu).

In: Problematika historických a vzácných knižních fondů Čech, Moravy a Slezska 2006: sborník z 15. odborné konference, Olomouc, 22. - 23. listopadu 2006. - Brno: Sdružení knihoven ČR: Vědecká knihovna v Olomouci, 2007, s. 215-222.

015

BARTŮŠEK, Václav: Nad zajímavou příručkou k českým církevním dějinám.
In: Jiskra. - Roč. 48, č. 44 (31. 10. 2007), Ss 3.
Rec na: Příručka českých církevních dějin. Díl 2., Doba románské katolicity (1000-1200) / Bohumil Zlámal. - Olomouc: Matice cyrilometodějská s.r.o., 2005-2006. - 364 s., 239 s.

016

BARTŮŠEK, Václav: Osobnosti Podblanicka v Biografickém slovníku českých zemí – Bi-Bož.
In: Jiskra. - Roč. 48, č. 18 (2. 5. 2007), S. 3.
Rec na: Biografický slovník českých zemí. Sv. 5, Bi-Bog. - Praha: Libri, 2006
Rec na: Biografický slovník českých zemí. Sv. 6, Boh-Bož. - Praha: Libri, 2006.

017

BARTŮŠEK, Václav: Seminář a výstava k 375. výročí příchodu piaristů do českých zemí.
In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 511-516.

018

BARTŮŠEK, Václav: Výstava Slavné osobnosti ve fondech středočeských archivů.
In: Jiskra. - Roč. 48, č. 23 (6. 6. 2007), s. II.

019

BENEŠOVÁ, Emilie: Paměť národa. [Část 8]. / [rozhovor zaps.] Radvana Nováková; foto Jiří Novák.
In: Policista. - Roč. 13, č. 8 (2007), s. 38-39.

020

BLODIGOVA, Alexandra: Archiv Svazu Čechů v Chorvatsku.
In: České archivy a prameny k dějinám zahraničních Čechů: sborník příspěvků z mezinárodního vědeckého sympózia konaného ve dnech 27. - 28. června 2006 v Českých Budějovicích v rámci 23. světového kongresu Československé společnosti pro vědy a umění / k vyd. přípr. Milena Secká, Jiří Křest'an, Jan Kahuda. - Praha: Národní archiv, 2007, s. 163-170.

021

BLODIGOVA, Alexandra: Týden zahraničních Čechů - úspěšný návrat k tradici.
In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 1 (2007), s. 25-27.

022

BOUBLÍK, Jan: Půjčky a věřitelé Jiřího z Poděbrad.
In: Sbor. Nár. Muz., Řada A, Hist. - Sv. 61, č. 1-2 (2007), s. 47-51.

023

BOUBLÍK, Jan – MUSILOVÁ, Martina: Výběrová bibliografie prací PhDr. Jarmily Háskové, CSc. (za léta 1960-2007).

In: Sbor. Nár. Muz., Řada A, Hist. - Sv. 61, č. 1-2 (2007), s. 9-12.

024

BOUBLÍK, Jan - MUSILOVÁ, Martina: Výstavní činnost PhDr. Jarmily Háskové, CSc. (v letech 1967-2005).

In: Sbor. Nár. Muz., Řada A, Hist. - Sv. 61, č. 1-2 (2007), s. 13.

025

BROM, Bohumír: 10. archívne dni v Slovenskej republike.

In: ČAS v roce. - [Sv.] 2006 (2007), s. 38-40.

026

ČUMLIVSKI, Denko: K výstavě "Doba vlády Karla IV. a jeho rodiny v archivních dokumentech" a její prostorové prezentaci v Národním archivu.

In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 531-540.

027

DRAŠAROVÁ, Eva: Laudatio Alexandře Špiritové.

In: K dějinám poštovníctví v Čechách 1722-1918 (1930) / Alexandra Špiritová. - 1. vyd. - Praha : Národní archiv, 2007, s. 7-11.

028

DRAŠAROVÁ, Eva: Národní archiv v roce 2006.

In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 429-460.

029

DRAŠAROVÁ, Eva: Paměť národa. [Část 1]. / [rozhovor zaps.] Radvana Nováková; foto Jiří Novák.

In: Policista. - Roč. 13, č. 1 (2007), s. 18-19.

030

DRAŠAROVÁ, Eva: Věčný chlapec šedesátníkem. /výběr. bibliografii sest. Anna Vindušková.

In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 3 (2007), s. 196-204.

031

ĎUROVIČ, Michal: "Zlaté časy" restaurátorství.

In: Vítejte v Srđci Evropy. - Roč. 14, č. 2 (2007), s. 8-11.

[Vyšlo také v anglické, francouzské, německé, ruské a španělské mutaci.]

032

ĎUROVIČ, Michal – PAULUSOVÁ, Hana – STRAKA, Roman: Hromadné odkyselování v archivech: srovnání metod Bookkeeper® a CSC Book Saver®.

In: XIII. seminář restaurátorů a historiků Třeboň 2006 : sborník referátů. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv v Praze, 2007, s. 444-462.

033

ĎUROVIČ, Michal: Paměť národa. [Část 9]. / [rozhovor zaps.] Radvana Nováková; foto Jiří Novák.
In: Policista. - Roč. 13, č. 9 (2007), s. 38-39.

034

ĎUROVIČ, Michal: Spolupráce Národního archivu v Praze s Národní knihovnou a archivem Irácké republiky.

In: XIII. seminář restaurátorů a historiků Třeboň 2006: sborník referátů. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv v Praze, 2007, s. 91-108.

035

ĎUROVIČ, Michal: Spolupráce Národního archivu v Praze s Národní knihovnou a archivem Irácké republiky.

In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 3 (2007), s. 153-168.

036

GOTTFRIED, Libor: Relikvie nástrojů umučení Páně, štít neporazitelného rytíře a význam uctívání relikvií ve středověku: (v době Karla IV.).

In: Aachen und Prag - Krönungsstädte Europas = Cáchy a Praha - korunovační města

Evropy: příspěvky spolku Kulturverein Aachen-Prag e.V: Beiträge des Kulturvereins Aachen-Prag e.V. Díl II, 2003-2006 / Hrsg. Vera Blažek, Werner Gugat. - Praha: Libri Aquenses Verlag, 2006, s. 228-241; něm. verze s. 79-104.

037

GREGOROVIČOVÁ, Eva: Archivistica e archivi nella Boemia del XIX secolo: sull'inizio della ricerca negli archivi d'Italia.

In: Archivi e storia nell' Europa del XIX secolo : alle radici dell' identità culturale europea: atti del convegno internazionale di studi nei 150 anni dall' istituzione dell' Archivio Centrale, poi Archivio di Stato, di Firenze, Firenze, 4-7 dicembre 2002 / a cura di Irene Cotta e Rosalia Manno Tolu. - Roma: Ministero per i beni e le attività culturali. Direzione generale per gli archivi, 2006, s. 673-685.

038

HNULÍKOVÁ, Blanka: Čištění plochých a svitkových fotografických materiálů.

In: XIII. seminář restaurátorů a historiků Třeboň 2006 : sborník referátů. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv v Praze, 2007, s. 184-191.

039

HNULÍKOVÁ, Blanka: Restaurování daguerrotypie.

In: XIII. seminář restaurátorů a historiků Třeboň 2006: sborník referátů. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv v Praze, 2007, s. 214-219.

040

HNULÍKOVÁ, Blanka: Restaurování rozbitých skleněných negativů.

In: XIII. seminář restaurátorů a historiků Třeboň 2006: sborník referátů. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv v Praze, 2007, s. 192-199.

041

CHEMICKÉ aspekty korózie železagalových atramentov. /Michal Čeppan, Bohuslava Havlínová, Linda Cséfalvayová, Viera Jančovičová, Michal Ďurovič, Jozef Hanus.

In: XIII. seminář restaurátorů a historiků Třeboň 2006: sborník referátů. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv v Praze, 2007, s. 138-149.

042

KAHUDA, Jan: [Ročenka Státního oblastního archivu v Plzni, 2002-2005].

In: Arch. Čas. – Roč. 57 (2007), č. 2, s. 134-137.

Rec. na: Ročenka Státního oblastního archivu v Plzni, 2002-2005. Plzeň, Státní oblastní archiv v Plzni.

043

KAHUDA, Jan - SEDLÁKOVÁ, Monika : [Tschechen und Tschechinnen ...].

In: Soudobé Děj. - Roč. 14, č. 1 (2007), s. 234-235.

Rec na: Tschechen und Tschechinnen : Vermögensentzug und Restitution / Eduard Kubů, Gudrun Exner. - Wien - München : R. Oldenbourg, 2004. - 162 s.

044

KAHUDA, Jan: České vydání románu Alexandra Dumase st. "Rytíř de Sainte-Hermine".

In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 551-552.

Rec na: Rytíř de Sainte-Hermine / Alexander Dumas st.; přel. Dana Melanová. - Praha: Baronet, 2006. - 974 s.

045

KAHUDA, Jan: Exkurze České archivní společnosti do východních Čech.

In: ČAS v roce. - [Sv.] 2006 (2007), s. 17-18.

046

KAHUDA, Jan: Jezuité na Svaté Hoře.

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 27, č. 2 (2007), s. 92-93.

Rec na: Catalogus personarum et officiorum residentium ad S. Montem 1647-1773 = Biografický slovník členů Továřství Ježíšova působících na Svaté Hoře u Příbrami v letech 1647-1773 / Markéta Holubová, Anna Fechtnerová. - Příbram: Státní okresní archiv Příbram - Hornické muzeum Příbram ve spolupráci s Etnologickým ústavem AV ČR, 2006. - 158 s.

047

KAHUDA, Jan: K předhistorii zemského archivu v Čechách.

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 27, č. 1 (2007), s. 78-79.

Rec na: České desky zemské, vliv moravského archivnictví a geneze Českého zemského archivu/
Milada Polišínská. - Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005. - 196 s.

048

KAHUDA, Jan: Možnosti výzkumu historie české komunity v Rakousku.

In: České archivy a prameny k dějinám zahraničních Čechů: sborník příspěvků z mezinárodního vědeckého sympózia konaného ve dnech 27. - 28. června 2006 v Českých Budějovicích v rámci 23. světového kongresu Československé společnosti pro vědy

a umění / k vyd. přípr. Milena Secká, Jiří Křest'an, Jan Kahuda. - Praha: Národní archiv, 2007, s. 147-161.

049

KAHUDA, Jan: Na Žďár.

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 27, č. 1 (2007), s. 79-80.

Rec na: Vrch Žďár u Rokycan / Václav Šťastný, Hana Hrachová, Marek Uherský, Jaroslav Kraft, Petr Kraft, Miloslav Žán. - Mirošov: Václav Šťastný, 2006. - 139 s.

050

KAHUDA, Jan: Pragmatické písemnosti v kontextu právním a správním.

In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 527-530.

Pragmatické písemnosti a jejich význam pro české dějiny (26. 10. 2006 - 28. 10. 2006), Praha - Chodovec

051

KAHUDA, Jan: Sborník k dějinám pošt a poštovní správy 1772-1918 (1930).

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 27, č. 3 (2007), s. 84-85.

Rec na: K dějinám poštovníctví v Čechách 1722-1918 (1930) /Alexandra Špiritová. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv, 2007. - 334 s.

052

KAHUDA, Jan: Vídeňští Češi 1945-2005.

In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 27, č. 3 (2007), s. 80-84.

Rec na: Die Wiener Tschechen 1945-2005 = Vídeňští Češi 1945-2005: k dějinám národnostní menšiny: zur Geschichte einer Volksgruppe. Sv. 1/ k vyd. přípr. Helena Basler, Marie Brandeis, Jiří K. Kroupa, Jana Starek. - Wien - Praha : České kulturněhistorické centrum, KLP - Koniasch Latin Press, 2006. - 482 s.

053

KAHUDA, Jan: Využití archivních souborů neúřední proveniencí pro genealogickou práci.

In: Sborník učebních textů kurzu pro pokročilé rodopisce. Sv. 3, Schola genealogica ac heraldica nova. - Praha: Česká genealogická a heraldická společnost v Praze, 2007, s. 217-223.

054

KAHUDA, Jan: Zemřel PhDr. Jiří Jožák.
In: ČAS v roce. - [Sv.] 2006 (2007), s. 179-181.

055

KAHUDA, Jan: Zemřela manželka posledního majitele plaského panství.
In: Kronika Reg. - Roč. 5, č. 3 (2006-2007), s. 7-9.

056

KAHUDA, Jan: 16. valná hromada České archivní společnosti.
In: ČAS v roce. - [Sv.] 2006 (2007), s. 10-14.

057

KAHUDA, Jan: 17. valná hromada České archivní společnosti.
In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 2 (2007), s. 109-111.

058

KAHUDA, Jan: 80. výročí Domu zemědělské osvěty.
In: Geneal. herald. Listy. - Roč. 27, č. 1 (2007), s. 76-78.
Rec na: Dům zemědělské osvěty: sborník příspěvků k 80. výročí otevření Domu zemědělské osvěty. - Praha: Ústav zemědělských a potravinářských informací, 2006. - 47 s.

059

KALINA, Tomáš: Běh na dlouhou trať. / [rozhovor zaps.] Radvana Nováková, foto Jiří Novák.
In: Policista. - Roč. 13, č. 2 (2007), s. 38-39.

060

KALINA, Tomáš – BERNAS, Jiří – KAHUDA, Jan: Konference západočeských archivářů na Přimdě.
In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 1 (2007), s. 30-31.

061

KALINA, Tomáš: Veřejnoprávní původci se sloní pamětí - existuje řešení?
Dostupné z www.cesarch.cz

062

KOBLASA, Pavel: Fideikomisní panství Landštejn.
In: Rodopis. Rev. - [Roč.] 2007, č. 4 (2007), s. 14-15.

063

KOBLASA, Pavel: Kariéra českobudějovického starosty Friedricha Davida.

In: Výběr. - Roč. 44, č. 1 (2007), s. 76-77.

064

KOBLASA, Pavel: Kdo žil v Holičkách.
In: Rodopis. Rev. - [Roč.] 2007, č. 1 (2007), s. 14.

065

KOBLASA, Pavel: Krčínův dům v Třeboni.
In: Výběr. - Roč. 44, č. 2 (2007), s. 163-164.

066

KOBLASA, Pavel: Lhotský dvůr na třeboňském panství.
In: Rodopis. Rev. - [Roč.] 2007, č. 3 (2007), s. 14.

067

KOBLASA, Pavel: Nejstarší blažejovská matrika.
In: Rodopis. Rev. - [Roč.] 2007, č. 4 (2007), s. 17.

068

KOBLASA, Pavel: Osudy bývalých poutních kostelů ve Svatomarkétském polesí na Jindřichohradecku.
In: Výběr. - Roč. 44, č. 2 (2007), s. 127-133.

069

KOBLASA, Pavel: Panství Štěkeň a Windischgraetzové.
In: Rodopis. Rev. - [Roč.] 2007, č. 2 (2007), s. 12-13.

070

KOBLASA, Pavel: Schwarzenberská vesnice Mysletín.
In: Obnov. Tradice. - Roč. 18, č. 35 (2007), s. 16-17.

071

KOBLASA, Pavel: Vlkovice a vlkovičtí hospodáři.
In: Rodopis. Rev. - [Roč.] 2007, č. 4 (2007), s. 18.

072

KOKOŠKOVÁ, Zdeňka: [Text ke kapitole 6 - Zwanzigstes Jahrhundert].
In: Bayern-Böhmen. 1500 Jahre Nachbarschaft = Bavorsko-Čechy: 1500 let sousedství: Katalog zur Bayerischen Landesausstellung 2007, Zwiesel, 25. Mai bis 14. Oktober 2007. - Augsburg: Haus der Bayerischen Geschichte, 2007, s. 348-350.

073

KOKOŠKOVÁ, Zdeňka – NOSKOVÁ, Alena: Archivní prameny vrcholných státních a politických orgánů k problematice poválečných osudů německých antifašistů a zajišťování realizace usnesení vlády č. 1081 z 24. 8. 2005 v Národním archivu.

In: I oni byli proti: sborník z mezinárodní historické konference, která se konala ve dnech 13. - 15. listopadu 2006 v Ústí nad Labem v rámci projektu ... - 1. vyd. - Ústí nad Labem: Muzeum města Ústí nad Labem, 2007, s. 97-104.

074

KOKOŠKOVÁ, Zdeňka: Paměť národa. [Část 5]. / [rozhovor zaps.] Radvana Nováková; foto Jiří Novák.

In: Policista. - Roč. 13, č. 5 (2007), s. 38-39.

075

KOKOŠKOVÁ, Zdeňka: Projekt Antifa.

In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 499-500.

076

KRLÍN, Jan: [Izbrane listine Zgodovinskega arhiva Ljubljana (1320-1782)].

In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 2 (2007), s. 146-148.

Rec na: Izbrane listine Zgodovinskega arhiva Ljubljana (1320-1782) : transkripcije z registri in komentarji. Díl 1, 2 / Božo Otorepec, Dragan Matič. - Ljubljana: [Zgodovinski arhiv Ljubljana], 1998.

077

KRLÍN, Jan: [Kapiteljski arhiv Ljubljana].

In: ČAS v roce. - [Sv.] 2006 (2007), s. 155-156.

Rec na: Kapiteljski arhiv Ljubljana. Díl 1, fasc. 1-60 / Liljana Žnidaršič-Golec; résumé Boris Golec. - Ljubljana: Nadškofijski arhiv Ljubljana.

078

KRLÍN, Jan: [Ljubljanski župani skozi čas].

In: ČAS v roce. - [Sv.] 2006 (2007), s. 157-158.

Rec na: Ljubljanski župani skozi čas: 500 let ljubljanskih županov 1504-2004 / Sonja Anžič, Damjan Hančič, Tatjana Šenk. - Ljubljana: Zgodovinski arhiv, 2004. - 177 s.

079

KRLÍN, Jan: Korutanský plebiscit 1920.

In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 131-164.

080

KŘEČKOVÁ, Jitka: Digitalizace církevních listin v rámci evropského projektu Monasterium.

In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 495-498.

081

KŘEČKOVÁ, Jitka: Falzum pečeti knížete Vladislava I. u zakládací listiny kladrubského kláštera.
In: AUC. Phil. et Hist.. - Z pomocných věd historických XVI. - 2002, 1-2 (2007), s. 177-183.

082

KŘEČKOVÁ, Jitka – PAZDEROVÁ, Alena: Projekt Monasterium.
In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 1 (2007), s. 34-35.

083

KŘEŠŤAN, Jiří: ["Vzbouření a veřejné násilí" ...].
In: Soudobé Děj. - Roč. 14, č. 1 (2007), s. 231-232.
Rec na: / Stanislav Konečný. - Litomyšl: Stanislav Konečný, 2005. - 176 s.

084

KŘEŠŤAN, Jiří: [Ad honorem Josef Polišenský (1915-2001)].
In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 553-555.
Rec na: Ad honorem Josef Polišenský (1915-2001) /eds. Ivo Barteček, Zdeněk Šamberger. - Ostrava: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. - 374 s.

085

KŘEŠŤAN, Jiří: [Dějiny českého a československého sociálnědemokratického hnutí].
In: Soudobé Děj. - Roč. 14, č. 2-3 (2007), s. 568-569.
Rec na: Dějiny českého a československého sociálnědemokratického hnutí / eds. Marek Hrubec, Miloš Bárta. - Brno: Doplněk, 2006. - 196 s.

086

KŘEŠŤAN, Jiří: [Exil a politika].
In: Soudobé Děj. - Roč. 14, č. 1 (2007), s. 238-239.
Rec na: Exil a politika: historici o nejnovějších dějinách a o sobě/Pavel Paleček (ed.). - Tišnov: Sursum, 2004. - 189 s.

087

KŘEŠŤAN, Jiří: [Havlíčkovobrodsko].
In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 1 (2007), s. 62-64.
Rec na: Havlíčkovobrodsko: vlastivědný sborník. Sv. 19 a 20. - Havlíčkův Brod: Muzeum Vysočiny - Státní okresní archiv, 2005, 2006. - 140 s.; 235 s.

088

KŘEŠŤAN, Jiří: [Komunistky s fanatismem v srdci].
In: Soudobé Děj. - Roč. 14, č. 2-3 (2007), s. 573-575.

Rec na: Komunistky s fanatismem v srdci/Jiří Pernes. - Praha: Brána, 2006. – 240 s.

089

KŘEŠŤAN, Jiří: [Listy o druhých a o sobě].

In: Čes. Čas. hist. - Roč. 105, č. 2 (2007), s. 503-504.

Rec na: Listy o druhých a o sobě / Josef Ludvík Fischer. - Praha: Torst, 2005. - 631 s.

090

KŘEŠŤAN, Jiří: [Mezi Berlínem a Prahou].

In: Soudobé Děj. - Roč. 14, č. 2-3 (2007), s. 569-571.

Rec na: Mezi Berlínem a Prahou: střední Evropa ve vzpomínkách čínského historika / Hsi-Huey Liang. - Praha: Prostor, 2006. - 436 s.

091

KŘEŠŤAN, Jiří: [Pol Pot].

In: Soudobé Děj. - Roč. 14, č. 1 (2007), s. 239-241.

Rec na: Pol Pot: dějiny zlého snu / Philip Short. - Praha: BB/art, 2005. - 596 s.

092

KŘEŠŤAN, Jiří: [Report on archives in the enlarged European Union].

In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 547-549.

Rec na: Report on archives in the enlarged European Union: increased archival cooperation in Europe: action plan : elaborated by the National Experts Group on Archives of the EU Member States and EU institutions and organs at the request of the Council of the European Union. - Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2006. - 248 s.

093

KŘEŠŤAN, Jiří: [Republika v ohroženém světě].

In: Soudobé Děj. - Roč. 14, č. 1 (2007), s. 232-234.

Rec na: Republika v ohroženém světě: éra prezidenta Masaryka 1918-1935 / Jiří Kovtun. - Praha: Torst, 2005. - 903 s.

094

KŘEŠŤAN, Jiří: [Sborník Archivu Ministerstva vnitra, 4, 2006].

In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 2 (2007), s. 132-134.

Rec na: Sborník Archivu Ministerstva vnitra. Č. 4. - Praha: Odbor archivních bezpečnostních složek MV, 2006. - 432 s.

095

KŘEŠŤAN, Jiří: [V Hitlerově objetí].

In: Čes. Čas. hist. - Roč. 105, č. 4 (2007), s. 987-988.

Rec na: V Hitlerově objetí: kapitoly z dějin českého odboje / Radomír Luža. - Praha: Torst, 2006. - 540 s.

096

KŘEŠŤAN, Jiří: [Vzpomínky 1945-1968].

In: Čes. Čas. hist. - Roč. 105, č. 2 (2007), s. 504-505.

Rec na: Vzpomínky 1945-1968/Eduard Goldstücker. - Praha: G plus G, 2005. - 191 s.

097

KŘEŠŤAN, Jiří: [27. 6. 1950. Poprava Závaše Kalandry].

In: Soudobé Děj. - Roč. 13, č. 3-4 (2006), s. 528-529.

Rec na: 27. 6. 1950. Poprava Závaše Kalandry. Česká kulturní avantgarda a KSČ / Jaroslav Bouček. - Praha: Havran, 2006. - 168 s.

098

KŘEŠŤAN, Jiří: IV. Týden zahraničních Čechů: Praha, září 2006.

In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 525-526.

099

KŘEŠŤAN, Jiří: Mezinárodní vědecké sympozium "České archivy a prameny k dějinám zahraničních Čechů".

In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 521-524.

100

KŘEŠŤAN, Jiří: Národní archivní dědictví a zahraniční Češi: místo závěru.

In: České archivy a prameny k dějinám zahraničních Čechů: sborník příspěvků z mezinárodního vědeckého sympózia konaného ve dnech 27. - 28. června 2006 v Českých

Budějovicích v rámci 23. světového kongresu Československé společnosti pro vědy a umění/k vyd. přípr. Milena Secká, Jiří Křesťan, Jan Kahuda. - Praha: Národní archiv, 2007, s. 213-214.

101

KŘEŠŤAN, Jiří: Paměť národa. [Část 3]. / [rozhovor zaps.] Radvana Nováková; foto Jiří Novák

In: Policista. - Roč. 13, č. 3 (2007), s. 16-17.

102

KŘEŠŤAN, Jiří: Ve středu zájmu veřejnosti: generál Alois Eliáš.

In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 519-520.

103

KUNT, Miroslav: Informatika a konference Národního archivu.

In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 501-503.

104

KUNT, Miroslav: Vývoj správy spojů a heuristika archivních souborů odvětví spojů.
In: K dějinám poštovníctví v Čechách 1722-1918 (1930)/Alexandra Špiritová. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv, 2007, s. 297-330.

105

KYPTA, Jan – ŠULC, Jaroslav: Renesanční brány venkovských usedlostí ve Skalsku a Nosálově.
In: Confluens. - Sv. 6 (2007), s. 15-29.

106

LUTOVSKÁ, Pavla: By ochrany památek dostatečně dosaženo bylo, budiž snahou každého rozšafného vlastimila...: k archeologické památkové péči v Čechách v 19. století.
In: Archeol. ve stř. Čechách. - Roč. 11, č. 2 (2007), s. 801-818.

107

MATUŠÍKOVÁ, Lenka: Móda nebo politika? Z uliček pražského ghetta na konci 17. století.
In: AUC. Phil. et Hist.. - Z pomocných věd historických XVI. - 2002, 1-2 (2007), s. 753-757.

108

MATUŠÍKOVÁ, Lenka: Paměť národa. [Část 7]. / [rozhovor zaps.] Radvana Nováková; foto Jiří Novák.
In: Policista. - Roč. 13, č. 7 (2007), s. 38-39.

109

NOSKOVÁ, Alena – ŠIMÁNKOVÁ, Alena – MAREŠOVÁ, Milena: Paměť národa. [Část 4]. / [rozhovor zaps.] Radvana Nováková; foto Jiří Novák.
In: Policista. - Roč. 13, č. 4 (2007), s. 38-39.

110

NOSKOVÁ, Alena – ŠIMÁNKOVÁ, Alena: Soudní spis Dr. Milady Horákové a spol.
In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 493-494.

111

OULÍKOVÁ, Petra: Stavební praxe jezuitského řádu.
In: Stud. comen. hist. - Roč. 36, č. 75-76 (2006), s. 192-199.

112

PAULUSOVÁ, Hana – TROJEK, Tomáš – WEBEROVÁ, Lucie: Analýza železogatových inkoustů a barevné vrstvy fondu desek zemských a dvorských pomocí rentgenfluorescence.

In: XIII. seminář restaurátorů a historiků Třeboň 2006: sborník referátů. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv v Praze, 2007, s. 131-137.

113

PAZDEROVÁ, Alena: Lobkovická aféra a papežský nuncius Cesare Speciano.
In: AUC. Phil. et Hist.. - Z pomocných věd historických XVI. - 2002, 1-2 (2007), s. 731-743.

114

PAŽOUT, Jaroslav - SEDLÁKOVÁ, Monika: Fond Německé státní ministerstvo pro Čechy a Moravu v Národním archivu.
In: Hist. a Voj. - Roč. 56, č. 1 (2007), s. 125-127.

115

PŘÍPRAVA plánu pro případ havárie nebo živelní pohromy / Michal Ďurovič, Bronislava Bacílková, Jana Dernovšková, Hana Paulusová.
In: XIII. seminář restaurátorů a historiků Třeboň 2006 : sborník referátů. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv v Praze, 2007, s. 386-443.

116

SEDLÁKOVÁ, Monika: Arizace v potravinářském průmyslu a obchodu jako násilná obměna elit.
In: Moderní podnikatelské elity - metody a perspektivy bádání /ed. Jiří Štaif. - Praha: Dokořán, 2007, s. 387-401.

117

SEDLÁKOVÁ, Monika: Menšinové muzeum v Praze.
In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 55-96.

118

SEDLÁKOVÁ, Monika: Nad plány stavebních úprav Malé pevnosti Terezín.
In: Terezín. Listy. - Č. 35 (2007), s. 101-111.

119

SPÁČILOVÁ, Dagmar - BARTUŠEK, Václav: Program VISK "Veřejné informační služby knihoven" v knihovně Národního archivu.
In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 505-510.

120

ŠIMŮNKOVÁ, Karolína: Neakreditované tzv. archivy v kulturních institucích.
Dostupné z www.cesarch.cz

121

ŠŤOVÍČEK, Ivan: [Vojenský historický archiv. III. odbor VÚA Praha].

In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 1 (2007), s. 59-61.

Rec na: Vojenský historický archiv. III. odbor VÚA Praha: ročenka 2005 / do tisku přípr. Július Baláž. - Praha: Ministerstvo obrany České republiky - Agentura vojenských informací a služeb, 2006. - 142 s.

122

ŠULC, Jaroslav: Edice urbáře panství Košátky z roku 1627.

In: Confluens. - Sv. 6 (2007), s. 77-122.

123

VINDUŠKOVÁ, Anna: Publikační činnost Národního archivu a jeho pracovníků za rok 2006.

In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 461-486.

124

VOJÁČEK, Milan: Paměť národa. [Část 6]. / [rozhovor zaps.] Radvana Nováková; foto Jiří Novák.

In: Policista. - Roč. 13, č. 6 (2007), s. 28-29.

125

VOJÁČEK, Milan: Politika a podnikání? Vztah F. L. Riegra (1818-1903) a českých podnikatelských elit v 2. polovině 19. století.

In: Moderní podnikatelské elity: metody a perspektivy bádání / ed. Jiří Štaif. - Praha: Dokořán, 2007, s. 202-218.

126

VOJÁČEK, Milan: Reflexe a sebereflexe ženy v české národní elitě 2. poloviny 19. století: mezinárodní vědecká konference Clam-Gallasův palác, Praha.

In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 517-518.

127

VOJÁČEK, Milan: V zájmu národa? Rodinný život vnuček otce národa, Marie a Libuše Riegrových.

In: Oznamuje se láskám našim... aneb svatby a svatební zvyky v českých zemích v průběhu staletí: sborník z konference konané 13. - 14. září 2007 ve Východočeském muzeu v Pardubicích / red.

Martina Halířová. - 1. vyd. - Pardubice : Východočeské muzeum v Pardubicích, 2007, s. 141-148.

128

WAAGE, Vladimír: [Historická fotografie].

In: Arch. Čas. - Roč. 57, č. 1 (2007), s. 57-59.

Rec na: Historická fotografie: sborník pro prezentaci historické fotografie ve fondech a sbírkách České republiky. 6. - Praha: Národní archiv. - Hradec Králové: Muzeum východních Čech, 2006. - 84 s., 110 fotogr.

129

WAAGE, Vladimír: [Neveřejné úzkorozchodné dráhy v Čechách - soupisy z let 1909 a 1925-1930]. In: Pag. Hist. - Č. 15 (2007), s. 541-544.

130

WEBEROVÁ, Lucie: Výběr vhodného čisticího prostředku na praní filmového materiálu. In: XIII. seminář restaurátorů a historiků Třeboň 2006 : sborník referátů. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv v Praze, 2007, s. 175-183.

131

ZAJAČIKOVÁ, Zuzana – LANGEROVÁ, Johana: Altmannovo panorama: konzervování a adjustace kolorovaného panoramatického plánu z roku 1640. In: XIII. seminář restaurátorů a historiků Třeboň 2006: sborník referátů. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv v Praze, 2007, s. 22-29.

Monografie a elektronické publikace

132

ATENTÁT: operace Anthropoid 1941-1942 / Michal Burian, Aleš Knížek, Jiří Rajlich, Eduard Stehlík; na publikaci dále spolupracovali... Eva Drašarová, Zdeňka Kokošková... a další. - 2. uprav. vyd. - Praha: Ministerstvo obrany ČR - AVIS, 2007. - 95 s.
ISBN 978-80-7278-411-0

133

BERNÍ rula. Sv. 34, Kladsko / zprac. Marie Ryantová. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv, 2007. - 229 s.
ISBN: 80-86712-43-7

134

ČESKÉ archivy a prameny k dějinám zahraničních Čechů: sborník příspěvků z mezinárodního vědeckého sympózia konaného ve dnech 27. - 28. června 2006 v Českých Budějovicích v rámci 23. světového kongresu Československé společnosti pro vědy a umění / k vyd. přípr. Milena Secká, Jiří Křestřan, Jan Kahuda. - Praha: Národní archiv v Praze, 2007. - 222 s.
ISBN: 978-80-86712-50-5

135

INFORMATIVNÍ přehled: výběrová bibliografie z archivnictví, pomocných věd historických a příbuzných oborů. Č. 25/sest. Anna Vindušková, Marie Šatochinová; excerpce Anna Vindušková, Eva Gregorovičová, Jan Krlín, Josef Pospíšil, Jaroslav Koláčný. - Praha: Národní archiv, 2007. - 176 s.
ISBN: 80-86712-49-9

136

INFORMATIVNÍ přehled: výběrová bibliografie z archivnictví, pomocných věd historických a příbuzných oborů. Č. 26 / sest. Anna Vindušková, Marie Šatochinová ; excerpce Anna Vindušková, Jan Krlín, Dagmar Spáčilová, Drahomíra Vejmelková, Josef Pospíšil. - Praha: Národní archiv, 2007. - 111 s.

Verze 1. z 19. 11. 2007, dostupné z <http://nacr.cz/D-knih/bibl-inf.aspx>

137

INFORMATIVNÍ přehled: výběrová bibliografie z archivnictví, pomocných věd historických a příbuzných oborů. Č. 27 / sest. Anna Vindušková, Marie Šatochinová ; excerpce Alena Pazderová, Dagmar Spáčilová, Anna Vindušková, Eva Gregorovičová, Bronislava Bacílková. - Praha: Národní archiv, 2007. - 119 s.

Verze 1. z 11. 12. 2007, dostupné z <http://nacr.cz/D-knih/bibl-inf.aspx>

138

KLÍMOVÁ, Helena: Soupis poddaných podle víry z roku 1651 : Berounsko / zprac. a úvod naps. Helena Klímová. - 2. doplň. vyd. - Praha: Národní archiv v Praze, 2007. - 385 s.
ISBN: 978-80-86712-44-4

139

KOBLASA, Pavel: Das gratzener Bergland : eine Topographie / Pavel Koblasa. - České Budějovice: Historicko-vlastivědný spolek, 2007. - 63 s.

140

KOBLASA, Pavel: Historické útržky z Poněšic / Pavel Koblasa, Daniel Kovář. - České Budějovice: Historicko-vlastivědný spolek pro město Hluboká nad Vltavou, 2007. - 37 s.

141

KOBLASA, Pavel: Hluboká sto let městem / Pavel Koblasa. - České Budějovice: Historicko-vlastivědný spolek, 2007. - 23 s.

142

KOBLASA, Pavel: Krajem lesů a rybníků: putování od města Třeboně na sever / Pavel Koblasa; fot. Ladislav Bulva a Bohumír Němec. - České Budějovice: Veduta, 2007. - 162 s.

143

KOBLASA, Pavel: Kronika Českých Budějovic 2006 / Pavel Koblasa. - České Budějovice: Magistrát města Českých Budějovic, 2007. - 104 s.

144

PAGINAE historiae: sborník Národního archivu. Č. 15/ ved. red. Eva Drašarová; překlad a úprava něm. resumé Jaroslav Koláčný. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv, 2007. - 560 s.
ISBN: 978-80-86712-49-9
Dostupné též z <http://www.nacr.cz>

145

PŘEHLED přírůstků knihovny Národního archivu: za rok 2004 / sest. Dagmar Spáčilová.
Verze z 23. 2. 2007, dostupné z <http://www.nacr.cz/D-knih/bibl-prir.aspx>

146

PŘÍBĚHY bezpráví - z vězeňských spisů: projekt společnosti Člověk v tísni / autoři textů Lucie Gaberdénová, Alena Nosková, Alena Šimánková aj.; vedení projektu a výběr archivních dokumentů Karel Strachota. - Praha: Člověk v tísni o.p.s., 2007. – Nestr.

Výstavu Příběhy bezpráví - z vězeňských spisů připravila společnost Člověk v tísni ve spolupráci s Národním archivem. Je jednou z doprovodných akcí 3. ročníku projektu Příběhy bezpráví, který prostřednictvím filmových projekcí a následných diskuzí přibližuje žákům a studentům základních i středních škol poválečné období československých dějin.

147

PUBLIKAČNÍ činnost Národního archivu a jeho pracovníků za rok 2006/ sest. Anna Vindušková.
Verze z 8. 2. 2007, dostupné z <http://nacr.cz/D-knih/bibl-publ.aspx>

148

REFLEXE a sebereflexe ženy v české národní elitě 2. poloviny 19. století: sborník příspěvků z konference uspořádané ve dnech 23. - 24. listopadu 2006 Národním archivem ve spolupráci s Archivem hlavního města Prahy / k vyd. přípr. a předmluvu naps. Milan Vojáček. - 1. vyd. - Praha: Scriptorium: Národní archiv v Praze, 2007. - 368 s.
ISBN 978-80-86712-45-1 (Národní archiv)
ISBN 978-80-86197-83-8 (Scriptorium)

149

REGESTA Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV.: (1378 dec. - 1419 aug. 16.). Tomus V., Fontes Archivi Nationalis. Pars I. Litterae monasteriorum, fasciculus 1 (1378-1397) / eds. Karel Beránek, Věra Beránková. - 1. vyd. - Praha: Scriptorium, 2006. - 269 s.
ISBN: 80-86197-69-7

150

ŘEHÁK, Vladimír – ŠEDIVÝ, Josef – BACÍLKOVÁ, Bronislava: Nezvaní hosté v domácnosti. - Praha: Česká společnost rostlinolékařská, 2007. - 97 s.
ISBN: 978-80-02-01950-3

151

SEDLÁČEK, Pavel: Symboly republiky = Symbols of the Czech Republic / Pavel Sedláček. - 1. vyd. - Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. - 41 s.
ISBN 978-80-87041-29-1

152

SEDLÁČEK, Pavel: Symboly republiky = Symbols of the Republic / Pavel Sedláček. - Praha: Úřad vlády České republiky, 2007 : Nestr.
Vydáno ve spolupráci s Národním muzeem, Národním archivem, Archivem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a Kanceláří prezidenta republiky.

153

XIII. SEMINÁŘ restaurátorů a historiků Třeboň 2006: sborník referátů. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv, 2007. - 468 s., obr. příl
ISBN: 978-80-86712-48-2

154

ŠPIRITOVÁ, Alexandra: K dějinám poštovníctví v Čechách 1722-1918 (1930) / k vyd. přípr. Miroslav Kunt a Jan Kahuda. - 1. vyd. - Praha: Národní archiv, 2007. - 334 s.
ISBN: 80-86712-46-8

155

ZPRÁVA o činnosti Národního archivu za rok 2006 / sest. Eva Drašarová. - Praha: Národní archiv, 2007. - 70 s.
Verze z 15. 2. 2007, dostupné z http://www.nacr.cz/Z-Files/vz_na_06.pdf

Autorský rejstřík (zahrnutí pouze pracovníci Národního archivu v Praze)

Bacílková, Bronislava ... 1, 115, 137, 150

Bartlová, Lenka ... 2, 3

Bartůšek, Václav ... 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 119

Benešová, Emilie ... 19

Beránek, Karel ... 149

Beránková, Věra ... 149

Bernas, Jiří ... 60

Blodigová, Alexandra ... 20, 21

Boublík, Jan ... 22, 23, 24

Brom, Bohumír ... 25

Čumlivski, Denko ... 26

Dernovšková, Jana ... 115

Drašarová, Eva ... 27, 28, 29, 30, 132, 144, 155

Ďurovič, Michal ... 31, 32, 33, 34, 35, 41, 115

Gaberdénová, Lucie ... 146

Gottfried, Libor ... 36

Gregorovičová, Eva ... 37, 135, 137

Hnulíková, Blanka ... 38, 39, 40

Kahuda, Jan ... 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 134, 154

Kalina, Tomáš ... 59, 60, 61

Klímová, Helena ... 138

Koblasa, Pavel ... 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 139, 140, 141, 142, 143

Kokošková, Zdeňka ... 72, 73, 74, 75, 132

Koláčný, Jaroslav ... 135, 144

Krlín, Jan ... 76, 77, 78, 79, 135, 136

Křečková, Jitka ... 80, 81, 82

Křest'an, Jiří ... 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 134

Kunt, Miroslav ... 103, 104, 154

Langerová, Johana ... 131

Lutovská, Pavla ... 106

Marešová, Milena ... 109

Matušíková, Lenka ... 107, 108

Nosková, Alena ... 73, 109, 110, 146

Oulíková, Petra ... 111

Paulusová, Hana ... 2, 3, 32, 112, 115

Pazderová, Alena ... 82, 113, 137

Pažout, Jaroslav ... 114

Sedláček, Pavel ... 151, 152

Sedláková, Monika ... 43, 114, 116, 117, 118

Spáčilová, Dagmar ... 119, 136, 137, 145

Straka, Roman ... 32

Šatochinová, Marie ... 135, 136, 137

Šimánková, Alena ... 109, 110, 146

Šimůnková, Karolína ... 120

Šťovíček, Ivan ... 121

Šulc, Jaroslav ... 105, 122

Vindušková, Anna ... 30, 123, 135, 136, 137, 147

Vojáček, Milan ... 124, 125, 126, 127, 148

Waage, Vladimír ... 128, 129

Weberová, Lucie ... 112, 130

Zajačiková, Zuzana ... 131